Alp (LKA) 2766
Nr. 41, 47

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (1912) 1986 SPALIS-OCTOBER 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Šešėlis džiaugsme

Pasiruošimai Lietuvos krikščionybės sukakčiai eina stiprėjančiu tempu. Jai ruošiamasi ne tik vietinio pobūdžio pastangomis įvairiose lietuvių gyvenvietėse, bet ir pasauliniu mastu, kuris pasireikš iškilmėmis Romoje, vadovaujant pačiam Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II. Iš Vatikano ateina žinios, iš kurių matyti, kad rengiamasi ir arkivyskupo Jurgio Matulaičio seniai laukiamai beatifikacijai. Oficialaus pranešimo tuo reikalu dar nėra, bet iš turimų patikimų neoficialių pranešimų matyti, kad beatifikacija įvyks 1987 metų birželio 14 dieną Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Romoje. Tai bus didžio džiaugsmo diena visai lietuvių tautai, nes jos sūnus arkivyskupas Jurgis Matulaitis susilauks oficialaus aukščiausio Katalikų Bendrijos autoriteto pripažinimo, keliančio jį į altoriaus garbę. Paskelbimas palaimintuoju reiškia pakopą, vedančią į šventumo pripažinimą. Toks pripažinimas bei išaukštinimas mūsų tautiečio šiuo metu yra labai reikšmingas lietuvių tautai, besigrumiančiai už krikščioniškąjį savo tikėjimą su persekiojančia ateistine totalizmo sistema. Iškėlimas dvasinio herojaus, drąsinančio savo pavyzdžiu nepalūžti gerojoje kovoje, lietuvių tautai yra naujas švyturys, stiprinantis dvasinį tautos atsparumą.

IŠKĖLIMAS į altoriaus garbę mūsiškio arkivyskupo Matulaičio visuotinės tikinčiųjų Bendrijos akyse ateina po ilgo tyrinėjimo jo gyvenimo, jo elgesio, jo raštų, laiškų, jo darbų. Lietuviai kunigai marijonai tam skyrė labai daug laiko, pastangų ir darbo. Tikriausiai jie nesigaili tai padarę, nes tuo būdu galės atskleisti pasauliui nepaprastai taurią asmenybę, subrendusią gyvenimo audrose bei kančiose. Lietuviams ji buvo žinoma, bet labai ribotai ir nepilnai. Daugeliui jis atrodė dvasiškis, kaip ir visi kiti. Išskirtinis jo taurumas iki šiol neplačiai sklido. Dabar, kai jis bus išaukštintas visuotiniu mastu, nukryps į jį milijonų žmonių akys. Jo taurumą matys visas tikinčiųjų pasaulis, išgirs jo žodžius, ištartus mirties patale savo atnaujintajai marijonų vienuolijai: "Rikiuokitės ir pasišvęskite!" Tai žodžiai, kurie tinka visai dabarties krikščionijai, pašauktai grumtis su stipriomis antikrikščioniškomis jėgomis. Kova tokioje būklėje gali būti sėkminga tiktai tada, kai kovotojams netrūksta pasišventimo bei pasiaukojimo ir tinkamo jėgų rikiavimo. Tai labai ryškiai patyrė arkiv. Jurgis Matulaitis visu savo gyvenimu. Jo skatinimas rikiuotis nėra kareiviškas, o didžiai apaštališkas, nes savo pamokymuose jis esmingai pabrėžė ne priešo sunaikinimą, bet jo atsivertimą, blogio nugalėjimą gėriu.

ŠIAME mūsų tautos džiaugsme, kuris jau dabar reiškiasi belaukiant arkiv. Matulaičio beatifikacijos, iškyla ir šešėlis, kurį sudaro būsimo palaimintojo pavardė oficialiuose Vatikano raštuose. Ten mūsų tautiečio vardas ir pavardė rašomi lietuviams nepriimtina forma, būtent "Giorgio Matulaitis-Matulewicz". Vardas rašomas itališkai, pavardė (antroji) lenkiškai. Tokiu mūsų tautai reikšmingu momentu jos sūnaus vardas ir pavardė turėtų būti rašomi lietuviškai, kaip kad įrašyta jo krikšto metrikuose: "Jurgis-Boleslovas Matulaitis". Tai pagrindinis dokumentas, kuris turėtų lemti ypač religiniame akte — beatifikacijoje. Lietuviams labai nemaloniai skamba lenkiškoji forma "Matulewicz", kuri Jurgiui Matulaičiui buvo primesta besimokant Lenkijoje. Ji tartum sako, kad jis buvo sulenkėjęs lietuvis, nors toks jis nebuvo. Ir tai juo skaudžiau: patriotas lietuvis su lenkiška pavarde, kuri bus vartojama liturginiuose ir kituose tarptautiniuose leidiniuose. Lenkai, rusai, vokiečiai ir kiti gali rašyti Matulaičio pavardę savo leidiniuose kaip jie nori, bet beatifikacijos dokumentuose turėtų būti vartojama tiktai autentiška jo pavardė, be vėlesnių priedėlių. Ir Maironis-Mačiulis kurį laiką rašė savo pavardę slaviškai, bet kaip tautos dainius jis tėra tik Maironis-Mačiulis. Ir arkiv. Jurgis Matulaitis, kaip mūsų tautos sūnus ir palaimintasis, turėtų būti oficialiai rašomas vien lietuviška forma ir Vatikane, kaip tai daroma lietuviškuose leidiniuose.

Pirmoji diena Maironio mokykloje Toronte, pradedant naujus mokslo metus. Viršuje, dešiniame krašte, mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENĖ (laiko sąsiuvinį rankose) Nuotr. R. Pranaičio

KANADOS ĮVYKIAI

Neramūs atbėgėliai

Kanada vis dažniau pradeda susidurti su kai kurių ateivių problemomis, ypač kai jie pasivadina politiniais pabėgėliais. Lig šiol Kanada yra įsipareigojusi negrąžinti ateivių į 19 šalių. Ilgą sąrašą sudaro: Albanija, Bulgarija, Kuba, Čekoslovakija, Š. Korėja, R. Vokietija, Laosas, komunistinė Kinija, Rumunija, Sovietų Sąjunga, Vietnamas, Afganistanas, Salvadoras, Gvatemala, Iranas, Libanas, Sri Lanka ir dvi Kambodijos — viena okupuota Vietnamo, o dėl kitos kovoja įvairios partizanų grupės, įskaitant ir terorą atnešusius komunistus. Kanadon buvo įsileista ir joje įsikūrė 60.000 vietnamiečių, pabėgusių 1979-80 m. laikotarpyje. Jie buvo pripažinti politiniais pabėgėliais ir įsileisti ištisomis grupėmis be išsamaus patikrinimo.

Spaudoje sensacingai nuskambėjo provincinio teisėjo R. Dnieperio Toronto teisme 1986 m. rugpjūčio 7 d. padarytas sprendimas nepilnametį nusikaltėlį iš Vietnamo nubausti 34 mėnesiais kalėjimo ir prie jo pridėtas reikalavimas, kad tas asmuo būtų grąžintas Vietnaman. Tas ateivis iš Saigono Kanadon buvo įsileistas 1980 m. birželio 10 d. ir dabar vadovauja jaunų vietnamiečių gaujoms Toronto kiniečių kvartaluose. Tos vietnamiečių gaujos užpuldinėja ir apiplėšia restoranus bei kitas verslo įstaigas. Iš verslininkų jos reikalauja reguliarios duoklės neliečiamumui užsitikrinti. Kanados įstatymai teisėjui R. Dniepriui neleido paskelbti to gangsteriu tapusio vietnamiečio pavardės, nes jis dar nėra sulaukęs

(Nukelta į 8 psl.)

PRANEŠIMAS IŠ BRITANIJOS

Važiuos popiežius Sovietų Sąjungon?

Britų žurnalisto mintys apie Vatikano ir Kremliaus santykius

K. BARĖNAS

Britų dienraščio "The Guardian" nuolatinis bendradarbis Maskvoje Martin Walker savo komentaruose 1986. VIII. 20 laidoje svarsto, ar 1988 m. popiežius važiuos į Sov. Sąjungą, ar ne.

Nemaža argumentų, sako, būtų už tai, kad nevažiuos. Popiežius esąs lenkas, ir jo lankymasis savo tėvynėje turėjo didelės teigiamos reikšmės Solidarumo sąjūdžiui. Taip pat popiežius, kuris užpuolimo metu buvo kone nužudytas, ir dėl to buvo pakaltintas KGB ir kažkoks neaiškus ryšys su bulgarais.

Iš sovietinio taško žiūrint, slavas popiežius ir jo teologija esanti labai stipri grėsmė. 1985 m. pabaigoje Ukrainos komunistų partijos centro komiteto leidžiamasis žurnalas "Po Lenino vėliava" išspausdino ekscentrišką straipsnį, puolantį "klierikalinį socialinės doktrinos aiškinimą" ir teigiantį, kad tai paskatino daugelį lenkų darbininkų reikšti simpatijas Solidarumo sąjūdžiui. Žurnalo tvirtinimu, Katalikų Bendrija siekianti atgaivinti "viduramžišką krikščioniškos valstybės ir krikščioniškos kultūros įdėją visoje Rytų ir Vakarų Europoje". M. Walkerio manymu, puolama idėja, panaši į Michailo Gorbačiovo, kuriam priklausanti Europa turėtų tęstis nuo Atlanto iki Uralo.

Kai Vatikanas paskelbė išlaisvinimo teologijos aptarimą, metropolitas Filaretas, kuris yra rusų Ortodoksų Bendrijos lyg ir užsienio reikalų ministeris, italų komunistų partijos laikraštyje "L'Unita" paskelbė smarkų straipsnį. "Vatikano kritika visų socialistinių santvarkų yra nepagrįsta", rašė jis, kartu pabrėždamas, kad tas reikalas bus pakenkęs viltims pradėti dialogą tarp katalikų ir ortodoksų.

Ypač reikšmingas esąs Filareto straipsnio pasirodymo laikas. Tai įvyko kaip tik po mėnesio, kai sovietinis užsienio reikalų ministeris Gromyka buvo apsilankęs pas popiežių. Tai reikštų, kad vėl atšalo Sovietų Sąjungos — Vatikano santykiai.

Tačiau Kremliaus susirūpinimas dėl popiežiaus poveikio nesiriboja Lenkija ir Solidarumo sąjūdžiu. Sovietų Sąjunga turi katalikų bendruomenę Lietuvoje, kur didžioji dalis tos mažos respublikos trijų milijonų gyventojų (išskyrus vis didėjantį rusų imigrantų skaičių) laikomi tikinčiaisiais.

Sunku esą būti tiksliam. Tačiau, kai Walkeris paskutinį kartą buvęs Lietuvoje, dar veikiančios devynios katalikų šventovės Vilniuje buvusios pilnos įvairaus amžiaus maldininkų, ne vien tik senų. Jis taip pat primena, kad prieš kažkiek metų daugiau kaip 150.000 žmonių viešai pasirašė po peticija, reikalaujančia, kad būtų grąžinta Klaipėdos šventovė. Pagal pogrindžio spaudos dokumentaciją, daugiau kaip pusė Lietuvos kunigų atsisako pripažinti valstybės paskelbtus potvarkius dėl religinių bendruomenių.

Du kunigai yra įkalinti, ir tarp kelių ligi šiol išlikusių pogrindžio leidinių tebėra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika". Būta ir valstybės rankai tam tikros ribos.

Sovietinė santvarka pasiekė patenkinamos padėties su Ortodoksų Bendrija. Jai leista veikti pagal valstybės sąlygas, kol ji nuoširdžiai rems sovietinės užsienio politikos propagandinius taikos ėjimus bei atominių bandymų sustabdymą ir neglobos tų karštesnių dvasininkų, kurie galėtų Bendriją paversti grėsme politikai ar bent painioti reikalus.

Pagal savo patriotinę tradiciją rusų Ortodoksų Bendrija prisitaikė prie tokios politikos ir dėl to susilaukė privilegijų. Pernai Maskvoje buvo atidarytas pirmas po revoliucijos vienuolynas. Tasai atnaujintasis Danilovskio vienuolynas senojoje rusų sostinėje vėl bus Bendrijos centras pirmą kartą nuo Petro Didžiojo, kuris buvo perkėlęs jį į naująjį St. Peterburgo miestą.

Pagrindą tokio vienuolyniško sujudimo Maskvoje sudaro tai, kad 988 m. didysis Kijevo kunigaikštis šv. Vladimiras formaliai įvedė Rusijon krikščionybę, griaudamas pagoniškus stabus ir Dniepre krikštydamas savo piliečius. Ano įvykio 1000 metų sukaktis bus tarptautinis visuotinis minėjimas.

Prideramai tvarkomas toks įvykis gali būti sovietų religinės pakantos simbolis ir masinė reklama Kremliaus taikos politikai, o tuo metu turistai dar privežtų ir užsienio valiutos. Kad visam tam būtų uždėtas antspaudas, reikėtų dalyvavimo to neramiojo kunigo — lenko popiežiaus.

Gegužės mėnesį pirmą kartą kaip ortodoksų episkopato svečias į Maskvą buvo atvažiavęs Romos katalikų kardinolas. Maskvoje aplankė Danilovskio vienuolyną, Katalikų

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

ĮTAMPĄ TARP VAŠINGTONO IR MASKVOS UŽBAIGĖ NIUJORKE

G. Shultzo ir E. Ševardnadzės sutartas pasikeitimas dviem suimtaisiais — sovietų fiziku G. Zacharovu ir amerikiečių žurnalistu N. Danilovu. Jiem abiem buvo leista grįžti namo. N. Danilovas iš Maskvos išskrido paleistas be teismo dėl jam ten mesto špionažo. G. Zacharovas teisėjui pareiškė neginčijąs jau pradėtos bylos, jį galėjusios pripažinti sovietų šnipu arba išteisinti. Vieni komentatoriai laimėtoju laiko R. Reaganą, išlaisvinusį žurnalistą, kiti — M. Gorbačiovą, kuris savo šnipą G. Zacharovą iškeitė į nekaltą N. Danilovą. Iš tikrųjų laimėtoju tapo JAV prez. R. Reaganas, nes sovietų kompartijos vadas M. Gorbačiovas prie N. Danilovo pridėjo į JAV išleistą politinį kalinį fiziką Jurijų Orlovą, kuris yra vienas žymiausių žmogaus teisių gynėjų Sovietų Sąjungoje. Kai kompartijos vadas N. Chruščiovas XX-jame kompartijos kongrese 1956 m. pasmerkė Stalino žiaurumus, J. Orlovas partiečių posėdžiuose pradėjo reikalauti bausmės ir tų žiaurumų vykdytojams. Dėl to jis neteko darbo ir buvo pašalintas iš kompartijos. Tik po šešių mėnesių jis pradėjo dirbti fiziku Armėnijos mokslų akademijoje Jerevane. Maskvon J. Orlovas grįžo 1972 m. ir jau sekančiais metais parašė dr. A. Sacharovą ginantį laišką kompartijos vadui L. Brežnevui. Ir už šį protestą jis vėl prarado mokslinį fiziko darbą. 1976 m. J. Orlovas suorganizavo Helsinkyje pasirašyto baigminio akto priežiūros komitetą. Šį sykį jis buvo suimtas 1977 m. vasario 10 d., kai komitetas jau buvo paskelbęs 18 to akto pažeidimų Sovietų Sąjungoje. Už nelegalius veiksmus ir Sovietų Sąjungos šmeižimą J. Orlovas gavo septynerius metus sustiprinto režimo darbo stovyklose ir penkerius metus tremties Sibire. Mainai jį išlaisvino iš 1984 m. pradėtos tremties Sibire.

Netikėta staigmena

Pasikeitimas G. Zacharovu ir N. Danilovu nieko nenustebino, nes visi jo laukė ir tikėjosi. Staigmena tapo paskelbtas abiejų vadų — R. Reagano ir M. Gorbačiovo susitikimas spalio 11-12 d.d. Islandijos sostinėje Reikjavike. Teigiama, kad tai bus paskutinis jų pasitarimas prieš oficialų šių metų susitikimą Vašingtone, kur jį norima užbaigti reikšmingų sutarčių pasirašymu. Reikjavike pagrindinis dėmesys teks paskutinėms tų sutarčių pataisoms. Oficialiai temos tebėra nepaskelbtos, kursuoja tik gandai, į kuriuos įveliamas net ir sovietų pasitraukimas iš Afganistano. Iš tikrųjų niekas negali garantuoti, kad Vašingtone bus pasirašyta bet kokia reikšmingesnė sutartis.

Sankcijos P. Afrikai

JAV kongresas visą laiką stengėsi sustiprinti Amerikos sankcijas baltųjų rasistų valdomai P. Afrikos respublikai. Gerokai švelnesnės linijos laikydavosi prez. R. Reaganas, pasirinkdamas švelnesnes sankcijas, kad dėl jų nenukentėtų neturtingoji juodųjų bei kitų rasių gyventojų dauguma. Prez. R. Reaganas veto teise sustabdė JAV atstovų rūmų ir senato priimtą griežtų sankcijų įstatymą. Tokiu atveju įstatymą vėl reikia priimti dviejų trečdalių balsų dauguma prezidento veto teisei pašalinti. Šį kartą prez. R. Reaganas susilaukė pirmo pralaimėjimo savo užsienio reikalų politikoje. Atstovų rūmai jo sulaikytą sankcijų įstatymą vėl patvirtino 313:83 balsų santykiu, o senatas — 78:21, nors jame daugumą turi prez. R. Reagano respublikininkų partija. Įstatymu įvedamos sankcijos sustabdo naujas JAV kapitalo investacijas P. Afrikoje, jos uranijaus, akmens anglies, tekstilės, maisto gaminių atsivežimą, orinį susisiekimą su Amerika ir netgi patalpų parūpinimą P. Afrikos konsulatams. Prez. R. Reaganas buvo pasirinkęs kitą taktiką — baltųjų rasistų valdomai P. Afrikos respublikai JAV ambasadoriumi jis paskyrė negrų kilmės diplomatą E. Perkinsą, šias pareigas ėjusį Liberijoje.

Jieško ir Australijoj

Žydų organizacijų išjudintos II D. karo nusikaltėlių pajieškos iš JAV ir Kanados pasiekė ir Australiją. Ten vyriausybė š. m. birželio mėnesį yra sudariusi Kriminalinės peržiūros tarybą, kuriai vadovauja Andrew Menzies. Komisija jau yra gavusi 215 pranešimų apie Australijoje gyvenančius nacius karo nusikaltėlius. Nusikaltimais įtariamų asmenų sąrašus daugiausia parūpina Los Angeles mieste veikiantis Simono Wiesenthalio centras, kurio vadovas yra rabinas M. Hier. Kai Jungtinėse Tautose lankėsi Australijos užsienio reikalų ministeris B. Haydenas, jam buvo įteiktas 40 nusikaltimais įtariamų asmenų sąrašas. Rabinas M. Hier pareiškė spaudos atstovam, kad baigiamas ruošti ir kitas 150-175 Australijoje gyvenančių nusikaltėlių sąrašas. Australijos vyriausybė vis dar nėra paskelbusi, kas bus daroma su ten rastais karo nusikaltėliais. Spėjama, kad iš jų bus atimta pilietybė.

Šiame numeryje:

Šešėlis džiaugsme
Belaukiant paskelbimo palaimintuoju arkivyskupo Jurgio Matulaičio
Važiuos popiežius Sovietų Sąjungon?
Britų žurnalisto samprotavimai apie Vatikano ir Kremliaus santykius
Brazilija – keistenybių šalis
Kelionė į Kuritybos miestą – universiteto baigimo iškilmes
Sovietų cenzorių išbraukytas vyskupų laiškas
Lietuvos vyskupai negali laisvai rašyti savo tikintiesiems
Pašalinta už sveikinimą
Už kalinių pasveikinimą lietuvaitė pašalinta iš mokyklos
Gynė Lietuvą, mirė Kanadoje
Kūrėjas-savanoris Jonas Mačys, dalyvavęs laisvės kovose
"Žalgiris" ir Lietuvos vėliava
Okupuotos Lietuvos krepšinio komanda, laimėjusi Argentinoje
Kylanti žvaigždė dainos pasaulyje
Amerikoje gimusi solistė Marytė Bizinkauskaitė ir jos koncertai
Kanadon atvyksta "Grandinėlė"
Su nauja programa ir naujom jėgom koncertuos Hamiltone
Dvylika vaidinimų
Išeivijos scenai skirti rašytojo Anatolijaus Kairio kūriniai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj - JAV doleriais).
Pavieniai numeriai - 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius arkiv. L. Povilonis, lydimas Kauno kunigų seminarijos rektoriaus prel. V. Butkaus, dalyvavo V. Vokietijos katalikų dienose Aachene. Š. m. rugsėjo 7 d. Frankfurto oraustyje juos sutiko Frankenthalio Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Bronius Liubinas ir parsivežė pas save. Tą pačią dieną svečiai su šeimininku, kun. Ant. Bunga iš Memmingeno ir dar vienas vokiečių kunigas Švč. Trejybės šventovėje koncelebravo Mišias. Dalyvavo tautiniais drabužiais apsirengę Vasario 16 gimnazijos mokiniai, parinkti iš 10 valstybių, direktorius Andrius Šmitas su žmona, vicedirektorius Tesnau, Vokietijos LB valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius, kun. Liubino lietuviškosios parapijos tautiečiai iš Kaiserslauterno, Schwetzingeno bei Saaro krašto apylinkių ir pilna šventovė tikinčiųjų vokiečių.

Kun. Br. Liubinas supažindino savo parapijiečius su arkiv. Poviloniu ir jo tėvyne. Pamokslą pasakė kun. A. Bunga. Primenė, kad pirmose rugsėjo mėn. savaitėse švenčiamos trys Marijos šventės: rugsėjo 8 — Marijos gimimo, rugsėjo 12 — Marijos vardo ir rugsėjo 15 — Marijos skausmų. Apibūdinęs Marijos reikšmę, pamokslininkas papasakojo apie šiluvinius Marijos atlaidus. Sakėsi kalbąs apie tai todėl, kad Lietuva yra Marijos žemė. Tokia ją yra paskelbę popiežiai. Ji yra ir pamokslininko tėvynė, kuris prašė už ją pasimelsti. Vėliau į tikinčiųjų maldavimus buvo įpinta ir malda už Lietuvą.

Mišios buvo koncelebruojamos lotynų kalba, choras giedojo taip pat lotyniškai. Tai nėra dažna vokiečių šventovėse. Mišioms baigiant, choras lietuviškai pagiedojo "Marija, Marija". Nuostabiai skambėjo lietuviškos giesmės žodžiai iš vokiečių lūpų.

Po pamaldų arkiv. Povilonis ir prel. Butkus susitiko su lietuviais prie šventovės. Čia svečiai buvo apdovanoti gėlėmis. Klebonijoje direktorius Andrius Šmitas aukštiesiems svečiams iš tėvynės pristatė Vasario 16 gimnazijos mokinius iš 10 valstybių. Svečias apdovanojo visus iš Lietuvos atsivežtais labai gražiais Šiluvos Marijos paveikslėliais.

Šią iškilmę plačiai aprašė vietos laikraštis "Rheinpfalz" 1986. IX.9 laidoje ir įdėjo nuotrauką arkiv. L. Povilonio, einančio koncelebruoti Sumos su keliais kunigais. Aprašyme pažymėta, kad arkiv. L. Povilonis aplankė Speyerio vyskupą A. Schlembachą ir Kiolno kardinolą Hoefnerį.

Šiluvos Marijos šventovę ir į ją šimtmečiais plaukiančias maldininkų minias paminėjo Šv. Tėvas Jonas-Paulius II vidudienio maldos proga 1986 m. rugpjūčio 31, sekmadienį, susirinkusiųjų miniai Castelgondolfo vasarvietėje. Ta proga jis išreiškė savo solidarumą su Lietuvos tikinčiaisiais, pavedė Marijos globai jaunąsias Lietuvos kartas ir užsiminė apie ateinančiais metais švęsimą Lietuvos 600 m. krikščionybės sukaktį.

Prancūzų menraštis "Catacombes" 1986 m. liepos — rugpjūčio numeryje daug vietos paskyrė Lietuvos tikintiesiems. Antrame puslapyje surašyta 18 lietuvių kunigų, kentėjusių sovietinį persekiojimą. Šeštame puslapyje išspausdintas ELTOs pranešimas apie persekiojamą kun. J. Matulionį ir vyskupo J. K. Matulionio nuotrauka (tai klaida — jis buvo arkiv. Teofilius Matulionis, nemaišytinas su kun. J. K. Matulioniu, Red.). Dešimtame puslapyje įdėti kun. Roko Puzono atsiminimai iš "LKB kronikos". Minėto menraščio adresas: "Catacombes", B.P.98 - 92 405 Courbevoix Cedex, Paris, France. Metinė prenumerata — 80 f.

Dirbtinis moters apvaisinimas yra nusikaltimas žmonijai, o juo labiau to vaisiaus persodinimas dar į kitos moters įsčias. Tai pareiškė Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" savo vedamajame po to, kai buvo paskelbta žinia apie gimimą kūdikio iš moters, kuri negalėjusi turėti vaikų dėl sterilizacijos. Pasirodo, jos vyro sėkla buvo apvaisinta kita moteris, o apvaisintasis kiaušinėlis vėliau buvęs perkeltas į jos įsčias.

Dabarties žydų tautoje yra trys ryškios religinės srovės — ortodoksai, konservatoriai ir reformuotieji. Vyrauja ortodoksai, ypač Izraelyje, ir nepripažįsta lygių teisių kitom srovėm. Jie reikalauja laikytis visu griežtumu senosios tradicijos, o kiti su tuo nesutinka ir laikosi laisvesnių pažiūrų. Reformuotųjų rabinams Izraelio vyriausybė nemoka algų, nors jas gauna ortodoksų rabinai. Izraelyje yra tik 15 reformos bendruomenių su apie 10.000 narių. Apie 90% Izraelio žydų nepriklauso jokiai religinei bendruomenei. Orodoksai ten vyrauja dėl to, kad jie labai uoliai reiškiasi politinėje srityje, nors sudaro tik 8% visų gyventojų. Dauguma Amerikos žydų yra neortodoksai, bet remia Izraelį kaip valstybę. Tokias žinias pateikė "Bergen Jewish News" 1986.VIII.20 pasikalbėjime su Charles Rothschild, Jr.

Katalikų kunigų skaičiaus mažėjimas stabilizuojasi, o šventinamųjų į kunigus skaičius auga. Tai rodo paskutinieji 1984 m. Vatikano statistikos duomenys. Tais metais pasaulyje buvo 405,959 kunigai, prieš metus — 407,923, o 1973 m. — 433,089. 1984 m. buvo įšventinti 6,333 kunigai, 1983 m. — 6,210. Šventinamųjų skaičius pastoviai pradėjo augti nuo 1979 m., kai buvo įšventinti 5,765 kunigai. Daugiausia kunigų per tą dešimtmetį buvo įšventinta 1973 m. — 7,169. Taigpi yra pradėjęs mažėti ir Kunigystės atsisakančių skaičius, o mirštančių kunigų skaičius kas metai — apie 7,000. Proporcingai 1984 m. vienas kunigas pasaulyje teko 2,069 tikintiesiems, 1983 m. — 2,032 tikintiesiems, o 1973 m. 1,586 tikintiesiems. Pagal šias statistikas, Azija esanti vienintelis žemynas, kuriame tarp 1973 m. ir 1984 m. kunigų skaičius paaugo nuo 25,981 iki 28,266. Š. Amerikos žemyne kunigų skaičius per tą laiką nukrito nuo 72,749 iki 69,337.

Vatikano šventiesiems skelbti kongregacija davė leidimą Rytų apeigų katalikų arkivyskupui Stephen Kocisko pradėti trijų vyskupų-kankinių kanonizacijos bylas Pitsburge, JAV-se, nors jie mirė kankinių mirtimi dabartinės komunistinės okupacijos metu Karpatų Ukrainoje. Normaliai pradiniai informacijų rinkimo ir įvertinimo žingsniai kanonizacijos byloje pradedami toje vyskupijoje, kurioje asmuo gyveno. Kongregacija savo laiške arkivyskupui pažymėjo, kad šiuo atveju padaryta išimtis, ryšium su nepalankiomis sąlygomis dar ir toliau persekiojamoje to krašto K. Bendrijoje. Arkiv. Kocisko su keturiais kitais Rytų apeigų katalikų vyskupais JAV-se tą kanonizacijos procesą pradėjo iškilmingomis pamaldomis rugsėjo 1 d. Pitsburge, Marijos nuolatinės pagalbos šventovėje, kuri tuo metu minėjo savo 100 metų gyvavimo sukaktį. Kanonizacijos bylos pradėtos šių vyskupų: Teodoro Romžos, Pauliaus Petro Gojdič ir Bazilijaus Hopko.

Kun. J. Stš.

Brazilija - keistenybių šalis

KLEMENSAS JŪRA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kurityboje gatvėse linksmutėliai, šviesūs veidai, šviesiaplaukės, mėlynakės lenkiūkštės krykščia prie mažų puošnių namukų. Namelių daugumą mediniai, o tokių niekur nerasi S. Paulo valstijos pusėje. O ir juodų žmonių bei mulatų ar indėnų palikuonių čia maža. Kurityboje klimatas kietas (aukšta plokštikalnė): birželio-rugpjūčio mėnesiais čia iškrinta sniego ir temperatūra nusmunka iki 5-10° žemiau nulio! Vasaros čia būna žymiai sausesnės ir karštesnės. Ateiviai iš Rytų Europos kraštų daugiausia kūrėsi Paranos, Santa Catarinos ir Rio Grande do Sul valstijose, nes ten klimatas Europos šiauriečiams palankesnis. O portugalai, italai ir įvairūs afrikiečiai giliai suleido šaknis S. Paulyje ir šiaurėje. Pietinėje Brazilijoje, kaip Vacaria, Sao Joaquim, temperatūra nusmunka net iki 12-14° žemiau nulio. Už tai S. Paulyje per ištisus čia prazulintus 50 metų termometras niekada nenusirito žemiau nulio C! Sao Paulo senamiestis man visada priminė Kauną, o pamarys — Palangą! Sakau: važiuosiu į Kauną, arba — sekmadienį keliausim į Palangą! Apgaulė, aišku, bet vis jau šiokia tokia "paguoda"! Bent garso skambėjimu save "apgauni"!

Kurityboje prie pietų stalo patarnauja aiškiai lenkiškos povyzos patarnautojai. Prakalbinu vieną, antrą, ne . . . — lenkiškai "nierozumiem!" Juokiasi, krato galvas kaip kumeliukai! Žybčioja dantimis, šiepiasi, pataikaudami ir . . . iš portugališkos balutės neišlipa! Panašus reiškinys su buvusiomis milijoninėmis vokiečių-austrų-vengrų-rumunų kolonijomis!

Suprantama, pirmutiniai nutauto rumunai — kalbos panašumas! O keista, portugalai ilgiausiai išlaiko savo "portugališkumą", nors kalba jų nevaržo. Prakalbinus, vos ištaria pirmą sakinį, jau žinai, kad kalbi su užsispyrusiu "portugėzu"! Portugalijos imigrantai stengiasi ir savo vaikams bei ainiams perduoti jų senosios tėvynės folklorą, papročius ir visokio kultūrinio gyvenimo bruožus nepalyginamai geriau už visus kitus ateivius, nors į juos čia dažniausiai žiūrima su nedviprasmiška pašaipa. Jie gyvena paliktosios senos tėvynės ilgesiu ir dažnas senatvėje keliauja užbaigti dienų protėvių žemėje . . .

Nesuprantu, ko mes, lietuviai, plėšojamės dėl greito mūsų ainių nutautimo? Nesam juk jokia "didvyrių tauta"! Kas mums, išeiviams, toji Lietuvėlė? Menkas lopelis žemės prie Baltijos kranto! Smulkutis gintarėlis ant ruskės kaklo! Tegu ją bala su visais jon sugužėjusiais burlokais! Didelio čia man daikto pavirsti nors ir . . . hotentotu!

Tokie dažno "mūsiškio", jeigu ne žodžiai, tai — mintys! Aš anaiptol ne dėl nutautimo juos ūdiju, ne! Dėl farizieizmo, ultrapatriotizmo, plėšymosi dėl to, ko širdyse nebeturi! Dėl šito aš tampu daugumos pykčio ir pagiežos objektu! — Ir — tegu! O, žinote, koktu matyti ir girdėti, kai tėveliai šauniai graudena spaudoje ir tribūnoje, ašaroja scenoje, pagerbimuose kilnoja šventą trispalvę, užkimsta giedodami Tautos himną . . . O, žiūrėk, sugrįžę į mielus namučius, dar už slenksčio palieka visą savo butaforinį "lietuviškumą"! Ir taip iki sekančios šventės, minėjimo, pagerbimo ir t.t.

Visi tai matom, žinom,, suprantam. Svetimus viešai pabaram, pagraudenam, net . . . PAMOKOM kalbėti lietuviškai, o su savaisiais bijūnėliais ir rūtelėmis lietuviško žodžio neišstenam, nes vaikeliai, sūnaičiai ir dukraitės tik skaniai nusispjauna ant tėvelių ir senelių kalbos! Už tai ir tūžmastis ėda! Už tuos priekaištus jie ir rauna tau baltą barzdą ir burnoja susiriesdami . . .

Už Kuritybos bent gerą šimtą km nudardėję, įsiritom į labai seną ir senoviškai kerpėmis apžėlusį Ponta Grossa miestą. Jis jau labai arti Paragvajaus sienos. Kaip pasienio miestas kuklus, be dėmesio vertų įdomybių, nors labai didžiuojasi savo gražiomis mokyklomis ir dar jaunu, bet jau garsėjančiu universitetu.

Iš Ponta Grossos pasisukam dar šimtą kitą kilometrų į pietvakarius ir pagaliau po tikrai ilgos kelionės pasiekiam užsibrėžtąjį tikslą.

Miestas dar labai jaunas, neturi nė pusės šimtmečio, bet jau skaito per pusmilijonį gyventojų. Turi puikų aerodromą, pavydėtiną sporto stadioną, labai svarbią žemės ūkio eksperimentinę akademiją, na, ir aukšto mokslinio lygio universitetą su keliolika tūkstančių studentų. Jame darbuojasi keletas lietuviškos kilmės mokslininkų. Tarp jų ypačiai garsėja savo moksliniais darbais parazitologijos katedros vedėjas, jaunas, daug žadantis mokslininkas, deja, beveik nebendraujantis su lietuviais (sukūręs mišrią šeimą). O ir kiti šio gražaus miesto lietuviai gyvena dienų rūpestėliais. Labai nutolę nuo kitų lietuviškų centrų, kaip ir visur vos-nevos bemirksi lietuviškumo liepsnelės! Vėjūkščiui dvelktelėjus, užges senajam Gintaro kraštui! Taip, užges! Juk sakiau — mes jokie didvyriai! O be to seniai užmiršom Tautos himno šventus žodžius! Tikrai, užmiršom!

9. Iškilmės

Šio miesto universitetą prieš keletą metų su paskaitomis džiugino iš JAV atvykęs prof. Antanas Klimas. Tuo labai didžiavosi lietuviškos kilmės profesoriai . . .

Rami ir švelni sekmadienio popietė. Miesto ir apylinkių gyventojai ištisomis šeimomis, dideliais būriais plaukia į jau tradicija tapusią šventę — universitetą baigusiųjų diplomų įteikimo iškilmes. Miesto centre didžiulė halė, pavadinčiau ją amfiteatru, talpina per 50.000 žmonių, o gal ir daugiau! Spauda jau per visą savaitę (žinoma, ir televizija!) skelbia su iškilmėmis susijusias detales.

Dabar čia sugužėjo diplomantų artimieji — tėvai, broliai, seserys, kaimynai, bičiuliai . . . prisipildo milžiniškas amfiteatras! Prie iškilmių stalų susėda garbingieji svečiai: miesto vyskupas, iš valstijos sostinės atvykę aukštieji valdžios pareigūnai, parlamento nariai, burmistras, universiteto senatas ir kt.

Iškilmės pradedamos himnu. Šaukiami pavardėmis paskiri fakultetai-skyriai, kuriuos iškilmių viešumon išlydi pavardėmis šaukiami kurso globėjai — "paranimfai". Pažymėtina, kad universitete dirba per 1200 dėstytojų ir . . . vos penki lietuviai (sakau: lietuviai, bet tik lietuviškos kilmės-šaknų brazilai!)! Ir tie penki, kone kiekvienais metais išrenkami "paranimfais" diplomantų išleidimo iškilmėse! Tai tikrai reta ir didelė garbė — įvertinimas, pagerbimas už pasišventimą dėstytojo darbui!

Garsiai ir labai aiškiai per garsiakalbį viena po kitos nuskamba lietuviškos pavardės! Entuziastingas šauksmas ir plojimas, daugelio tūkstančių dalyvių dėkingas sveikinimas manyje sužadina graudų ir keistą nusiteikimą.

Akys rasoja ir mintys nepažabojamai sprūsta pro daugybę išėjimų . . . Nejučiomis skrenda į tą labai tolimą Gintarinį kampelį! Tankiai mirkčioja rasojančios akys ir nesulaikomai virpančios lūpos kužda:

— O Viešpatie! Gerasis Galybių globėjau! Juk Tu pasigaili ir menkutėlio dirsės grūdelio! Neapleisk, neapleisk, lietuviškojo Gintarėlio! Nebausk ir neplak taip baisiai ir taip skaudžiai mūsų, didelių, didelių nusidėjėlių! Neleisk, Gerasis Tautų Globėjau ir Rūpintojau, kad plataus pasaulio kloniuose išsibarstę lietuviškieji šviesuliai, tyriausi gintarėliai, švytėtų tik svetimiesiems! Tik įvairių pasaulio tautų konglomeratui! Leiski jiems švytėti ir prie senutės Baltijos — senajame Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje! Neleisk, o Maloningasis, kad mano tautos talentai, lietuviškasis genijus, tarnautų tik svetimiesiems pasviečiams išsklaidytomis, gęstančiomis ir tirpstančiomis liepsnelėmis! Neleisk, Gerasis Kūrėjau! Neleisk, kad mes, amžiais visų persekiojami, apvagiami, apiplėšiami ir skriaudžiami, išnyktume be ženklo, be aido . . .

Neapsakomai karšta sausio mėnesio popietė! Prakaitas žliaugia skruostais! O gal ir ne prakaitas, kur ten besupaisysi... žmogaus saulėlydžio svaičiojimus, budinčio nerealizuotus ir niekada nerealizuosimus sapnus!

Tenka pripažinti, kad iškilmės savo pakilumu tikrai jaudinančios. Jos vertos to jaunimo, išeisiančio į šviesaus gyvenimo areną, šarvuoto įsigytu aukštuoju mokslu ir pasišventusio savo jaunatvės energiją ir jėgas aukoti gimtajam kraštui, savo jaunai tėvynei. Tai atsispindėjo entuziastingame diplomantų žodyje ir sveičių sveikinimuose!

Klausiausi tų ryžtingų uždegančių kalbų, džiaugiausi gražiais diplomantų būreliais ir sykiu liūdėjau. Kilo noras bėgti kur nors į tamsų kampelį, gal į mano pamėgtąjį Atlanto pamarį ir raudoti, staugti, primušto šunelio balsu staugti!

Gal ir neverta aiškinti, kodėl tokios nerimtos mintys apninka!

Užteks pašnekesio. Atsisveikinu iki sekančios kelionės. Tik jau ne į pietus. Esu nusiteikęs rėplioti į braziliškąją šiaurę. O iš ten ir vėl garsiai šūktelėsiu "TŽ" lapuose.

Brasil, Parana, 1986 m.

Pakelės beržas Lietuvoje su priderintu kryželiu (žemai) ir gandro lizdu. Nuotrauka padaryta pravažiuojančių turistų 1986 m. vasarą

A†A
PRANIUI ALŠĖNUI-ALIŠAUSKUI
mirus,

jo žmoną ELEONORĄ, Anapilio moterų būrelio narę, ir sūnų PAULIŲ giliai užjaučiame bei kartu liūdime –

Anapilio moterų būrelis

Mirus
A†A
ANTANUI BAZILIAUSKUI,

Toronto Maironio mokyklos mokytojui, nuoširdžią užuojautą reiškiame šeimai ir artimiesiems. Kartu liūdime *praradę* mūsų mokyklos kolegą, jaunimo švietėją bei auklėtoją ir mūsų visų draugą –

Toronto Maironio mokykla

A†A
ANTANUI BAZILIAUSKUI
iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną DANGUOLĘ su šeima, mamą ONĄ BAZILIAUSKIENĘ, brolius – LEONĄ, JERONIMĄ su šeimomis, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

V. A. Paulioniai

Mylimai mamytei
A†A
ELENAI VEČERSKIENEI
iškeliavus amžinybėn,

dukrą paskautininkę ELENĄ, žentą RAIMUNDĄ, vaikaičius – JUOZĄ ir SIMONĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Toronto skautininkų-kių ramovė

A†A
JUOZUI JANKAIČIUI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmonai paskautininkei ALDONAI, sūnui GIEDRIUI, dukrai RAMINTAI su šeima ir visiem artimiesiem reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Toronto skautininkų-kių ramovė

A†A
agronomui JUOZUI JANKAIČIUI
mirus,

žmoną ALDONĄ, dukrą RAMINTĄ su šeima, sūnų GIEDRIŲ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

V. Kecorienė
B. V. Saulėnai

Mirus
A†A
JUOZUI JANKAIČIUI,

buvusiam Toronto Maironio mokyklos mokytojui, reiškiame gilią užuojautą žmonai, sūnui ir dukrai su šeima –

Toronto Maironio mokykla

A†A
JUOZUI BERSĖNUI
mirus,

jo broliui PRANUI BERSĖNUI su žmona reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Wellando lietuvių medžiotojų-meškeriotojų klubas

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel.233-4486

Sovietinių cenzorių išbraukytas vyskupų laiškas

Čia spausdinamame Lietuvos vyskupų ir vyskupijų ganytojiniame laiške pabrauktos vietos buvo išbrauktos Religijų reikalų įgaliotinio įstaigos. Šis tekstas paimtas iš "LKB kronikos" 68 numerio

Jau netoli 2000 metų žmonija gyvena Kristaus palaimos ženkle. Pradėję nuo Palestinos, kur Kristus gimė, mokė, kentėjo ir iš numirusiųjų prisikėlė, apaštalai ir jų mokiniai, o paskui jų įpėdiniai nešė Kristaus šviesą ir malonę visoms tautoms: pirmiausia artimesnėms, lengviau pasiekiamoms, vėliau ir tolimoms bei tolimiausioms.

Prieš 600 metų Dievo Apvaizda suteikė šią dovaną mūsų tėvų ir protėvių žemei Lietuvai. Šventuoju Krikštu 1387 m. ji įsijungė į didžiąją krikščionijos šeimą, tapo jos palaimos paveldėtoja ir dalininke. Per šešis šimtmečius Kristaus malonės remiami nesuskaitomi lietuviai katalikai garbingai žengia doros keliais ir pasiekia išganymą.

Mes, Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai, džiugiai išgyvendami krikščionybės palaimą, nuoširdžiai kviečiame mieluosius brolius kunigus ir visus brangius tikinčiuosius pažymėti Lietuvos Krikšto jubiliejų dvasinio atsinaujinimo trimečiu.

1985 m. tebus mums Gerosios naujienos metais. Klausydami pamokslų, gilindamiesi į mūsų kultūros istoriją, šiais metais susipažinsime bei įvertinsime, ką mūsų tautai krikščionybė yra davusi ir tebeduoda.

1986-ieji tebus Sąmoningo tikėjimo metais. Jais stengsimės pagilinti savąsias tikėjimo žinias, mokysimės Kristaus Evangelijos šviesoje žvelgti į save ir pasaulį ir savo gyvenimo uždavinius. 1987-uosius — patį jubiliejų — švęsime kaip Gyvosios krikščionybės dvasios metus, suprasdami, kad mūsų krikščionybė nėra sausa teorija, o sau ir kitiems palaimingas, šviesus gyvenimas.

* * *

Krikščionybės kelias į Lietuvą nebuvo lengvas. Mūsų protėviai gyveno toli nuo didžiųjų senovės kelių, todėl ilgą laiką mažai buvo žinomi. Pirmieji misijonieriai, bandę pasiekti baltų tautas, buvo čekų ir vokiečių vyskupai bei vienuoliai. 997 m. Prahos vysk. šv. Vaitiekus (Adalbertas) su dviem kunigais atvyko į mūsų žemę ir bandė skleisti krikščionybę, bet buvo nesuprastas ir nužudytas. Toks pat likimas po 11 metų (1008) ištiko šv. vysk. Brunoną (Bonifacą), mėginusį apaštalauti jotvingių žemėje.

Porą šimtų metų vėliau mūsų protėviai vėl susidūrė su krikščionimis vakaruose, rytuose ir pietuose, daugiausia ginklu. Karingųjų prūsų ir lietuvių dažnai užpuldinėjami, mozūrai apie 1200 m. pasikvietė savo sienų saugoti kryžiuočių ordino riterius. Rygoje ir apie ją įsikūrę vokiečiai kolonistai įsteigė kalavijuočių ordiną. Ilgainiui šie ordinai iš gynybinių tapo agresyvūs ir darė didžiulių skriaudų prūsų bei latvių gentims, Lietuvai ir Lenkijai. Iš jų rankų lietuviai nesutiko priimti kryžiaus.

Pietuose ir pietryčiuose krikščioniškos baltarusių ir ukrainiečių žemės lengvai pasiduodavo lietuviams valdovams, nes tik šie buvo pajėgūs apsaugoti nuo žiauraus totorių ir mongolų jungo. Tačiau rytietiškoji krikščionybė neparodė žymesnio misijinio veiklumo, nesukrikščionino Lietuvos.

Didysis Lietuvos vienytojas Mindaugas, toli numatantis politikas, gerai suprato, kad nebūti krikščionimis Europoje yra skaudus bei nuostolingas atsilikimas, todėl 1251 m. (ar 1250 m. gale), pasikvietęs iš Rygos misijonierių, apsikrikštijo su savo šeima ir būriu didikų. Kartu išsirūpino, kad būtų įsteigta Lietuvos vyskupija, tiesiog priklausoma nuo Apaštalų sosto (Romos). Popiežius Inocentas IV, įvertindamas Mindaugo ryžtą sukrikščioninti Lietuvą, 1253 m. atsiuntė jam karaliaus vainiką. Juo iš tiesų buvo apvainikuotas ne tik pats valdovas, bet ir Lietuvos valstybingumas. Deja, po 10 metų (1263 m.) Mindaugas žuvo kaip politinių intrigų auka. Prie valstybės vairo vėl stojo pagonybės šalininkai, ir krikščionybės plitimas buvo sustabdytas. **Tai buvo lemtinga klaida.**

Lietuvos valstybinė istorija būtų pasukusi visai kitu keliu, jeigu nebūtų buvęs nužudytas karūnuotas valdovas. Eidami Mindaugo pėdomis ir viešai palaikydami krikščionybę, jo įpėdiniai būtų galėję Lietuvai išsaugoti karališkąją karūną visam laikui. Tokiu atveju būtų buvę liautasi prieš lietuvius skelbti kryžiaus karus. Santykiai su ordinu, o vėliau su kaimynine Lenkija, būtų kitaip susidėstę ir krikščioniškosios kultūros vaisiai būtų Lietuvą žymiai anksčiau pasiekę (plg. Z. Ivinskis, Rinktiniai raštai, t. I, Roma, 1978, p. 195).

Šviesūs didieji kunigaikščiai — Vytenis, Gediminas ir vėlesnieji — aiškiai matė, jog istoriškai būtina Lietuvai taptį krikščioniška, ir nesvyruodami taikė į Mindaugo pėdas — rinkosi krikščionybę, tik jieškojo tinkamo kelio. Toks kelias netikėtai atsirado, kai didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila apsikrikštijęs tapo Lenkijos karaliumi. Taigi Jogaila 1387 m. pradžioje su būriu dvasininkų bei didikų atvyko į Lietuvą ir Vilniuje bei kitose svarbesnėse vietovėse drauge su Vytautu organizavo krikštijimą, statydino bažnyčias. Trūkstant lietuviškai kalbančių kunigų, sakoma, patys aiškino žmonėms tikėjimo tiesas, išvertė į lietuvių kalbą "Tikiu Dievą Tėvą" ir "Tėve mūsų".

1387 m. Lietuvos sostinėje pradėtas Krikštas ir įkurta vyskupija oficialiai reiškė visų lietuvių atsisakymą nuo pagonybės. Todėl 1387-ji teisingai laikomi apskritai Lietuvos Krikšto metais. (Z. Ivinskis, ten pat, p. 289). Pats krikštijimas atskirose srityse nusitęsė ilgiau. 1413-1417 m. jis buvo apvainikuotas Žemaičių daugumos krikštu, kuriuo sutartinai rūpinosi Jogaila ir Vytautas, keletu metų anksčiau sujungtomis jėgomis sutriuškinę kryžiuočių ordino galybę. Porą šimtų metų nepalaužiamai priešinęsi ginklu nešamai krikščionybei, senieji lietuviai **lengvai** ją priėmė **taikiu būdu teikiamą**, savo valdovų raginami.

Senoji lietuvių religija nebuvo vien gamtos jėgų garbinimas — joje randama pėdsakų tikėjimo vienu Aukščiausiuoju Praamžiumi — Dievu, ir jos doroviniai reikalavimai buvo kilnūs. Krikščionybė dar sutaurino senosios lietuvių religijos gražiuosius elementus — ištikimybę, pagarbą tyrumui ir motinystei, pasitikėjimą Apvaizda. Ji sušvelnino rūsčius papročius, nauja šviesa nušvietė pomirtinio gyvenimo vaizdus. Šventosios ugnies deginimo vietose imta aukoti žmonijos išganymo auką — šv. Mišias. Palengva susiformavo krikščioniškieji papročiai, ir lietuvis išmoko pajusti Dievą jau nebe dundančiame griaustinyje ar šlamančiame ąžuole, o visame gyvenime ir ypač altoriuje.

Krikštas įjungė mūsų tautą į krikščioniškųjų Europos tautų šeimą, atidarė mums duris į jų mokslo, meno ir kultūros lobynus. Kaip ir kitose tautose, Bažnyčia Lietuvoje skleidė švietimą — prie bažnyčių bei vienuolynų atsirado mokyklų, o vėliau ir akademija-universitetas. Kraštas pasipuošė gražiomis bažnyčiomis, ir liaudies menas gavo naujo gaivaus įkvėpimo. Krikščionybė subrandino daug gražiausių mūsų tautos asmenybių — šventąjį karalaitį Kazimierą, palaimintąjį vienuolį Mykolą Giedraitį, garbingąjį Dievo tarną Jurgį Matulaitį; didžiuosius švietėjus Merkelį Giedraitį ir Motiejų Valančių; žymiuosius poetus vysk. Antaną Baranauską ir prel. Maironį; **kilniuosius kunigus Ambroziejų Pabrėžą ir Alfonsą Lipniūną; tauriuosius pasauliečius — labdarę Barborą Žagarietę, rašytoją pedagogę Marija Pečkauskaitę, filosofą Stasį Šalkauskį** ir daug daug kitų. Kristaus šviesa bei Jo meilė ir mūsų dienomis įkvepia kunigus ir tikinčiuosius pasiaukojamai darbuotis, siekti visokeriopo kilnumo, aukotis ir atleisti... Krikščionybės nuopelnus mūsų liaudžiai galėtume ilgai skaičiuoti, bet nepasakytume nė dešimtosios jų dalies, jei vardintume vien laikinuosius, žemiškuosius požymius. Pagrindinė bei tiesioginė krikščionybės paskirtis yra antgamtinis žmonių pašventinimas, jų vedimas į amžinąjį išganymą. Su Krikšto ir kitų sakramentų malonėmis, su visomis krikščioniškojo mokslo ir gyvenimo vertybėmis mūsų tėvams ir mums daug lengvesnis kelias į amžinąją laimę.

* * *

Broliai ir seserys, brangūs tikintieji, mieli kunigai! Kasdien dėkokime Viešpačiui Dievui už mūsų tėvams ir mums suteiktą ir ateinančioms kartoms pažadėtą Krikšto palaimą. Įvertinkime ką sako apie Krikštą Dievo įkvėpimu parašytas Šventasis Raštas: Krikštas padaro mus Dievo vaikais, dvasinio Kristaus Kūno-Bažnyčios nariais, dangaus paveldėtojais (plg. Rom. 8,16; 1 Kor 12,12). Krikštas sujungia mus su Kristumi, padaro Jo mirties nuopelnų ir prisikėlimo vilties dalininkais (plg. Rom. 6,3-4). Per Krikštą mes esame tapę "išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, Kristaus įsigytoji liaudis, pašaukta išgarsinti šlovingus darbus to, kuris iš tamsybių pašaukė mus į savo nuostabią šviesą" (1 Pt 2,9).

Dėkingai vertindami didžiąją Dievo dovaną — Krikštą, su noru vykdykime ir jo įpareigojimus, atsižadėdami piktų vilionių ir nekilnių darbų, stengdamiesi būti naujais žmonėmis, sukurtais "pagal Dievą teisume ir tiesos šventume" (Ef. 4,24).

Lietuvos vyskupai
ir vyskupijų valdytojai

Kaunas 1985 m. sausio 16 d.

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. ***Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,*** $15.00, JAV
2. ***Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,*** $15.00, JAV
3. ***Jokūbas Dagys, SCULPTURES*** (meno albumas), $35.00, JAV
4. ***J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,*** $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Nauja knyga

"LIETUVOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS 1918-1940"

Lietuvos nepriklausomybę iškovojo ir iki II D. karo ją saugojo kariuomenė ir šaulių sąjunga. Keli šimtai tūkstančių vyrų perėjo per kariuomenės eiles. Žinios apie juos yra išblaškytos įvairiuose leidiniuose. Atsirado asmenys, kurie visą tą medžiagą surinko ir paruošė spaudai. Jau baigiama spausdinti 900-1000 psl. knyga apie visų ginklų rūšių dalinius, istoriją, kariuomenės organizaciją, centrines įstaigas bei tarnybas; pridėti atitinkami statutai ir santrauka anglų kalba. Bus apie 250 nuotraukų, iliustracijų, schemų, brėžinių. Knygos autorius – ***Vytenis Statkus,*** leidėjas — ***Vydūno jaunimo fondas.*** Reikia sutelkti apie $20.000.

Kviečiame tapti leidinio dalininkais ir įamžinti knygoje savo artimuosius, įrašant jų pavardes. Aukoję $1000.00 ar daugiau bus skelbiami mecenatais, aukoję $500.00 ar daugiau — rėmėjais, aukoję $100.00 ar daugiau — garbės prenumeratoriais. Tikimasi išleisti šią knygą š. m. lapkričio mėnesį. Čekius rašyti — ***Vydūnas Youth Fund, Inc.*** ir siųsti: ***Jūratė Variakojis, 3715 W. 68th Street, Chicago, IL 60629, USA.***

Jūsų atsiliepimo lauksime iki š. m. spalio 15 d.

Siunčiu auką V. Statkaus knygai
"Lietuvos ginkluotosios pajėgos" leisti

$ .....

Minėtą auką skiriu
įamžinti šiam asmeniui: .....

.....
laipsnis, vardas, pavardė, pareigos ir dalinys

Aukotojo vardas, pavardė .....

Adresas .....

Lietuvoje susideginusiam ROMUI KALANTAI paminklas, primenantis to jaunuolio šauksmą "Laisvės Lietuvai!" Jis pastatytas Dainavos stovyklavietėje prie Detroito. Prie paminklo — jo autorė ir iniciatorė dail. STASĖ SMALINSKIENĖ Nuotr. Vyt. Maželio

Laisvės demonstracija Vienoje

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos metu Vienoje, Austrijoje, numatyta tokia lietuvių programa: spalio 27 — lapkričio 23 d. veiks Pasaulio baltiečių santalkos informacijos centras (vedėjas: A. Klimaitis, talkins B. Venskuvienė, M. Samatienė). Lapkričio 2, sekmadienį, 6 v.v., lietuviškos Mišios didžiojo Lietuvos kunigaikščio Sobieskio koplyčioje, Kahlenberge, Vienoje. Lapkričio 3 d. atvyks į Vieną lietuvių ekskursijos. 11.30 v.r. — Pasaulio baltiečių santalkos spaudos konferencija "Presseclub Concordia" būstinėje. 8 v.v. — muzikos vakaras. Programą atliks lietuviai menininkai. Lapkričio 4 d., 12 v. r., bendra baltiečių demonstracija Šv. Stepono aikštėje. 1 v.p.p. — ekumeninės baltiečių pamaldos Šv. Stepono katedroje. Lapkričio 5 d. — politinis simpoziumas Baltijos valstybių klausimu. Lapkričio 6 d. — pagal pasirinkimą ekskursijos į įvairias vietoves. Lapkričio 7 d. — išvykstama į VLIKo seimą Londone.

Į VLIKo rengiamą Laisvės demonstraciją Vienoje ir VLIKo seimą Londone iš Amerikos užsiregistravo apie 100 asmenų. Didesni būriai lietuvių vyksta iš St. Petersburgo, Čikagos ir Kalifornijos.

Iš V. Vokietijos į Vieną atvyks 60 asmenų grupė (įskaitant Vasario 16 gimnazijos mokines-mokinius, kurie atliks lietuvišką šokių programą). Iš Austrijos dalyvaus būrys lietuvių, taipgi iš kitų Europos kraštų — Anglijos, Prancūzijos, Šveicarijos. Iš Australijos atvyks Algis Taškūnas, "Baltic News" redaktorius, iš Sao Paulo, Brazilijos, dalyvaus lietuvių jaunimo veikėjas Aleksandras Valavičius ir kiti.

VLIKo seimas įvyks š. m. lapkričio 7-9 dienomis Londone, "Russell" viešbutyje. Seimą globoja D. Britanijos lietuvių Sąjunga.

Seimo darbotvarkėje, be metinių VLIKo tarybos, valdybos ir Tautos fondo kraštų atstovų pranešimų, yra numatytas simpoziumas tema: "Kaip geriausiai konsoliduoti pasaulio lietuvių politinę veiklą bendram Lietuvos laisvinimo darbui" — dr. S. Kuzminskas, dr. D. Krivickas, inž. A. Venskus, A. Taškūnas, A. Klimaitis ir kiti. Pirmininkaus Jonas Jurkūnas.

Lapkričio 9 d. — iškilmingos pamaldos lietuvių šventovėje Šv. Mišias atnašaus vysk. Antanas Deksnys. Po Mišių, 2 v. p.p., pokylis ir koncertas Lietuvių sodyboje. **ELTA**

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE

Pašalinta už sveikinimą

Rašo "LKB kronika" neseniai gautame 68 numeryje

Kaunas. 1985 m. kovo 27 d. Kauno P. Mažylio medicinos mokyklos seserų profilio III-3 grupės moksleivė Marytė GUDAITYTĖ buvo iškviesta pas mokyklos direktorę TAMAŠAUSKIENĘ. Direktorė, paklausinėjusi, kaip sekasi mokslas, kur gavusi paskyrimą, pranešė M. GUDAITYTEI, kad ji tuoj pat turi prisistatyti į Saugumą, kur jos laukia drg. JOCAS, jau vakar norėjęs su Maryte pasikalbėti.

Saugume JOCAS žadėjo: "Jei kalbėsi atvirai ir nieko nemeluosi, ilgai neužtruksime ir išsiskirsime draugiškai". Saugumietis padėjo ant stalo M. GUDAITYTĖS rašytus laiškus — sveikinimus su šv. Kalėdomis kun. A. SVARINSKUI, kun. S. TAMKEVIČIUI ir B. GAJAUSKUI. Čekistas reikalavo, kad iškviestoji savo pasiaiškinime raštu atsakytų į klausimus: iš kur gavo kalinių adresus, kas liepė jiems rašyti sveikinimus, su kuo ir kur rašė? Be to, bandė įtikinėti, kad kaliniai yra baisūs antitarybiniai nusikaltėliai, todėl ir laiškų rašymas jiems yra didelis nusikaltimas.

M. GUDAITYTEI atsisakius rašyti pasiaiškinimą, čekistas pradėjo grasinti: "Iškviesim auklėtoją, mokyklos direktorę, prieš visą klasę pastatysim..." Žadėjo net paskyrimą pakeisti — vietoje Prienų išsiųsti dirbti į Skuodą, toliau nuo tėvų, toliau nuo draugų.

Saugumo viršininkas pagrasino neišleisiąs iš Saugumo tol, kol neparašys pasiaiškinimo. Mokinei pakartotinai atsisakius rašyti pasiaiškinimą, vienas iš čekistų užsipuolė: "Jei nerašysi pasiaiškinimo, reiškia, esi nepatenkinta tarybų valdžia, todėl mes privalome tave pašalinti iš tarybinės mokyklos, nes dirbant medicinos seserimi, savo priešams vietoj vaistų gali suleisti nuodus".

Maždaug po dvi valandas trukusio "auklėjimo" mokinė buvo išleista. Išleisdamas čekistas JOCAS liepė jai prisistatyti pas mokyklos direktorę. Mokykloje direktorė TAMAŠAUSKIENĖ ir dėst. PEČIULIENĖ pratęsė Saugume pradėtą "auklėjimą", abi stengėsi įtikinti M. GUDAITYTĘ, kad ji padariusi didelį nusikaltimą, kurį galima atitaisyti tik klausant saugumiečio JOCO; priešingu atveju, bus pašalinta iš mokyklos. "Ką tu sugalvojai, liko vos penkios minutės ir diplomas rankose... Laikraščiai rašė, kad kun. A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIUS nuteisti už antitarybinę veiklą, politiką ir todėl bet koks ryšių palaikymas su jais laikomas nusikaltimu. Dabar visi draugai tave paliks, nes tu jau turi ryšių su Saugumu, tavimi niekas nepasitikės, o jie tavęs ramybėje nepaliks, kiekvienas tavo žingsnis bus sekamas. Mums labai reikia medicinos seserų, o tikinčios sąžiningiau atlieka darbą, bet kai tokie dalykai dedasi, žinok, negausi jokios pažymos, kad mokeisi mūsų mokykloje, tavęs net sanitare niekas nepriims dirbti. Pasiimk atsiskaitymo lapelį ir gali važiuoti namo, atsiras kolūkyje darbo, tik atsimink, kad savo gyvenimą jau sugadinai; ir ne tik savo, brolis taip pat negalės dirbti gamykloje, o kiti du broliai, kurie ruošiasi stoti į kunigų seminariją, tegul ir negalvoja įstoti" — graudeno direktorė TAMAŠAUSKIENĖ. (Vienas iš GUDAITYTĖS brolių šiais metais buvo priimtas į Kauno kunigų seminariją). Kadangi įsakymo dėl išmetimo iš mokyklos nebuvo, M. GUDAITYTĖ toliau lankė paskaitas.

Balandžio 2 d. į Medicinos mokyklą pakalbėti su Maryte prisistatė čekistas JOCAS. Saugumietis primygtinai reikalavo, kad M. GUDAITYTĖ raštu Saugumo viršininkui atsakytų į praėjusio pokalbio klausimus. Moksleivė, motyvuodama, kad nėra padariusi jokio nusikaltimo, atsisakė rašyti pasiaiškinimą. "Parašyk, kad kalinių adresus, kaip pati tvirtini, girdėjai per Vatikano radiją, ir viskas baigsis. Jei save laikai nekalta, tai ir parašyk, kad nesijauti kalta" — reikalavo saugumietis. M. GUDAITYTĖ kategoriškai atsisakė rašyti.

Balandžio 4 d. iškviestiems į mokyklą GUDAITYTĖS tėvams buvo išaiškinta, direktorės žodžiais, "netinkamas dukters elgesys". Tėvui nesuprantant tokio nusikaltimo (juk laiškus galima rašyti visiems), direktorė TAMAŠAUSKIENĖ prisipažino, kad viską tvarko Saugumas ir, jei dukra negalvoja rašyti pasiaiškinimo, tegul ateina pasiimti dokumentų.

Balandžio 9 d. mokyklos skelbimų lentoje buvo iškabintas įsakymas, kad Marytė GUDAITYTĖ, Antano, pašalinama iš mokyklos "už su tarybinio moksleivio elgesiu nesuderinamus veiksmus". Be laiškų rašymo kaliniams, nurodyta visa eilė kalčių, dėl kurių Marytė negalinti dirbti medicinos seserimi — važinėja neaiškiais tikslais pas savo brolį, uždara, nebendrauja su grupės draugais...

Balandžio 12 d. M. GUDAITYTĖ parašė pareiškimą Aukštojo ir spec. vidurinio mokslo "ministeriui": "Esu Kauno Prano Mažylio medicinos mokyklos III-3 grupės medicinos seserų profilio moksleivė. Mokymosi bėgyje niekada nebuvau atsiliekančiųjų tarpe, esu pogrupio seniūnė, grupės fizorgė, turiu pagyrimą už gerą darbą talkininkaujant Plokščių kolūkyje. 1985 m. kovo 27 d. buvau iškviesta pas mokyklos direktorę. Ten buvo kalbama apie mano asmenišką korespondenciją, pokalbiai vyko dar kelis kartus, po to man buvo neleista išvykti į gamybinę praktiką, nenurodant priežasties. Be pedagogų tarybos posėdžio nutarimo ir be mano pasiaiškinimo 1985 m. balandžio 9 d. medicinos mokyklos skelbimų lentoje buvo pakabintas įsakymas nr. 198, kad esu pašalinta iš mokyklos už nesuderinamus veiksmus su tarybinio moksleivio elgesiu. Direkcinio posėdžio nutarime yra daug melo.

Kadangi nesu padariusi jokio nusikaltimo, prašau drg. Ministrą leisti išvykti į gamybinę praktiką ir laikyti valstybinius egzaminus".

Tą pačią dieną pareiškimą ministeriui išsiuntė ir M. GUDAITYTĖS kurso draugės. Pareiškime jos rašė: "Mes, žemiau pasirašę Kauno P. Mažylio medicinos mokyklos seserų moksleivės, pažinojome savo grupės draugę, A pogrupio seniūnę M. GUDAITYTĘ, Antano, kaip pareigingą, darbščią, draugišką, linksmą, neslepiančią savo įsitikinimų moksleivę, ir prašome drg. Ministrą leisti jai užbaigti medicinos mokyklą".

Ministerijoje, ir nuvežus pareiškimą, ir po savaitės, atvykus sužinoti posėdžio nutarimo, M. GUDAITYTEI buvo aiškinama, kad ji pašalinta teisingai, nes minėti kunigai yra antitarybiniai nusikaltėliai ir jų pasveikinimas nesuderinamas su tarybinio moksleivio elgesiu. Kurso draugės — NAGLYTĖ, VELICKAITĖ, BLAŽEVIČIŪTĖ, AMBRASAITĖ, LIUTKAUSKAITĖ, MASLENINKAITĖ, KAIRAITYTĖ, SENAVAITYTĖ, bandžiusios savo pareiškimu užstoti M. GUDAITYTĘ, buvo verčiamos rašyti pasiaiškinimus, pasižadant, kad antrą kartą po pareiškimu nesirašytų. Direktorė TAMAŠAUSKIENĖ įtikinėjo moksleives, jog kunigai A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIUS — antitarybiniai nusikaltėliai, o AMBRASAITĘ perspėjo, kad ji taip pat stovi Saugumo įskaitoje ir gali negauti diplomo.

Gegužės 4 d. M. GUDAITYTĖ pareiškimu kreipėsi į TSRS KP CK generalinį sekretorių M. GORBAČIOVĄ, nurodydama išmetimo iš mokyklos priežastis ir reikalaudama leisti, kaip niekuo nenusikaltusiai, užbaigti Kauno P. Mažylio medicinos mokyklą. Gegužės 25 d. M. GUDAITYTĖ gavo iš Lietuvos aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministerijos tokio turinio atsakymą: "TSKP CK pavedus, ministerija pakartotinai išnagrinėjo jūsų pareiškimą. Nustatyta, kad jūs pažeidėte tarybinio moksleivio elgesio taisyklę. Ministerija neturi pagrindo keisti Kauno P. Mažylio medicinos mokyklos sprendimo. Apie tai jums jau buvo detaliai išaiškinta pokalbio metu. Specialiųjų vidurinių mokyklų valdybos viršininkas J. STONYS".

A†A
JUOZUI BERSĖNUI
mirus,

jo broliui PRANUI BERSĖNUI, jų žmonoms, šeimoms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą –

W. A. Karaliai *B. B. Simonaičiai*

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

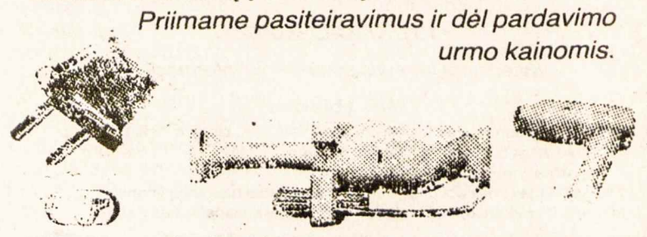

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SKRAIDŪNAI IR SKRAIDYKLĖS

Lietuvoje dabar labai paplitusios didelius paukščio sparnus primenančios lengvos skraidyklės, kurias pasigamina patys skraidūnai. Skraidyklių sporto federacijos pirm. Sauliaus Prialgausko pranešimu, visoje Lietuvoje veikia net vienuolika skraidūnų skyrių. Tolio rekordą yra pasiekęs kaunietis šaltkalvis Kęstutis Želnys. Š. m. balandžio mėnesį jis atsispyrė nuo Nemuno šlaito ties Netonių gyvenviete ir su savo skraidykle nusileido už Ariogalos, šalia Vilniaus-Klaipėdos greitkelio, nusklendęs daugiau kaip 40 km. Išsilaikymo ore rekordas priklauso kauniečiui abiturientui Mindaugui Kurtinaičiui, pasiektas 1986 m. vasarą Krymo kalnuose. Pakilęs nuo vieno gūbrio, jis nenusileisdamas skraidė pustrečios valandos. Lietuvoje skraidūnai savo skrydžiams naudodavosi aukštu Nemuno šlaitu ties pakaunėje esančia Netonių gyvenviete, bet jos nepakanka gausėjantiems šio sporto mėgėjams. Nedaug tėra ir skrydžiams tinkamų kalvų. Į kalnus toli nuo Lietuvos nedažnai tenka nuvykti. Išeities buvo nutarta ieškoti mažais varikliais aprūpintose skraidyklėse.

PENKTASIS SĄSKRYDIS

Lietuvos skraidyklių entuziastai į savo V-jį sąskrydį rugpjūčio 30-31 d.d. buvo sukviesti Šiaulių aviacijos sportinio-techninio klubo skraidymų aikštelėje Šeduvoje. Pirmą kartą į tokį sąskrydį buvo įjungtos dabar jau pilno pripažinimo susilaukusios motorizuotos skraidyklės, kurios pačios galės pakilti iš bet kokios aikštelės. Žiūrovai išvydo 14 skraidymo aparatų iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir Alytaus. Pirmą motorizuotą skraidyklę Lietuvoje prieš septynerius metus pasigamino šiaulietis Kintautas Juodėnas, antrą prieš penkerius metus — kaunietis Kazys Mikalauskas. Bene didžiausio dėmesio Šeduvoje susilaukė motorizuota skraidyklė, kurią pagamino garsioji eksperimentinė sportinės aviacijos gamykla Prienuose. Jai buvo panaudotas rekordininko kauniečio Kęstučio Želnio skraidyklės prototipas, kurį tobulino ir variklį pritaikė šeši autoriai: pats Kęstutis, skraidūnai Vytautas Černiauskas, Gintautas Mackonis, konstruktoriai Jonas Paulauskas, Viktoras Lavrinovičius ir skraidyklių klubo viršininkas Vytautas Radavičius. Atrodo, ateityje skraidūnai galės įsigyti jau pagamintas motorizuotas skraidykles. Pirmųjų motorizuotų skraidyklių varžybų prizininkais Šeduvoje tapo kaunietis Alfonsas Liekis, rygietis Vladimiras Beliovskinas ir šiaulietis Jonas Kaziliūnas. Sekančiais metais bus minimas pirmasis nemotorizuotų skraidyklių dešimtmetis Lietuvoje.

"PAPŪGA-86" PALANGOJE

Pirmąjį breiko šokio (break dance) konkursą "Papūga-86" surengė Palangos kultūros ir poilsio parkas, vadovaujamas G. Mondeikos ir D. Mondeikienės. Vertintojais buvo pakviesti: estradinio šokio specialistas A. Stravinskas, sportinės gimnastikos tarptautinės klasės meistras I. Lebedevas, "Lenkoncerto" baletmeisteris V. Ivanovas, estrados rež. V. Kriukovas iš Kijevo ir Lietuvos metodinio kultūros centro vyr. mokslinis bendradarbis E. Žalpys. Šokėjai buvo suskirstyti į dvi pantomiminio ir sportinio breiko grupes. Konkurse varžėsi individualūs šokėjai, duetai ir ansambliai. Individualų konkursą tarp patomiminio breiko atstovų laimėjo kaunietė E. Mikulionytė ir leningradietis J. Smelianskis, tarp sportinio breiko — kaunietis E. Kučas. Duetų grupėje pirmavo Talino "Olimpijos" viešbučio atstovai, ansamblių — Kauno kūno kultūros instituto choreografinė grupė, vadovaujama A. Stravinsko. Jai įteiktas pagrindinis konkurso prizas — gyva papūga. Konkurse taipgi dalyvavo trys šokėjų grupės iš Rygos, viena iš Leningrado ir Kauno medicinos instituto studentai. Jaunimui skirtus darbužius demonstravo Vilniaus modelių namų manekenės. Pasaulyje plintančio breiko šokio konkursą Palangoje norima paversti tradiciniu renginiu.

PRIZAI LAKŪNAMS

Alytuje dėl Dariaus ir Girėno prizų rungtyniavo dešimt geriausių Lietuvos aukštojo pilotažo lakūnų. Rungtynėse negalėjo dalyvauti trys geriausieji — J. Kairys, V. Lapėnas ir O. Motiejūnaitė, išvykę į Sovietų Sąjungos treniruočių stovyklą. Nežinomose bei laisvose aukštojo pilotažo rungtyse ir daugiakovėje pirmo laipsnio diplomus, Dariaus ir Girėno atminimo medalius, pereinamąjį prizą išsikovojo kaunietis A. Jurgelevičius, o privalomajame ir baigminiuose pratimuose — L. Jonys, daugiakovėje užėmęs II vietą. Trečioji vieta daugiakovėje teko kauniečiui E. Maleckiui.

BLAIVYBĖS MUZIEJUS

Profsąjungų kultūros rūmuose pradėjo veikti visuomeninis blaivybės muziejus, įsteigtas Lietuvos savanoriškos kovos už blaivybę draugijos. Muziejus garsins antialkoholines idėjas, supažindins visuomenę su blaivybės sąjūdžio istorija. Jame sutelkta nemažai vaizduojamojo meno kūrinių antialkoholine tematika, mėgėjų kūrinėlių, istorinės šio sąjūdžio medžiagos. Daug vietos užima butaforija, gauta iš Lietuvos įmonių, gaminančių alkoholinius ir bealkoholinius gėrimus. Blaivybės muziejaus skyrių turi Druskininkų gydomosios fizinės kultūros ir ambulatorinio gydymo centras. Pacientams Kauno klinikų endrokrinologiniame skyriuje buvo paskleistas almanachas "Blaivybė 1986". Prof. Vacys Sadauskas straipsnyje "Abstinencija — gyvenimo norma" rašo apie tiesioginę alkoholio žalą žmogaus sveikatai. Konkrečių faktų iš ilgametės praktikos pateikia gydytojo narkologo Algirdo Mikalkevičiaus užrašai.

V. Kst.

Hamilton, Ontario

KLIVLANDO "GRANDINĖLĖ", kviečiama KLB šalpos fondo, koncertuos spalio 19, sekmadienį, 3 v.p.p., Westdale gimnazijoje (700 Main St. W.). Į Hamiltoną ji atvyksta ketvirtą kartą. Visuomet buvo publikos sutikta su didžiausiu entuziazmu. "Grandinėlė" atvyksta su nauju ir įdomiu spektakliu. Hamiltono bei artimųjų ir tolimųjų apylinkių lietuviai kviečiami vėl pasigrožėti lietuvišku šokiu. Nepraleiskime šios retos progos pabuvoti su lietuvišku jaunimu, pasidžiaugti kartu su juo pasiektais laimėjimais lietuviškame kultūros bare. Bilietai, jeigu dar jų neturite, galėsite įsigyti p r i e įėjimo.

VYRESNIŲJŲ ATEITININKŲ susirinkimas šaukiamas š. m. spalio 21, antradienį, 7 v.v., klebonijos patalpose. Kviečiami dalyvauti visi ateitininkai, kuriems dar rūpi ateitiniškoji veikla. Susirinkimo metu bus pasitarta veiklos reikalais. Ypač laukiami jaunieji ateitininkai, kurie priklausė moksleiviams ar studentams, o dabar jau perėjo į vyresniuosius. Visi dalyvaukime ir įsijunkime į ateitininkų veiklą. **J.P.**

PAREIŠKIMAS. Jau kuris laikas klubas įruošė savo šaudyklą, turi naują pastatą ir patobulino kitus įrengimus. Tad ši sodybašaudykla yra tinkama ir kitiems lietuvių susibūrimams — gegužinėms ar sueigoms.

Klubas mielai leis pasinaudoti sodyba lietuvių organizacijoms

"Juodojo kaspino" demonstracijoje Hamiltone buvo leidžiami juodi balionai, primenantys sovietinę tautų vergiją Nuotr. St. Daliaus

ar asmenims, ypač iš Hamiltono. Tuo tikslu reikia kreiptis į klubo valdybą. Taip pat lai nevyksta kokie nors remontai ar darbeliai be valdybos žinios. Jeigu kurį sekmadienį vyksta gegužinė, kiekvienas užsiima tuo, kas jam malonu: pasižmonėjimais, muzikos klausymu, meškeriojimu, šaudymu. Tam ir yra šaudykla. Tad lai nepyksta tie, kurie nemėgsta šūvio garsų. Kad toji sodyba būtų švari ir graži, reikia mūsų pastangų.

Taip pat pranešama, kad klubo zuikių balius numatomas 1987 m. sausio 24 d. **Valdyba**

Hamiltono Giedraičio lietuvių žūklautojų ir medžiotojų klubo naujo pastato vajus

(Tęsinys nr. 17)

$200.00: Alfonsas ir A. Pilypavičiai

$100.00: Moterų šaulių rinktinės "Vilnius" padalinys Hamiltone (papildas iki $1139.62), DLK Algirdo kuopa Hamiltone (papildas iki $1100.00), Vincas Narkevičius, Adolfas ir Salmi Matuliūnai (papildas iki $300.00)

$80.00: Antanas Maksimavičius (papildas iki $100.00)

$20.00: Juozas Bajoraitis vietoj gėlių A. Buinio mirties proga (papildas iki $844.43)

Iš viso iki 1986 m. rugsėjo 24 d. gauta $29,676.45.

Nuoširdi padėka visiems aukojusiems. **Valdyba**

London, Ontario

SĖKMINGAS SUSIRINKIMAS. Š. m. rugsėjo 21 d. Šiluvos Marijos parapijos salėje įvyko metinis KLB Londono apylinkės susirinkimas. Jį pradėjo ir jam pirmininkavo pats apyl. v-bos pirm. A. Petrašiūnas. Jis paminėjo, kad buvo surengti visi įprasti minėjimai. Taip pat padėkojo J. Butkui ir M. Chainauskui už finansinio pagrindo sudarymą, tačiau kartu pabrėžė, kad dėl iškilusių kainų turimų išteklių apylinkės veiklai neužtenka ir prašė visus kasmet sumokėti solidarumo įnašus ir aktyviau dalyvauti veikloje. Apie iždą pranešė ižd. R. Vilembrektas, o revizijos aktą paskaitė tos komisijos pirm. V. Vaitkus. Visi pranešimai priimti be pataisų. Valdybos reikalus aptardamas pirm. A. Petrašiūnas paminėjo, kad jis labai stengėsi surasti kandidatus naujai valdybai, bet nesurado. Sėkmingesnis jis buvo kalbindamas dabartinės valdybos ir revizijos k-jos narius, kad sutiktų pasilikti dar vienai kadencijai. Tai jam pasisekė. susirinkimas su dideliu pasitenkinimu sutiko tą žinią, pagyrė pirmininko pastangas ir valdybos narių sutikimą pasilikti dar vienai dvejų metų kadencijai tose pačiose pareigose, būtent: pirm. A. Petrašiūnas, vicepirm. L. Lukšienė, sekr. L. Eimantas, ižd. R. Vilembrektas, nariai — kun. I. Mikalauskas, OFM, M. Chainauskas. Revizijos k-ja: V. Vaitkus ir J. Brazlauskas.

Iškeltas salės minėjimams klausimas sukėlė gyvas svarstybas. Althouse kolegijos salė lietuviams yra per didelė, bet į ją yra patogiau kviesti valdžios pareigūnus ir kitus aukštuosius svečius. Savoje salėje tai nebūtų patogu, o centrinės miesto bibliotekos auditorija sekmadieniais negaunama. Pageidauta, kad valdyba surengtų Naujų metų sutikimą. Pareikšta nemažai siūlymų, tačiau abu klausimai pavesti apyl. valdybai išsiaiškinti ir padaryti galutinį sprendimą. Taip pat valdybai suteikta teisė, esant reikalui, papildomai kooptuoti narį ar narius. Valdyba pageidauja, kad norintieji dalyvauti Naujų metų pobū-

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dr. Stasį Bačkį, Lietuvos atstovą Vašingtone ir diplomatijos šefą š. m. kovo 10 d. einantį per gatvę sunkiai sužeidė pravažiuojantis automobilis. Jam keliose vietose buvo sulaužyta koja, nukentėjo šonkauliai, rankos, buvo išnarintas petys. Nuo kovo 10 d. iki balandžio 22 d. teko gydytis ligoninėje, iki liepos 22 d. stiprėti ir pratimus atlikti prancūzų seselių slaugos namuose. Rugpjūčio 24 d. dr. St. Bačkį, jau grįžusi namo, aplankė naujasis "Amerikos balso" lietuvių skyriaus vedėjas Romas Sakadolskis su kitais pareigūnais. Jie nustebo, kad juos prie durų sutikti be lazdos atėjo pats dr. St. Bačkis. Gydytojams didžiausią rūpestį kėlė keliose vietose sulaužyta koja ir paciento amžius — 80 metų. Koją kelis mėnesius teko laikyti suraišiotą geležiniais varžtais. Dabar kaulo lūžiai jau suaugo, sugipsuota liko tik kojos pėda. Atrodo, netrukus bus atgauta pilna sveikata. Nepadengta tebėra ligoninės $60.000 sąskaita. Dr. St. Backis, tiki, kad ją padengs abiejų pusių draudos. Greičiausiai gydymo išlaidas turės sumokėti jį sužeidusio automobilio vairuotojo drauda.

Sovietų Sąjungos ambasadoje Vašingtone konsuliniame skyriuje dirbo konsulu paskirtas Vaclovas Sakalauskas, dabar grąžintas okupuoton Lietuvon. Išleistuves jam rugpjūčio 3 d. surengė komunistinis savaitraštis "Laisvė" savo salėje Ozone Parke, N.Y. "Laisvėje" rašoma, kad išleistuvėse dalyvavo būrys Niujorko ir apylinkių lietuvių. Pranešime pabrėžiama, kad V. Sakalauskas daug padėjo tėvynėje norintiems apsilankyti JAV lietuviams, palengvindamas jų keliones, išspręsdamas vizų problemas, atsakydamas į viešnages liečiančius klausimus. Teigiama, kad "jis tapo plačiai žinomas ir vertinamas visų srovių lietuvių tarpe". Tačiau iš pastarųjų minimas tik dailininkas V. K. Jonynas, tarę padėkos žodį V. Sakalauskui ir įteikęs savo kūrinį, kuriuo V. Sakalauskas su žmona ir vaikais galės papuošti savo butą Vilniuje. Visi kiti kalbėtojai buvo "Laisvės" bei jai artimų organizacijų žmonės.

72-ji Pensilvanijos lietuvių diena rugpjūčio 17 surengta Rocky Glen Parke, Mossic vietovėje. Vysk. P. Baltakio, OFM, koncelebruotose Mišiose prisimintas netoliese vykęs Lietuvių katalikų susivienijimo seimas, skirtas šios organizacijos šimto metų sukakčiai. Meninę programą Pensilvanijos lietuvių dienoje atliko iš Ročesterio atvykusi tautinių šokių "Lazdyno" grupė, vadovaujama Jadvygos Reginienės, ir sol. Juozas Yezulinas iš Shenandoah. Oficialioji dalis baigta giesme tapusia daina "Lietuva brangi", sugiedota visų dalyvių. Lietuvių dienos Pensilvanijoje kasmet rengiamos nuo 1914 m. Pradžioje joms buvo pasirinkta rugpjūčio 15-ji, o dabar pasirenkamas arčiausiai šios datos esantis sekmadienis.

Britanija

Žymusis ekonomistas Jonas Glemža, buvęs Lietuvoje "Pienocentro" valdybos pirmininku, "Europos lietuvyje" prisimena tris mirusius bendradarbius — dr. Vladą Bublį, prof. dr. Praną Šveikauską ir Toronte mirusį Jurgį Strazdą. Apie jį J. Glemža rašo: "Visuomenininkas ir kooperatininkas Jurgis Strazdas gimė 1906 m. VDU baigė 1934 m. ir atėjo dirbti į 'Pienocentrą' eksporto skyriaus vedėju. Pasižymėjo prekybiniais gabumais, darbas jam gerai sekėsi. Prekybos reikalais lankėsi užsienio kraštuose. Dalyvavo kooperatyvus steigiant ir jų veikloje. Buvo 'Sodybos' bendrovės valdybos pirmininkas. Atvykęs į Kanados Torontą, suorganizavo statybos bendrovę 'Talka', buvo vienas Lietuvių namų Toronte ir lietuvių bankelio 'Parama' steigėjų. Namų reikalus tvarkė iki ligos . . ." Šia proga J. Glemža reiškia gilią užuojautą tų trijų mirusių bičiulių šeimoms. Jis taipgi sveikina po platųjį pasaulį išblaškytus buvusius "Pienocentro" bendradarbius, su kuriais kadaise rūpinosi Lietuvai tinkama vieta kultūringųjų pasaulio tautų šeimoje. Jonas Glemža, gyvenantis V. Vokietijoje, ruošiasi švęsti savo šimtąjį gimtadienį 1987 m. vasario 1 d. Būtų gražu, jeigu jį šios sukakties proga prisimintų ir pasvekintų buvusieji "Pienocentro" bendradarbiai. J. Glemžos adresas: Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

Belgija

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, 1986 m. vasarą lankydamasis Europoje, neužmiršo ir Belgijos lietuvių. Pas juos į Liežą jis atvyko liepos 13 d., lydimas Paryžiuje gyvenančio kun. Jono Petrošiaus. Pastarasis bent retkarčiais aplanko Belgijos lietuvius ir yra laikomas jų kapelioniu. Liežas yra tapęs Belgijos lietuvių susitikimo centru, kur jie suvažiuoja bent porą kartų kasmet į pagrindines tautines šventes. Šįkart susitikti su vysk. P. Baltakiu, OFM, atvažiavo daugiau, kai kurie net iš kaimyninės Olandijos. Tačiau visi pasigedo Briuselyje gyvenančio kun. J. Danausko, negalėjusio atvykti iš vienuolynų visų seselių. Mišioms buvo pasirinkta Šv. Julijonos šventovė. Mišias vysk. P. Baltakis, OFM, koncelebravo su kun. J. Petrošiumi. Lietuviškas giesmes giedojo pamaldų dalyviai ir Bronės Spies atsiveztas saviveiklinis choras. Tą kitataučių chorą ji yra suorganizavusi savo gyvenamoje vietovėje. Choras giedojo lotyniškai, prancūziškai ir lietuviškai. Savo pamoksle vysk. P. Baltakis, OFM, kalbėjo apie dvasinį atgimimą visame pasaulyje, tikinčiųjų būklę okupuotoje Lietuvoje, lietuvių tikėjimą išeivijoje. Vysk. P. Baltakis, OFM, pasveikino 50 vienuolinio gyvenimo sukaktį švenčiančias seseles — Liuciją Mačernytę ir Liutgardą Redikaitę, atvykusias iš Šv. Gertrūdos benediktinių vienuolyno Louvain-La-Neuve. Prancūziškai jis padėkojo Bronės Spies atsiveztam chorui, savo giedojimu įsijungusiam į Mišias. Po Mišių visi susirinko šventovės salėje, kur jų laukė lietuvių ponių paruošti pietūs. Trumpą žodį tarė vysk. P. Baltakis, OFM. Apie Belgijoje gyvenančius lietuvius kalbėjo Belgijos LB pirm. Stasė Baltus, prisimindama retėjančias jų gretas. Paryžietis kun. J. Petrošius priminė artėjančią Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, reiškė viltį, kad pagausės pašaukimai į kunigus ir vienuolius.

Apsilankymas Belgijoje vysk. P. Baltakiui, OFM, buvo pirmas, bet antras pačiam P. Baltakiui, pokario metais įstojusiam į pranciškonų vienuolyną Sint-Truideno mieste. Ten jis 1950 m. padarė amžinuosius įžadus, o 1952 m. rugpjūčio 24 d. buvo įšventintas kunigu. Vysk. P. Baltakis, OFM, dabar vėl apsilankė Sint-Truidene, nuvyko į Liuveną, Briuselį, Louvain-La-Neuve bei kitas Belgijos vietoves. Kelionėse vysk. P. Baltakį, OFM, globojo ir vežiojo Julie ir Eduardas Cinzai. Dėl riboto laiko vysk. P. Baltakis, OFM, negalėjo susitikti su visais Belgijos lietuviais, kurių skaičius čia yra palyginti ribotas. Visi tiki, kad vysk. P. Baltakis, OFM, neužmirš Belgijos lietuvių.

Vokietija

Vadovybės pasikeitimai įvyko lietuvių šalpos draugijoje "Labdara". Pranešimai tik dabar išsiuntinėti spaudai, bet buvo padaryti metiniame "Labdaros" narių susirinkime Hiutenfelde gegužės 10 d. Susirinkimui pirmininkavo Andrius Šmitas, sekretoriavo Zina Glemžienė. Veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. Jonas Glemža, revizijos komisijos pranešimą — pirm. kun. A. Bernatonis. Susirinkimo dalyviai patvirtino balansą ir apyskaitą. Tada teko rinkti naują valdybą. Pirm. J. Glemža atsisakė kandidatuoti, nes dėl nusilpusių akių jau nebegalėtų "Labdarai" vadovauti ir tvarkyti jos reikalų. J. Glemža ruošiasi švęsti šimtąjį gimtadienį 1987 m. vasario 1 d. "Labdaros" draugijai jis vadovavo 18 metų ir tikrai yra nusipelnęs poilsio. Susirinkimo dalyviai jį išrinko "Labdaros" draugijos garbės pirmininku. Dabartinis vicepirm. dr. Jonas Norkaitis atsisakė J. Glemžos pasiūlytų pirmininko pareigų dėl laiko stokos. Diskusijose paaiškėjo, kad pirmininkauti sutiktų Z. Glemžienė, atleista nuo reikalų tvarkymo ir vadovavimo raštinei. Tada buvo išrinkta ir pareigomis pasiskirstė naujoji "Labdaros" valdyba, kurią dabar sudaro: pirm. Zina Glemžienė, vicepirm. dr. Jonas Norkaitis, reikalų vedėjas ir ižd. Arminas Lipšis, sekr. Bronislava Lipšienė, nariai — dr. Alina Plechavičiūtė-Veigel, Kristina Šereika ir Ričardas Tendzegolskis. Revizijos komisijon išrinkti — kun. Alfonsas Bernatonis ir Alina Grinienė. "Labdaros" raštinė perkeliama į Hiuntenfeldą. Jos vedėjo adresas: Armin Lipschis, Mannheimerstr. 16, D6840 Lampertheim/Huettenfeld, W. Germany.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	9.5%
santaupas	5.75%	asmenines paskolas	12%
kasdienines palūkanas už santaupas	5.25%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	8.25%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	8.25%		
reg. pensijų fondo	7.25%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	7.5%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	8.25%		

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION
organizuoja ilgiausias keliones į
LIETUVĄ
Išvykimo datos: spalio 2, gruodžio 26
* * *
EGZOTIŠKA KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ!
Išvyksta spalio 10 d., grįžta lapkričio 2 d.
SAULĖTOS ATOSTOGOS GINTARO KRAŠTE!
Puerto Plata (Dominikos respublikoje) — lapkričio 23 d.
Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų.
Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

The Marlatt
The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East (East of Sanford)
laidotuvių namai ir koplyčia
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

A†A

JONUI SADAUSKUI,

buvusiam "Talkos" kooperatyvo revizijos komiteto 1979-1984 m. nariui, iškeliavusiam amžinybėn, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame liūdinčius – žmoną BIRUTĘ, sūnus JUOZĄ, VIKTORĄ ir dukrą RŪTĄ bei visus gimines –

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdyba, komitetai ir tarnautojai

PADĖKA

A. a. BERNARDAS PETKEVIČIUS,

mūsų mylimas vyras, tėvelis ir senelis, mirė 1986 m. rugsėjo 11 dieną Mississaugoje. Palaidotas 1986 m. rugsėjo 16 dieną Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos ir Lietuvos kankinių parapijos kunigam už maldas laidotuvių namų koplyčioje, šv. Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje ir laidotuvių apeigas kapinėse. Dėkojame solisui V. Verikaičiui už vargonų muziką koplyčioje ir už giedojimą bei vargonavimą gedulinėse Mišiose šventovėje. Taip pat dėkojame S. Jokubaičiui už jautrius atsisveikinimo žodžius kapinėse. Dėkojame šauliams, organizuotai budėjusiems prie karsto koplyčioje, šv. Mišiose ir palydėjusiems velionį į kapines. Dėkojame taip pat velionies karsto nešėjams.

Nuoširdus ačiū šeimininkei B. Stanulienei ir jos padėjėjom už paruošimą skanių pietų laidotuvių dalyviams. Ačiū taip pat ir visom poniom už gausius suneštus pyragus.

Nuoširdi mūsų padėka lankiusiems velionį sunkios ligos metu ligoninėje, dalyvavusiems laidotuvių namuose ir šv. Mišiose, palydėjusiems į kapines, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukujusiems religinei Lietuvos šalpai ir "Tėviškės žiburiams", pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu bei spausdintu žodžiu.

Dar sykį ačiū visiems, užjautusiems mūsų šeimą skaudžiomis dienomis.

Liūdinti šeima

PADĖKA

A†A

ELENA VEČERSKIENĖ,

mylima mūsų mamytė, mirė 1986 metų rugsėjo 17 dieną; palaidota rugsėjo 20 dieną lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui ir kun. E. Putrimui, suteikusiam mamytei Paskutinį patepimą, už maldas laidotuvių koplyčioje, šv. Mišias ir laidotuvių apeigas kapinėse. Dėkojame Vaciui Verikaičiui už giedojimą šv. Mišių metu, B. Stanulienei už paruošimą skanių pietų ir ponioms už pyragus.

Dėkojame kun. P. Diliui ir visiems atsilankiusiems koplyčioje, Mišiose, laidotuvėse, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir pareiškusiems užuojautą mūsų liūdesio dienomis.

Ačiū Vidui, Raimundui, Simonui ir Juozapui už karsto nešimą. Dėkojame giminėms, pažįstamiems, iš arti ir toli atvykusiems palydėti mamytės į amžino poilsio vietą.

Ypatingai nuoširdus ačiū seselei Loretai, O. Beniušienei ir E. Giedrienei, lankiusioms mamytę ligoninėje sunkios ligos metu ir guodusioms skausmo valandose.

Ačiū visiems, užjautusiems mus skaudžioje gyvenimo valandoje.

Liūdinčios dukros su šeimomis:
Elena Namikienė
Irena Gerasamavičienė
dukraitė Elysa

A†A

Mylimas

GEORGE ALGIRDAS BOBELIS III

tragiškai žuvo 1986 m. rugsėjo 20 d. automobilio nelaimėje. Privačios laidotuvės įvyko 1986 m. rugsėjo 23 dieną West Hartford, Conn. Pasiliko dideliame nuliūdime tėvas Jurgis, motina Elena, seserys Rasa ir Sigita, brolis Viktoras.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už paguodą, išreikštą mums pačiame skausmingiausiame mūsų gyvenimo laike.

Dėkojame visiems, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, išreiškusiems užuojautas raštu ir žodžiu.

Esame dėkingi Visagaliam Dievui, kad leido mums dalintis su George džiaugsmu, skausmu ir meile.

Mes jo labai liūdime, ir jo širdies gerumas pasiliko su mumis amžinai.

"Jėzus jai tarė: Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius". Jn.11,25-26

Liūdinti šeima

Gynė Lietuvą, mirė Kanadoje

A. a. kūrėjas-savanoris Jonas Mačys

KAZYS MILERIS

Tik trumpai pasirgęs 1986 m. rugsėjo 11 d. Mississaugos Credit Valley ligoninėje amžinu miegu užmigo mūsų vienas iš dar likusių kelių Vyčio kryžiumi apdovanotų Lietuvos nepriklausomybės karų savanoris, Onutės Jusienės, Bernardo Mačio ir penkių vaikaičių senelis a. a. Jonas Mačys, 88 metų amžiaus. Jo amžinybėn išėjimas yra liūdnas įvykis visai mūsų lietuviškajai išeivijai, nes mes su jo išėjimu netenkame dar vieno Lietuvos laisvės kovos simbolio. Hamiltoniečiai liūdi netekę dar vieno savo lietuviškosios šeimos nario, o DLK Algirdo šaulių kuopa — savo šaulio ir Kanados lietuvių karo veteranų sąjungos skyrius — vėl vieno savo nario.

Prieš aštuonerius metus a. a. Emilijai ir Jonui Mačiams minint savo vedybų 50 m. sukaktį, tose iškilmėse dalyvavęs vysk. A. Deksnys apie dabar mūsų mirusį Joną taip kalbėjo: "Šitie vyrai atkūrė mums nepriklausomą mūsų valstybę. Jie yra tapę mums tikrosios tėvynės meilės, pasiaukojimo ir kovos už savo tėvų žemę didžiuoju pavyzdžiu".

O buvo taip. Išgirdęs miestelyje iš atvykusio šauklio, kad tėvynė pavojuje, aštuoniolikmetis Šunskų kaimo Jonukas su juodos duonos ir lašinių maišeliu išėjo pėsčias iš Marijampolės į Kauną. Ten prisistatė 2 pėst. pulką steigiančiam tada dar karininku vadinamam gen. V. Grigaliūnui-Glovackiui ir buvo įrašytas 31-muoju savanoriu į jo sąrašą. Šis savo krašto laisvės ugnim degantis Šunskų sodžiaus berniokas, greitomis apmokytas, narsiai kovėsi vejamų bermontininkų ir įsiveržusių bolševikų bei lenkų frontuose. Rizikuodamas savo gyvybe ir tiksliai atlikdamas jam pavestą užduotį, jis užsitarnavo Alukštos kautynėse Vyčio kryžių.

Nepriklausomam Lietuvos gyvenimui nusistovėjus, mūsų narsusis kariautojas 1924 m. paliko Šančių kareivines ir sugrįžo jau į Parausų kaimą, kur ten Lietuvos vyriausybė jam buvo paskyrus 10

Lietuvos kūrėjas - savanoris a. a. JONAS MAČYS

ha. žemės. Ten jis įsikūrė, vedė Emiliją Rėderaitę, susilaukė dviejų vaikų ir išgyveno ten visą nepriklausomybės laikotarpį, kol į mūsų kraštą iš rytų įsiveržė bolševikinės ordos. Mūsų senas laisvės kovų kareivis tą įvykį labai skaudžiai pergyveno.

Jo rodomoje senoje jau pageltusioje nuotraukoje matai sunkiai beatpažįstamą a.a. J. Mačį ilgu guzikuotu kareivio švarku ir bintais apvyniotom blauzdom. Velionis mėgo pasakoti apie savo kareiviavimo dienas. Sakė, kad tada iš pradžių viskas buvę kitaip. Vietoj komandos "ramiai!", karininkai komanduodavo "domės!". O vietoje dabartinio Tautos himno kareiviai giedodavo kitą gal ir nemažiau reikšmingų žodžių giesmę: "Kur gimiau, užaugau — ar ne Lietuvoj, kur duonelę valgiau — ar ne Lietuvoj. Diena rūsti, diena sugraudinta, kai mūs Lietuva buvo panaikinta..." Su lenkais bekariaujant Širvintų ir Giedraičių fronte, jis buvo patekęs į nelaisvę ir du mėnesius išbuvo Antakalnio kalėjime.

Malonus jo būdas patraukdavo visus, su kuriais jam tekdavo susitikti. Asmeniską laimę jis matė savo vaikų pasisekimuose ir laimėjimuose. Nejieškojo kituose blogio, nekalbėjo piktai ir niekam jokių nuodėmių neskaitė. Išėjo iš šio gyvenimo su širdies kilnumu ir su meile kitam žmogui. Būdamas vedęs kitos kirkščioniškos Bendrijos moterį, turėjo 55 metus visiems pavyzdį rodantį šeimos gyvenimą. Pavyzdingai užaugino ir išauklėjo savo vaikus. Jo visi penki vaikaičiai gražiai kalba lietuviškai, yra baigę lituanistines mokyklas ir jau yra įsijungę į mūsų bendruomeninį gyvenimą.

Su šauliškom apeigom jis buvo palaidotas Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapinėse. Budynių du vakarus laidotuvių koplyčioje buvo kalbamas Rožinis. Ten hamiltoniečių vardu atsisveikinimo žodį pasakė K. Mileris.

Laidotuvių dieną AV šventovė buvo pilna žmonių. Gedulines Mišias atnašavo prel. J. Tadarauskas su kun. J. Liauba. Pastarasis pasakė ir pritaikytą pamokslą, iškeldamas velionies, kaip Lietuvos savanorio, nuoplenus. Prie kapo kalbėjo ir laidotuvių šauliškam atsisveikinimui vadovavo Alf. Patamsis. Palaidotas šalia savo brangios žmonos. Į laidotuvių pusryčius buvo pakviesti visi laidotuvių dalyviai ir Anapilio kunigai.

Brangus Lietuvos kūrėjau, tu išėjai ir iš čia pilnai atlikęs savo kaip lietuvio išeivio-patrioto užduotį, palikdamas savo vaikus ir vaikaičius pilnai paruoštus nešti mūsų išeivijoje lietuvybės žibintą. O tavo ir visų Lietuvos savanorių dvasia liks mums amžiams įpareigojančiu testamentu tęsti jūsų pradėtą kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

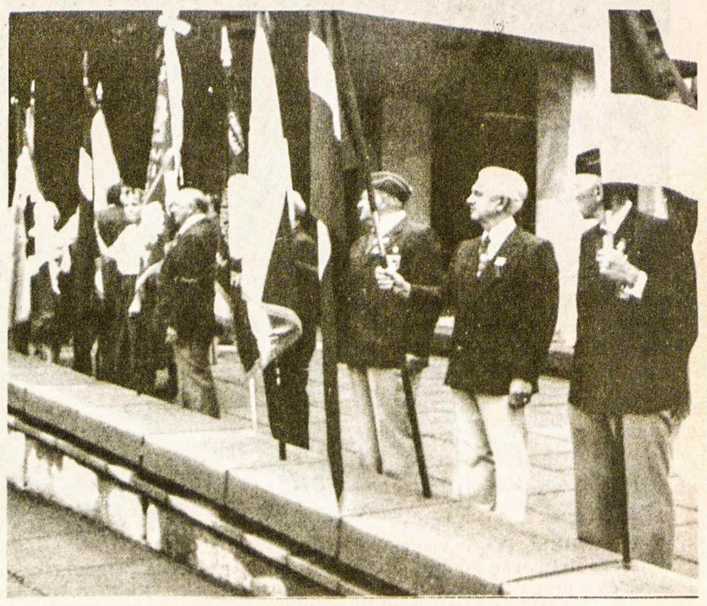

"Juodojo kaspino" demonstracijoje Hamiltone dalyvavo įvairių tautybių vėliavos 1986.VIII.23 Nuotr. St. Daliaus

Nėra ateities be praeities

STEPAS VARANKA

Su krentančiais rudens lapais prisimename Lietuvos skausmą — *savo sostinės netekimą: 1920 m. spalio 9 d. lenkai klastingai užgrobė lietuvių tautos širdį — Vilnių.* Padarytoji žaizda yra užnešta laiko dulkėmis ir II D. karo skaudžiom pasekmėm. Vilnius dabar yra sovietinės, komunistų pavergtos Lietuvos sostinė. Taip, Vilnius dabar yra sostinė, tik skaudu, kad ne laisvos ir nepriklausomos Lietuvos. Tai nėra lenkų nuopelnas.

Nemalonūs praeities lenkų imperialistų siekiai vidurioryty Europoje, kurie reiškėsi anuo metu, ir dabar nėra išnykę. Lenkų išeivijos spaudoje dažnai užtinkama senoji jų svajonė apie Lenkijos-Lietuvos uniją, Vilnius ir Vilniaus krašto lenkiškumą. Savinamasi šv. Kazimieras, Aušros Vartai, vyskupas Jurgis Matulaitis ir pajuokiamas pagonis Jogaila, kuris tapo Lenkijos karaliumi ir davė Lenkijai garsią Jogailaičių dinastiją.

Dabartinėje Lenkijoje jaunesnioji lenkų karta, veikianti pogrindyje, kovojanti dėl savo tautos laisvės ir nepriklausomybės, bando į tą kovą įtraukti ir kitų tautų sąjūdžius, kovojančius dėl savo kraštų išlaisvinimo iš komunistinės sovietiškos vergijos. Lenkijos pogrindžio organizacijos savo išleistoje deklaracijoje 1984.XII.16 pažymi: "Teritoriniai konfliktai padalino, sukiršino, silpnino lenkus, ukrainiečius, gudus ir lietuvius".

Taip, teritoriniai ginčai ir kovos silpnino tas tautas. Kodėl pogrindis nepasako, kad konfliktų kaltininkė buvo Lenkija ir jos imperialistinė politika.

Laužymas sutarčių, užgrobimai svetimų žemių – Vilniaus miesto, Vilniaus krašto, Čekoslovakijos Zaolzės lenkams garbės nedaro ir pasitikėjimo neįkvepia. Tokios sunkios žaizdos greitai neišnyksta.

Lenkai šiandieną, kovodami dėl savo siekiamų tikslų jieško talkininkų ir kalba apie dabartinių sienų išlaikymą. Ar jie mano, kad dabartinės Lietuvos sienos yra teisingos? Juk dabartinės jos sienos neatitinka 1920 metų sienų, kurios su mažom pataisom galėtų, patenkinti Lietuvos ir lietuvių pageidavimus. Netolima Lenkijos praeitis įrodė, kad jais negalima pasitikėti.

Nepagalvokite, kad čia siūloma lietuviams izoliuotis nuo lenkų skatinimo prisidėti prie pavergtų tautų bendradarbiavimo, siekiant išsilaisvinimo iš komunistinės vergijos. Bendras frontas yra pajėgesnis ir veiksmingesnis. Pagrindinis dalykas — reikia tiksliai žinoti kelio tikslą. O mūsų tikslas yra — laisva, nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniumi. Svarbu, kad nepasikartotų Spalio 9-oji.

RAŠO IŠ ARGENTINOS

"Žalgiris" ir Lietuvos vėliava

Argentinoje įvyko tarpkontinentinės krepšinio varžybos, kuriose dalyvavo ir Kauno "Žalgiris". Po jo laimėjimo Argentinos lietuviai pasirodė viešumoje su Lietuvos trispalvėmis. A. Mičiūdo dėka viena radijo stotis paaiškino Žalgirio vardo reikšmę. Tai esąs vardas vietovės, kur, vadovaujant Jogailai ir Vytautui Didžiajam, Lietuvos ir Lenkijos karinės pajėgos nugalėjo teutonų ordino kariuomenę, puldinėjančią Lietuvos žemes. Ta proga Argentinos spaudoje pasirodė informacijų apie Lietuvą, kuri esanti dabar rusų pavergta. Jos vaikai per sportą galį pagarsinti Lietuvos vardą.

Televizijoje, kuri transliavo krepšinio rungtynes, žalgiriečiai buvo vadinami "sovietico", "lituano" ir "ruso", bet pirmadienio laikraščiai jau rašė, kad "Žalgiris" yra antrojo Lietuvos miesto Kauno krepšinio komanda ir kad Lietuva nepriklausomybės laikais net du kartu buvo iškovojusi Europos krepšinio čempionatą.

Mūsų jaunimui, gimusiam Argentinoje, žalgiriečių laimėjimas sudarė didelį džiaugsmą, nors pirmąsias rungtynes "Žalgiris" Kordoboje pralaimėjo. Po jų laimėjimo Buenos Aires mieste mūsų jaunimas ir senimas kėlė nepriklausomos Lietuvos vėliavas, tuo pareikšdami nenorą būti rusų pavergtais.

Žiūrėsime ką rašys komunistų spauda. Ji turbūt sakys, kad "didžiojo brolio" — ruso dėka lietuviai padarė didelę pažangą, vedančią į laimėjimus. Tokio plauko žmonių Argentinoje netrūksta — veikia ukrainiečių ir gudų komunistų klubai, kuriuose maišosi ir keletas lietuvių. Kai atvyksta iš sovietų okupuotos Lietuvos raudonieji ponai, lankosi tiktai Bernalio raudonojo ratelio klube arba komunistiniuose ukrainiečių bei gudų klubuose. Ten jie randa savo šalininkus, kurie vienaip kalba, kitaip galvoja. Jie aplanko savo kilmės kraštus, bet vis grįžta į kapitalistinę Argentiną valgyti "asados" ir gerti "Mendozos" vyno, o pasigėrę traukia rusišką dainą "Volga, Volga".

Kai kurie vis dar tiki sovietine lygybe, bet kai nuvažiuoja okupuoton Lietuvon, pamato, kad yra labai privilegijuota raudonųjų ponų klasė, kuriai nereikia stovėti eilėse prie krautuvių, nes jiems yra įsteigtos specialios parduotuvės bei valgyklos.

Skaitydamas lietuvių spaudą iš Š. Amerikos, randu minint tik du lietuvių laikraščius Argentinoje, būtent "Laiką" ir "Argentinos lietuvių balsą". Noriu pastebėti, kad čia yra ir trečias laikraštis — komunistinė "Vaga", kuri laikosi jau daug metų. Mat vis dar yra tautiečių, kurie ją skaito, manydami, kad tai darbininkų laikraštis. Tai mūsų vadinamieji "pažangiečiai". Kai kurie jų turėjo savo įmones ir jose darbininkus išnaudojo labiau nei kapitalistai. Jie kartais apsilanko okupuotoje Lietuvoje, bet grįžta pamatę, kad ten ne pyragai. Pvz. kaimietis, turintis pusę hektaro žemės ir vieną karvutę, yra proletaras, o raudonieji ponai yra privilegijuoti ir gyvena pasiturinčiai. **Bičiulis**

NAUJI MINIMALINIAI ATLYGINIMAI ONTARIO PROVINCIJOJE

Šie nauji bendriniai minimaliniai atlyginimai (išskyrus derliaus nuėmimo darbininkus) įsigaliojo 1986 m. spalio 1 d. darbo savaitėje:

BENDRINIAI	
Bendriniai (valandinis)	$ 4.35
Alkohol. gėrimų patarnautojai (valandinis)	$ 3.85
Studentai žemiau 18 (valandinis)	$ 3.50
Besimokantys (valandinis)	$ 4.25
Statyba (valandinis)	$ 4.35*
Greitosios pagalbos tarnautojai (valandinis)	$ 4.35*
Medžioklės vedliai (pusdienis)	$ 21.75
(diena)	$ 43.50
Namų darbininkai (valanda)	$ 4.35
(diena)	$ 35.00
(savaitė)	$191.00
(mėnuo)	$823.00
Maksimalinis mokestis už kambarį ir valgį	
Kambarys – privatus (savaitė)	$ 20.00
– neprivatus (savaitė)	$ 10.00
Valgis (kiekvienas) (savaitė)	$ 1.70 $ 35.00
Kambarys ir valgis (savaitė)	
– su privačiu kambariu	$ 55.00
– su neprivačia patalpa	$ 45.00

**Specifinės kainos statybos darbininkų (įskaitant vietos (budėtojus) ir pirmosios pagalbos tarnautojų nebus taikomos nuo 1986 metų spalio 1 dienos. Joms galios bendrinės minimalinės kainos.*

Šie nauji minimaliniai atlyginimai derliaus nuėmimo darbininkams įsigalios nuo 1987 metų sausio 1 dienos.

DERLIAUS NUĖMIMO DARBININKAI	
Suaugę	$ 4.35
Studentai žemiau 18 (valandinis)	$ 3.50
Maksimalinės kambario ir valgio kainos	
Kambarys – privatus (savaitė)	$ 20.00
– neprivatus (savaitė)	$ 10.00
Valgis (kiekvienas) (savaitė)	$ 1.70 $ 35.00
Kambarys ir valgis	
– privatus kambarys	$ 55.00
– neprivati patalpa	$ 45.00
Aprūpinimas butu (savaitė)	
– aptarnaujamu	$ 63.00
– nepatarnaujamu	$ 47.00

Papildoma informacija gaunama Ontario darbo ministerijoje (Employment Standards Branch, Ontario Ministry of Labour).

Telefono numerį jums reikalingos įstaigos rasite telefono knygoje "Government of Ontario" skyriuje.

Ministry of Labour
Ontario
Minister, William Wrye
Premier, David Peterson

Vysk. A. DEKSNYS ir visuomenės veikėja ALINA GRINIENĖ, pagerbti Europos lietuviškų studijų savaitėje Austrijoje jų 80 ir 70 metų amžiaus sukakties proga
Nuotr. S. Girniaus

"Beržas už lango"

Režisierė ir aktorė Dalila Mackialienė parašė pirmąjį savo romaną, kuris bus išspausdintas 1986 m. pabaigoje

JURGIS JANUŠAITIS

DALILA MACKIALIENĖ, autorė naujo romano "Beržas už lango"

Apie romano turinį šia proga plačiau nekalbėsime. Tai aptars literatūros kritikai romanui pasirodžius. Tik suminėsime keletą bruožų.

Romanas apima vienos šeimos išgyvenimus Antrojo pasaulinio karo metu ir pokaryje. Tokio gyvenimo sūkuriuose brendo jauno žmogaus meilė moteriai, svajonės ir aistringas siekimas skraidyti lėktuvais, ryškėja žmonijos didžioji nelaimė — alkoholizmas, jauną žmogų nevedęs į tragišką gyvenimo pabaigą.

Romaną skaitydamas tik pabaigoje suvoki, kad čia kalba vienos šeimos sūnus Algis, visą savo gyvenimą praleidęs meilės, skraidymo ir alkoholizmo aistrose, automobilio nelaimėje sunkiai sužeistas guli ligoninėje ir sunkios ligos slegiamas kliedi — bėga per visą savo gyvenimą.

"Beržas už lango" tai tam tikras simbolis, kurį sąmonę atgavęs regi Algis už ligoninės lango, girdi paukščių čiulbėjimą, pilną gyvybės, džiaugsmo ir svajoto gražaus gyvenimo.

Romano autorė

Neabejoju, kad lietuviškoji išeivija pažįsta Dalilą Mackialienę kaip režisierę ir aktorę. Beveik visą gyvenimą ji skyrė scenos ir dainos menui. Vadovavo dramos sambūriams, pastatė daug mūsų dramaturgų veikalų. Daugiau kaip 20 metų ji vadovavo Los Angeles lietuvių dramos sambūriui, su kuriuo dalyvavo Teatrų festivaliuose ir laimėjo įvairių žymenų sau ir sambūriui.

Jos vadovaujami teatrai gastroliavo Kanadoje, Amerikoje ir Australijoje. Visur spektakliai praėjo su dideliu pasisekimu.

1980 m. JAV LB kultūros taryba Dalilą Mackialienę pagerbė už jos ilgametę teatrinę veiklą ir apdovanojo 1000 dol. premija. Kultūros taryba apdovanojimo akte tada taip rašė: "Dalilos Mackialienės vadovaujamas sambūris jau ištisus du dešimtmečius, ilgiausiai, be jokios pertraukos, dirbo ir tebedirba su nemažėjančiu ryžtu ir kūrybiniu užsidegimu. Todėl sambūrį įkvėpianti režisierė ir vadovė apdovanojama 1000 dol. Kultūros tarybos premija".

O jos pagerbime, įteikiant šią premiją Los Angeles mieste, rašytojas Jurgis Gliauda taip kalbėjo: "Dalila Mackialienė yra mūsų šaunaus Dramos sambūrio įdvasintoja, jo kūrybinių laimėjimų vairininkė. Savo žinias, patyrimą ir talentą aukoja sambūriui, kuris žavi savo vaidybiniu menu Kanados, Australijos ir mūsų šalies lietuvius".

1983 m. jos parašyta drama "Nepripažintas tėvas" Los Angeles dramos konkurse laimėjo 1000 dol. premiją. Veikalas buvo suvaidintas VI-tame teatrų festivalyje Čikagoje.

Gyvendama Los Angeles, šalia teatrinės veiklos, ji beveik dešimtmetį aktyviai dirbo "Lietuvių Dienų" redakcinėje kolegijoje, o bene trejetą metų buvo šio leidinio vyr. redaktorė.

Dalila kupina nerimo mūsų kultūrinės veiklos apraiškoms. Ji tuo gyvena nuo pat jaunystės. Dar nepriklausomoje Lietuvoje studijavo dainavimą Kauno konservatorijoje ir Vilniaus muzikos mokykloje. Dainavo Vilniaus filharmonijos, vėliau operos choruose. Čiurlionio ansamblio narė. Lankė Vilniaus dramos studiją.

Meninėje veikloje

Dalila yra ne vien gabi aktorė ir režisierė — ji turi didelių gabumų ruošti literatūrines programas, panaudodama savąją ir kitų rašytojų kūrybą. Ji valdo žodį ir su giliu įsijautimu perteikia klausytojui. Mėgsta dainą ir, gyvendama Los Angeles mieste, buvo suorganizavusi dainuojančių moterų būrelį, kurį pavadino "Išlaisvintos moterys".

Dalilai buvo lemta penkerius metus pagyventi gražioje Daytona Beach lietuvių kolonijoje. Ji ir čia parodė savo sugebėjimus. Buvo pirmoji iniciatorė dainos mėgėjų būrelio, kuris dabar vadinasi "Sietyno" vardu. Ji "Sietyne" buvo dailiojo žodžio vadovė ir drauge su muz. Antanu Skriduliu paruošdavo geras meninės programas minėjimams ar kitom progom. Vienerius metus vadovavo Lietuvių klubui, sumaniai eidama pirmininkės pareigas. Jos ir Balio Mackialų dėka buvo suruošti rašytojos Alės Rūtos ir poeto Bernardo Brazdžionio literatūros vakarai.

Draugų skatinama

Dalila Mackialienė scenai, teatrui, dainai yra atidavusi 45 metus. Kaip ji pati sako, tai praėjo be ženklo, be gilesnių pėdsakų. Niekas nesupras, kiek sielos ir darbo įdeda režisierė ir aktoriai į statomus veikalus, kurie tik valandėlei sušvinta scenoje. Publika audringai paploja, įteikiamos vaidintojams gėlės, nusileidžia uždanga ir niekas daugiau nebemini įvykio.

Jau eilę metų rašytojai Jurgis Gliauda, Alė Rūta, Stasys Santvaras Dalilai kalė galvon pasukti išliekančio pobūdžio kūrybon. Ir štai tų raginimų dėka Dalila ir pasuko rašytojos keliu. Debiutinis romanas "Beržas už lango" yra pirmasis jos bandymas. Tikėkime, kad ji likusią savo gyvenimo dalį dabar pašvęs beletristinei kūrybai. Ji turi rankraščiuose įdomių feljetonų, o gal ir naujų romanų, tik ji, kaip paprastai kukli, iš anksto nesigiria.

Laukdami "Beržas už lango" romano, naujai rašytojai linkime sėkmingų kūrybinių metų. Tegu šis pradinis žingsnis būna paskata ateities kūrybai.

"Gintaras" Kanados vakaruose

MARYTĖ BALAIŠYTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Trečią dieną Edmontone praleidome prekyvietėje "West Edmonton Mall". Priešais Bay krautuvę turėjome tris pasirodymus po 20 minučių. Prieš koncertą labai užė fontanai, bet kažkas juos uždarė ir prisirinko nemažai stebėtojų. Dar koncertui neprasidėjus, atsirado žiūrovų ir balkone, kurie, pastebėję tautinius mūsų drabužius ir instrumentus, apsupo visą sceną. Atrodo, kad šokiai ir sol. R. Paulionio dainos patiko visiem, nes nemažai kas grįžo ir antram pasirodymui. Buvo ir tokių, kurie priėjo prie šokėjų ir klausinėjo, kodėl mes prie drabužių nešiojame juodą kaspiną? Geriausiai į šį klausimą galėjo atsakyti mūsų pranešėja G. Paulionienė, kuri po kiekvieno koncerto publikai aiškino skriaudą, kurią padarė mūsų tautai prieš 47 metus Molotovo ir Ribbentropo sutartis. G. Paulionienė taip pat visur, kur pasirodėme, labai aiškiai išdėstydavo mūsų tautos padėtį, kad mūsų tėvynė nėra laisva, mūsų šokiai, dainos ir muzika aidi išeivijoje.

Vakare edmontoniškiai surengė tikrai labai gražų priėmimą, į kurį mielai atvyko visi uniformuoti gintariečiai. Vakaro pranešėju buvo dr. Klemka, kuris savo žodžiais visus linksmai nuteikė, o A. Dudaravičiaus kalba ne vienam padarė didelį įspūdį ir vertė susimąstyti. Neseniai iš Lietuvos atvykusi poetė Edita Nazaraitė savo eilėraščiais paliko mums vaizdus apie Vilniaus senamiestį ir motiną.

Vakarienės metu lydėjo mus "Rokoko" styginis kvartetas, o po visko sekė šokiai ir linksmos lietuviškos dainos. Prieš išsiskirstant, sustojome ratu ir atsisveikindami sugiedojome antrą mūsų tautos himną — "Lietuva brangi".

Sekmadienį, rugpjūčio 24, Lietuvių namuose dalyvavome šv. Mišiose. (Jose taip pat giedojo mūsų ansamblio solistas R. Paulionis, vargonavo muz. J. Govėdas). Edmontono lietuviai mums suruošė ir skanius pietus.

Papietavę autobusu grįžome į Edmontono prekyvietę, kur gavome nemokamus bilietus į didžiulį "Water Park". Šis baseinas įdomus tuo, kad yra visokių prietaisų, jų tarpe net mašina, daranti dirbtines bangas.

Kai grįžome vakare, jau reikėjo ruoštis kelionei į Vankuverį.

Esame labai dėkingi Edmontono lietuviams, kurie su mumis išbuvo ligi galo ir visuose reikaluose mums padėdavo. Su rožėmis jie mus išlydėjo.

Vankuveryje

Kelionė į "Expo 86" traukiniu užtruko visą dieną. Kai pagaliau atvykome, susitikome su Baliu Vileita, kurs net iš darbo atėjo mūsų pasitikti. Apsistojome naujai pastatytuose YWCA rūmuose. Nors buvome išvargę, nusprendėm padaryti repeticiją tą pačią dieną, nes norėjome turėti sekančią dieną laisvą.

Kadangi mūsų buvo iš viso 46, pasiskirstėm į grupeles. Vieni važiavo dviračiais per salas, kiti į kalnus, treti motociklais, ketvirti nusprendė žvejoti, o likusieji nudūmė į "Stanley Park".

Rugpjūčio 28 d. rytą Ontario paviljone šokom du kartus. Turėjome nustatyti laiką taip, kad kai žmonės pradėda eiti iš kino teatro, galėtume pradėti savo programą. Taigi, kai tik atsiverdavo kino teatro durys, prasidėdavo muzika ir mūsų šokiai. Tą pačią dieną koncertavome ir "Plaza of Nations" kurioje buvo ypatingai daug erdvės, kurioje telpa net keletas tūkstančių publikos.

Sekančias tris dienas atlikome programas Ontario paviljone ir "Plaza of Nations". Pasirodėme ir pas mielus vietinius lietuvius, kurie taip pat suruošė puikų priėmimą bei vakarienę.

Priešpaskutinę dieną praleidome paskutinę vakarienę pas B. Vileitą. Jaukų pobūvį baigėme daina.

Dvi savaitės kelionėje greitai prabėgo. Mūsų šokiai, dainos ir muzika ne vieną painformavo, kad yra šalis prie Baltijos jūros, kuri vadinasi Lietuva. Į ją krypsta visas mūsų dėmesys. Rugpjūčio 1 d. grįžome į Torontą pavargę, bet kupini puikių įspūdžių.

Baigdama visų vardu dėkoju p.p. Karasiejams, kurių pastangomis ši kelionė įvyko.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Vankuverio orauostyje Toronto gintariečius pasitiko Vakarų Kanados veikėjai: (iš kairės) A. DUDARAVIČIUS — KLB Edmontono apylinkės pirmininkas, BALYS VILEITA — KLB Vankuverio apylinkės pirmininkas, "Gintaro" dainos grupės vadovė ir ansamblio pranešėja GIEDRA PAULIONIENĖ, "Gintaro" vadovė RITA KARASIEJIENĖ, kuriai tenka rūpestis menine ansamblio dalimi
Nuotr. R. Paulionio

Kanadon atvyksta "Grandinėlė"

Klivlando tautinių šokių grupė spalio 19 d. koncertuos Hamiltone

K. MILERIS

Su dideliu susidomėjimu Niagaros pusiasalio lietuviai laukia čia atvykstančių iš Klivlando garsiųjų "Grandinėlės" šokėjų. Ir šį sykį jie atvyksta į Hamiltoną vietos Šalpos fondo valdybos pakviesti. "Grandinėlė" čia koncertavo 1972 m. lapkričio 19 d. Tada visiems ypatingą įspūdį padariusį koncertą ir po keliolikos metų daugelis vis dar prisimena ir bando juos palyginti su kitomis čia matomomis taut. šokių grupėmis. Per tiek metų "Grandinėlė" jau yra daug keitusis ir, žinoma, dar patobulėjus. Per tą eilę metų mes skaitėme spaudoj ir girdėjome pasakojant apie sėkmingas jų gastroles įvairiuose Amerikos miestuose ir užjūriuose — V. Vokietijoje, Anglijoje ir P. Amerikoje — Kolumbijoje ir Venezueloje.

Spalio 19 d. turėsime neeilinį renginį Hamiltono Westdale kolegijos auditorijoje (700 Main St. W.), kuri turi pakankamai erdvią sceną šiai 35 šokėjų grupei ir aštuoniems muzikantams. Vadovas Liudas Sagys, ansamblio administratorė Aleksandra Sagienė ir orkestro dirigentė Rita Kliorienė turėtų dar prisiminti jų čia 1972 m. koncertą, į kurį buvo suvažiavę Toronto, St. Catharines, Delhi tautiečiai su savo draugais kanadiečiais.

Šiandien didesniųjų meninių ansamblių dažnai bijomasi kviesti, nes jų iškvietimas labai daug kainuoja. Ir niekas nėra užtikrintas savo išnuomotų salių užpildymu. Tad dabar savo renginiuose dažnai pasitenkinama vien tik solistais, kvartetais, sekstetais, savo kad ir daugelį kartų matytais bei girdėtais meniniais vienetais. Anksčiau Kanadoje St. Catharines lietuviai visada pasikviesdavo į savo tada rengtas tradicines Jonines iš kur nors didesnį ansamblį. Hamiltone yra gastroliavę Klivlando dramos būreliai, Ročesterio chorai. Nors Čikaga savo meniniais vienetais nepasižymi, bet "Antrojo kaimo" artistų grupė čia kadaise lankėsi, taip pat iškviesta to paties Jeronimo Pleinio. Jis žino ką pasikviesti, ir su savo iškvietimais dar niekada nėra pirštų nudegęs. Tad šis mūsų didesnių renginių propaguotojas ir šiuo atveju yra tikras, kad su "Grandinėle" niekad negali pralaimėti.

"Grandinėlės" koncertai nėra vien tik tautinių šokių pynė, bet ištisas spektaklis su folkloriniu atspalviu. Čia pamatai senų ir sudėtingų naujų tautinių šokių, visokį buitinį lietuvių apeigyną, tautinius mūsų papročius. Yra įtraukta daug vaidybos, jaunatviško humoro, o vyresniesiems — savo krašto nostalgijos.

Tam "Grandinėlė" turi ir savo orkestrą, kuris yra gerai susirepetavęs su sceniniem situacijom besikeičiančiai nuotaikai sudaryti. Čia visi šokėjai yra artistai. Jie turi grakščią laikyseną, sceninį pajautimą.

Klivlandas yra didelis miestas, daug priaugančio gražaus lietuviško jaunimo, tad yra iš ko ir pasirinkti. Nors jie iš to duonos nevalgo, bet yra pasiekę profesionalų lygį ir gali savo pasirodymais džiuginti ir lietuvių, ir kitataučių publiką. Tai vis nenuilstamo darbo, pasiryžimo, pasišventimo ir prakaito vaisius.

Besiruošiant VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei, kuri 1988 m. įvyks taip pat Hamiltone, yra verta ateiti ir pamatyti, kaip mūsų šokiai tobulai turi būti atliekami scenoje. Čia pamatysite ir ką galima su mūsų tautiniais šokiais padaryti, kad jie neatrodytų mums visada tie patys ir pasikartojantys ir kad su jais yra galima pradžiuginti ir suinteresuoti ir kitų tautybių žmones.

"Paskaityk, mamyte"

Nauja Nerimos Narutės knygutė vaikams

Nerimos Narutės knygutė "Paskaityk, mamyte" skirta patiems mažiausiems vaikams. Ji — nedidelio formato, 30 psl. Joje eiliuota forma parašytos dvi pasakos: "Miško pasaka", "Žiogas ir skruzdėlės". Be to, pradžioje knygutės yra trijų posmelių eilėraštis "Paskaityk, mamyte", kuris paskatina tėvelius prieš užmiegant vaikams pabendrauti prie lietuviško žodžio.

Autorė pasakėlėse nukelia vaikus į miško aplinką, kur visi veikėjai yra miško žvėreliai ir gyvūnai. Pirmoje pasakoje vyksta kiškio vaišės, į kurias suvažiuoja įvairūs svečiai. Šokant paskutinį šokį, išsivysto nuotykis tarp meškos ir uodų. Antroje pasakoje vaizduojamas Žalio spyglio skruzdėlyno darbščių skrudėlyčių pasiruošimas žiemai. Atėjus šalčiams, jos rūpestingai slaugo sušalusį žiogą.

Turinys vaikams įdomus, perteiktas gražia forma ir sklandžiu eiliavimu. Autorė giliai įsijaučia į vaikų pasaulį. Šiltuose veikėjų tarpusavio santykiuose išryškėja draugiškumas, kova už teisybę, užuojauta ir humoras.

Pasakėlės sudomins vaikus, auklės jų jausmus, kels teigiamas emocijas ir praturtins vaikų žodyną.

Rūtos M. Gečienės gausios iliustracijos atliktos estetiškai. Jos yra subtilios, humoristinės ir papildo turinį. Knygutės viršelį puošia maloniai nusiteikusių dviejų vaikučių iliustracija, kurie dėvi tautinius drabužėlius.

"Paskaityk, mamyte", tai puiki autorės dovanėlė mūsų mažiesiems. Jaunų šeimų tėveliai turėtų susidomėti ja ir per ją praturtinti savo atžalyno žodyną. Knygute galės pasinaudoti vaikų darželio, pirmųjų skyrių mokytojos ir pradedantieji savarankiškai skaityti.

Jų visų dėmesį trauks eilėraščių skambumas bei lengvumas, tik kartais apsunkinamas retesnių žodžių, reikalingų paaiškinimo vaikui. Štai kad ir šis posmelis.

Bitės šoko grandinėlę,
Musės trypė malūnėlį,
Voras šoko, linksmas ūžė,–
Jo pora – marga boružė,–
Patrepsėdams batu,
Suko polką jis ratu.
(Miško pasaka, 9 ps.)

Nerima Narutė, PASKAITYK, MAMYTE. Išleido autorė, spaudė Tėvų pranciškonų spaustuvė Brooklyne, NY. Iliustravo Rūta M. Gečienė. Tiražas – 500 egz. Kaina nepažymėta. Gaunama "Drauge" ir pas knygų platintojus. **A. Abr.**

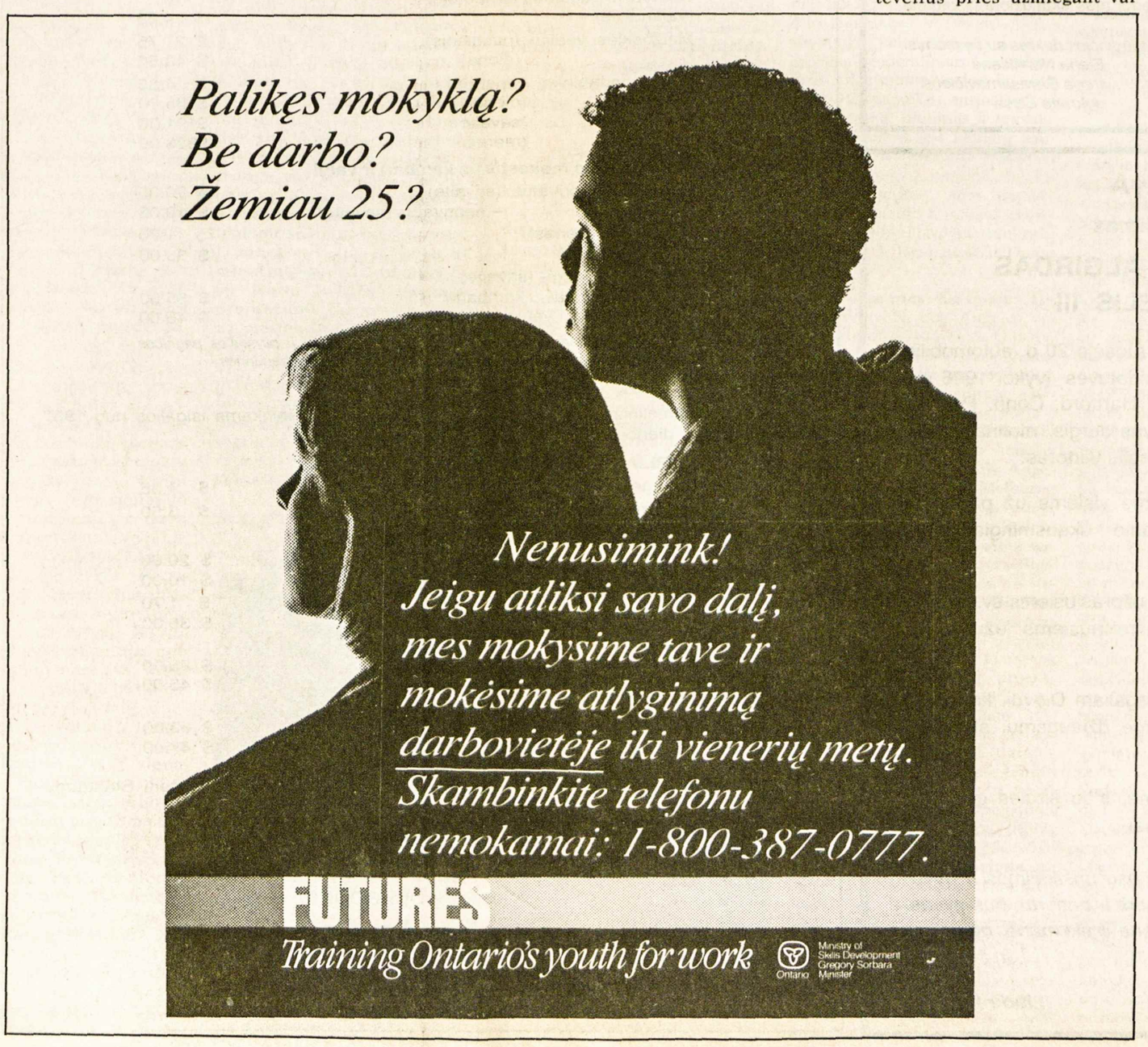

Jauna solistė MARYTĖ BIZINKAUSKAITĖ, sopranas, garsėjanti savo dainavimu bei koncertais Šiaurės Amerikoje. Rengiasi koncertui Toronte

Kylanti žvaigždė dainos pasaulyje

Solistė Marytė Bizinkauskaitė garsėja savo dainavimu Amerikoje ir Kanadoje

ADA JUCIENĖ

1985 m. vasarojant prie jūros Cape Cod, Mass., teko visai netikėtai išgirsti dainuojant su "Cape Cod Lyric Opera" Musetta vaidmenyje "La Boheme" operoje jauną ir tikrai talentingą lietuvaitę solistę Marytę Bizinkauskaitę. Dar jai tik bėgant į sceną, publika garsiai plojo. Dainavo ji pasigėrėtinai, dideliu, sultingu sopranu. Scenoje jautėsi natūraliai, laisvai. Lietuviai, kurių auditorijoje buvo nemažas būrys, sekė su pasididžiavimu šią jauną dainininkę.

Š. m. spalio 19 d. Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje išgirsime šią jauną, muzikos pasaulyje kylančią žvaigždę.

Marytė gimė ir mokslus ėjo Brocktone, Mass. 1983 m. Bostono muzikos konservatorijoje gavo bakalaurės diplomą, o 1985 m. — muzikos magistrės diplomą Filadelfijos muzikos institute. 1985 m. pasižymėjo Metropolitan operos perklausoje. Kai ji koncertavo Metropolitan operos rūmuose, dienraštis "New York Times" rašė: "Tai vienintelė dainininkė, kuri elektrino publiką savo virtuoziškumu ir bravūra. O "Daily News" pareiškė: "Ji buvo dainininkė su erdvę pripildančiu balsu, kurio malonus skambėjimas 'Rusalkos' arijoje susilaukė didžiausio plojimo".

Solistė Marytė yra koncertavusi net šešis kartus su South Jersey simfoniniu orkestru. Apie šimtą kartų ji yra dainavusi įvairiose JAV vietovėse ir televizijoje, atlikdama daugelio operų vaidmenis. Ji yra pakviesta dainuoti net keliuose koncertuose — operų spektakliuose ir su simfoniniais orkestrais JAV-se. Šiuo metu ji dainuoja Hamiltono operoje (Opera Gala – "Popera").

Lietuvių tautodailės institutas

Dešimtasis visuotinis susirinkimas

1986 m. rugsėjo 20 d. dail. A. ir A. Tamošaičių sodyboje, prie Ontario Kingstono, įvyko dešimtasis visuotinis narių susirinkimas. Iš 223 instituto narių, dalyvavo 24 su 87 įgaliojimais. Valdybos pirmininkui 13,05 v. pradėjus susirinkimą, dail. A. Tamošaitis pasveikino šeimininkų vardu susirinkusius, linkėdamas našaus darbo. Susirinkusieji išrinko pirmininkauti Niujorko skyriaus pirm. L. Milukienę, o sekretoriauti — I. Meiklejohn.

Pagal išsiuntinėtą ir susirinkimo priimtą darbotvarkę buvo perskaitytas ir priimtas su mažom pataisom 1985 m. visuotinio narių susirinkimo protokolas. Po to sekė pranešimai tarybos pirm. A. Paškevičiaus, valdybos pirm. L. Balsio, iždi. V. Matulaičio ir kuratoriaus dail. A. Tamošaičio. Šių pranešimų svarbesnieji bruožai: dail. A. Tamošiačio 80 m. amžiaus sukakties paminėjimas; atsiskaitymas su Kanados federacine valdžia dėl jos finansinės paramos "Lithuanian Sashes" knygos rankraščiui paruošti; pasirašymas sutarties instituto valdybos su "Lithuanian Sashes" autoriais dail. A. ir A. Tamoščiais dėl šios naujos knygos spausdinimo bei ligšiol tuo reikalu atlikti spaudos darbai; instituto lėšos ir išleistų Tamošaičių knygų smarkiai mažėjančios atsargos. Perskaitytas auditoriaus pranešimas apie instituto finansinės apyskaitos patikrinimą.

Pranešėjams atsakius į iš pranešimų iškilusius paklausimus ir komentarus, įvyko naujos tarybos rinkimai. Išrinkti: L. Balsys, G. Maciūnienė, L. Milukienė, V. Matulaitis, L. Nakrošienė, A. Palionienė, A. Paškevičius, V. Rimienė, P. Regina, S. Šatienė, A. Škėmienė, D. Staškevičienė, A. Tamošaitienė, A. Tamošaitis, O. Taseckienė, V. Trečiokas, G. Urbonienė, A. Vaitonienė, A. Veselkienė ir A. Zander. Auditoriumi perrinktas L. Adomavičius.

Tolimesniuose svarstymuose paaiškėjo, kad baigiamas "Lithuanian Sashes" knygos galutinių tekstų paruošimas, jų surinkimas "Tėviškės žiburių" spaustuvėje ir jų laužymas, spalvotų iliustracijų paruošimas. Tame dail. A. Tamošaičių veikale svarų tarpininko ir padėjėjo darbą atlieka V. Matulaitis. Numatoma, jog knyga pasirodys 1987 m. pirmame ketvirtyje 3,000 egz. tiražu. P. Regina painformavo apie savo planą suruošti 1987 m. lietuvių menininkų ir tautodailės parodą Brockvillėje, Ont. Planas bus pateiktas LTI valdybai svarstyti.

Buvo pasisakyta dėl tinkamo tautodailės parodų organizavimo, paskaitininkų įtraukimo, filmų bei vaizdajuosčių rodymo, brošiūrų paruošimo. Dail. A. Tamošaitis šia proga pateikė savo plačios apimties patirtį iš prieškarinių Lietuvos laikų.

Šį sklandų ir darbingą susirinkimą pirmininkė L. Milukienė užbaigė prieš 16.00 v., dėkodama šeimininkams ir susirinkusiems.

Užbaigus susirinkimą, dail. A. Tamošaitis pademonstravo susirinkusiems savo vaizdajuostę apie šiaudinukus. Naujoji taryba išrinko savo pirmininku A. Paškevičių, o sekretore B. Palionienę. Dail. A. Tamošaitis perrinktas insituto kuratoriumi, dail. A. Tamošaitienė — švietimo vadove, L. Balsys — valdybos pirmininku. Likusieji išrinkti valdybos nariai paprašyti pasirinkti pareigas. A. Vaitonienė tapo vicepirmmininke, O. Taseckienė — sekretore, V. Matulaitis — iždininku, P. Regina — ypatingų reikalų nariu.

Dalyvis

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, The Lithuanian Quarterly, 1986, Volume 32, No. 3. Editor of the issue — Jonas Zdanys. Address: Lituanus, 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629 – 2913, USA. Subscription — $15.00 per year.

Bronys Raila, TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO. Radijo prakalbos į Lietuvą 1983–1985. Aplanko dailininkas – Vytautas O. Virkau. Leidėjas-mecenatas – Kostas Ramonas. Čikaga, 1986 m., 442 psl. Kaina – $8.00.

Dvylika vaidinimų

DALILA MACKIALIENĖ

Žvilgsnis į Anatolijaus Kairio vienaveiksmių vaidinimų knygą

"Teatras — mokykla, kurioje mokomasi su malonumu. Teatras — reginys. Teatras — šventė. Teatras — pramoga. Teatras turi sujungti, sulydyti savyje mokyklą ir šventę, išmintį ir pramogą, renginį ir pamoką." Taip rašo okupuotoje Lietuvoje leidžiami "Kultūros barai".

Norint šių tikslų pasiekti, reikia turėti gerą dramos kūrinį, išprususius, kultūringus ir gabius aktorius, talentingą režisierių ir kitus su spektaklio kūrimu susijusius darbuotojus.

Išeivijoje per pirmuosius du dešimtmečius gražiai suklestėjęs teatras, tuo metu turėjęs profesionalių režisierių bei aktorių, pamažu pradėjo menkėti; susipainioję intrigose profesionalai pasitraukė, užleisdami mėgėjams teatro gyvavimą ir puoselėjimą. Gabesnieji mėgėjai visa širdimi pasinėrė į scenos darbą. Jų pasiaukojimas išeivijos lietuvių teatrui didesnio dėmesio nei iš vadovaujančių veiksnių, nei kultūrininkų nesusilaukė. Ypač nesusilaukė jaunimo, įsijungiančio į scenos darbą. Trukdė gal mokslas, nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas, gal vaidinamų veikalų tematika, žanras ar stilius netiko šiandieninio jaunimo galvosenai, jieškančiai daugiau pramogos, negu veiklos lietuvybės baruose.

Per pirmuosius du dešimtmečius buvo išvaidinti beveik visi lietuviški veikalai, kuriuos teatriniai vienetai pajėgė prastumti pro rampos šviesą į žiūrovo širdį.

Daugiausia scenos veikalų lietuviškam mėgėjų teatrui davė rašytojas, dramaturgas Anatolijus Kairys. Jis buvo vienas tų, kuris stengėsi puoselėti lietuvišką dramaturgiją ir išlaikyti gyvą lietuvišką teatrą. Jis rašė vis naujas pjeses, duodamas įvairaus žanro ir sukirpimo veikalus: komedijas, dramas, tragedijetes ir tragikomedijas.

1985 m. pabaigoje pasirodė naujai išleista jo vienaveiksmių vaidinimų knyga "Dvylika". Pratarmėje A. Kairys rašo: "Autorius mano, kad šis vienaveiksmių rinkinys praturtins negausią scenai tinkamų veikalų literatūrą ir paįvairins dramos sambūrių vaidybinį repertuarą, pritaikytą jaunimo teatrui". Gaila, jis nenurodė, kur yra tas jo minimas jaunimo teatras.

Kiekviena naujai pasirodžiusi drama ar dramos veikalų knyga teatro darbuotojams yra didelis džiaugsmas, nes lietuviškas repertuaras yra tikrai skurdus, turįs mažai sąlyčio su šiandienos problemomis, kurias žiūrovas norėtų matyti, kaip jos sprendžiamos scenoje. Jį domina problemų ir jų sprendimų sintezė, bet jis nemėgsta, žiūrėdamas spektaklį, spręsti rebusus ir sukti sau galvą, kad įspėtų, kas čia norėta pasakyti? Jis ateina ne kramtyti, bet virškinti ir pasotinti savo dvasinių poreikių.

"Dvylikoje" yra dvylika vienaveiksmių vaidinimų, trunkančių nuo dešimties iki aštuoniolikos minučių. Tik vienas, perskirtas į dvi scenas "Curriculum vitae", truktų ilgiau kaip pusvalandį. Norint sudaryti bent porą valandų trunkantį spektaklį reikėtų suvaidinti bent keturis vienaveiksmius. Tai labai apsunkintų aktorius, nes tektų "persikeisti" į kito žanro charakterį, aprangą, grimą ir skirtingą veikaliuko sukirpimą. Be to, dar pakeitimas sceninio apipavidalinimo, nors ir labai suprastinto, plius butaforiniai reikmenys, užimtų daugiau negu pusvalandį. O kas iškentės pusvalandines pertraukas? Žinoma, tuos vienaveiksmius būtų galima vaidinti ir po vieną, jeigu įtiktų į kurio nors mūsų minėjimo meninės programos rėmus: Vasario 16, Tautos šventės, sibirinių trėmimų, Motinos dienos, religinių švenčių. Nenustelbtų šventės prasmės, nenuvargintų žiūrovų perkrautoje programoje, kur šalia chorų ir solistų būtų įterpta ir žodinio meno dalis. Bet ši dalis turi susilieti su bendru renginio pobūdžiu bei turiniu. Tokių vienaveiksmių knygoje "Dvylika" nėra.

Anatolijus Kairys yra davęs ir labai brandžių scenos veikalų, kaip "Šviesa, kuri užsidegė", "Diagnozė", komedija "Kū-kū", "Sidabrinė diena". Jie buvo suvaidinti net kelių dramos vienetų. Nors ir minėtieji veikalai buvo pilni simbolių, fantazijų, bet perkeltinė jų prasmė buvo suprantamai įkomponuota į bendrą veikalo sąrangą. Drama, pilna simbolių ir neaiškinamos prasmės, praslysta pro žiūrovo akis, nepasiekdama širdies, sudaro daug rūpesčių režisieriui ir aktoriams, mėginant interpretuoti autoriaus mintis ir paskandintą žodžių sraute veikalo prasmę. Kai kurie dramaturgai mano, kad jo pareiga tik parašyti veikalą, o pastatymu tesirūpina kiti. Gaila, kad jie nepažįsta scenos darbo ir problemų, su kuriomis susiduriama ruošiant veikalą scenai. Pvz. "Kalėdų dovanos" trunka vos 10 minučių. Jame pacientė ateina pas gydytoją, atsinešdama visą dėžę ant pečių, kurioje sukrautos kalėdinės dovanos: eglutė ir kirvis, virvė ir geležinė lazda, revolveris ir . . . kulkosvaidis. Na, ir kaip tai galėtų būti įgyvendinama scenoje? Žinoma, jį galima iškopiūruoti, bet kam tada tokius dalykus rašyti iš viso? Taip ir liko neaišku, kokia čia paslėpta idėja, kai pacientė, iškrausčiusi visas "dovanas", išbėga šaukdama: "Aš mirštu . . ."

Pirmuoju vienaveiksmiu knygoje įrašytas "Naujas kinas". Jo ilgis — apie šešiolika minučių. Vaizduojama sena moteris, gyvenanti su dukterimi. Ji yra išnuomojusi kambariuką vienam jaunam vyrui, kuris moka nuomą už per stogą matomas žvaigždes, skylėtas grindis, iškritusius langus ir t.t. Susitikęs su savininkės dukterimi, pasišvaisto jau gerokai nudėvėtomis frazėmis, kabinėjasi vienas prie kito dėl skaitomos spaudos, dėl žinios, kad krikščionys demokratai pirmieji įvykdė žemės reformą Lietuvoje, kad nuomininkas yra frontininkas ir kad frontininkus pagimdė krikščionys demokratai. Dar ginčytųsi ir toliau, bet motina, netekusi kantrybės, juodu išstumia į kiną, šaukdama: "Eikite į kiną, eikite nuo mano galvos, tik greičiau iš mano akių . . ." Taip ir lieka neaišku, ką čia simbolizuoja žemės reforma, frontininkai ir kinas?

Bet jau visai kita nuotaika užvaldo, paskaičius "Trečiadienio kava". Čia vaizduojama, kaip šių dienų advokatai stengiasi įrodyti nusikaltėlio nekaltumą, nes už tai jam krūva pinigų pažadėta. Mintis įdomi, įmantriai supinta intriga, dar šiek tiek meilės užmesta ant visko. Gaila, kad viskas užtrunka vos keliolika minučių. O būtų labai brandi šiuolaikinė drama, jeigu, remiantis šiuo trumpu siužetu, būtų išvystyta į, sakykim, trijų veiksmų kriminalinio pobūdžio dramą, dar su įveltu meilės trikampiu, praplečiant iki teismo salės ir prisiekusių teismo patikėtinių posėdžio, parodant kokiais suktais keliais gynėjai priveda prie nusikaltėlio išteisinimo. Net ir teisiamąjį būtų galima įvesti su jo psichologija ir motyvacija dėl padaryto nusikaltimo. Manau tokiu veikalu būtų galima sudominti ir sceną mėgstančius jaunuolius. Neabejoju, kad tai rastų atgarsio ir žiūrovuose. Vaidintojams ir režisieriui būtų įdomus uždavinys jį parodyti scenoje, nors tam reikėtų išsijuosus padirbėti. Tai būtų aktuali šiuolaikinė tema, parodanti kas vyksta teisiniame gyvenime . . . Gerai išmąstytu turiniu būtų atsiplėšta nuo banalybių.

Bet tai tik idėja, užuomina. O būtų tikrai didelis džiaugsmas paimti į rankas pilnakraujį dramos kūrinį, kur nereikėtų, lyg su žiburiu jieškoti pagrindinės minties, kuri būtų kertiniu akmeniu visam pastatymui. Gal autorius, kurdamas šiuos trumpus vienaveiksmius, ir turėjo kokią paslėptą mintį, bet ją atrasti sunku.

Jeigu toliau skaitysime "Dvylika", rasime Jūratę ir Kastytį. Tik paskaičius lieka visai neaišku, ar čia mitoliginė, ar politinė tema. Gal tik meilės svaičiojimai ar autoriaus minčių sūkurys, pasitelkiant legendinius vardus?

Būtų sunku šio trumpo rašinio rėmuose apibūdinti kiekvieną veikaliuką atskirai. Čia yra įvairiausių temų! Rasime receptą, kaip pabudinti miegantį jaunimą: reikia tik užDainuoti "Suk, suk ratelį", ir jaunimas pašoksta, kaip ant spyruoklių, ir išvyksta į patriotinį posėdį.

"Malūne" — lyg Kaino ir Abelio biblinė versija. "Pirmoje meilėje" jaunuolis veda filosofines meilės derybas pats su savim, kol per telefoną išgirsta motinos balsą. "Naujų Metų sutikimas" — tikra naujų išradimų pynė. Kartais malonu duoti laisvę fantazijai ir išklysti į fantastiškiausius vieškelius. Tik labai abejotina, ar kas tas fantazijas supras bei įkūnys spektaklyje. Net ir iš jaunimo vargu ar galima to tikėtis. Bet jaunam žmogui, jei tik yra pokštas, jai nors trupinėlis veda toliau nuo kasdienos, kad ir nežmoniškas, kyla juokas. Visos apimties prasmė ne taip svarbu.

"Dvylika" užbaigiama "Curriculum vitae" tragikomedija, kurioje mėginama pavaizduoti išbėgusių iš tėvynės gyvenimą: vargstančių viešbučio prieangyje mindomi visokių atvykėlių. Metai iš metų laukiama atskiro kambario. Alegorinė tragikomedija vykusiai sukonstruota, tik gaila, kad užgožta nereikalingų žodžių, šuolių į pakraščius, nieko bendro neturinčių su mūsų buitimi. Daugybė vienažodžių ir dvižodžių dialogų, kurie praskystina prasmę. Ši mums skaudi tragikomedija apvilia savo dirbtinai susuktais postringavimais. Bet pati tema įdomi. Ji prašosi daugiau darbo, atsisakius balasto.

Ir taip skaitydamas vieną po kito šiuos veikaliukus, jieškai to grūdo, kurį galėtum sėti ir tikėtis, kad prasikals koks daigelis, įgalinąs užsikabinti ir padaryti neilgą, bet prasmingą scenos meno gabaliuką, suprantamą mūsiškiam žiūrovui ir skaitytojui, kad jam nereikėtų klausti (pagal amerikietišką hamburgerių reklamą) "Where is the beef?"

Anatolijus Kairys, DVYLIKA. Išleido Lietuvių literatūros bičiuliai. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Viršelis dail. Ados Sutkuvienės. Čikaga, 1986 m. Kaina — $10.

Torontiškio "Gintaro" solistas RIMAS PAULIONIS gastrolių metu dainuoja Edmontono "West Mall" Nuotr. "R. W."

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Bostonietis kompoz. Jeronimas Kačinskas jau 20 metų dirba dėstytoju Berklee muzikos kolegijoje, dalyvaudamas ir kamerinės muzikos veikloje ne tik kolegijoje, bet ir už jos ribų. Sukakties proga kolegijos vadovybė jam ir keliem kitiem dėstytojam suteikė profesorių laipsnius. Prof. J. Kačinskas dėsto dirigavimą ir kompoziciją paskutinėse Berklee kolegijos klasėse.

Jaunos sol. Virginijos Bruožytės, soprano, susilaukė Australijos lietuviai. Ji baigė Melburno universiteto konservatoriją ir rugpjūčio 8 d. dalyvavo baigminiame šešių instrumentalistų ir vokalistų koncerte konservatorijos salėje. Sol. V. Bruožytė koncerte su pilnu kameriniu orkestru lotynų kalba atliko V. A. Mocarto trijų dalių motetą "Exsultate et jubilate" ("Linksminkitės ir džiaukitės").

Kan. Mykolas Vaitkus, poetas ir rašytojas, miręs 1973 m. gegužės 20 d. Providence, R. I., paliko kelis savo poezijos rinkinius, nemažai dramos kūrinių, įdomias atsiminimų knygas. Vokietijoje jis buvo parašęs apysaką "Gaidžio pulkininko kelionė", kurios rankraštis dingo ir lig šiol liko neišspausdintas. Pasirodo, tą rankraštį kraustymosi iš V. Vokietijos metais autorius atidavė Aleksandrui Merkeliui, vėliau pasižymėjusiam stambiomis kan. J. Tumo-Vaižganto ir prez. A. Smetonos monografijomis. "Gaidžio pulkininko kelionės" rankraštį A. Merkelis dabar rado savo archyve ir atidavė "Darbininko" redakcijai, kuri tą kan. M. Vaitkaus apysaką paskelbs savaitraščio atkarpoje.

Prof dr. Endre Bojtaro lietuvių kalbos vadovėlį "Lietuvių kalbos minimumas" pernai išleido Vengrijos leidykla "Tonkionykiodo". Autorius yra Vengrų literatūros instituto bendradarbis, Budapešto universiteto profesorius, išmokęs lietuvių kalbą. Jis yra pagrindinis lietuvių literatūros kūrinių vertėjas vengrų kalbon, š. m. vasario 21 d. lankęsis pas Čikagos lietuvius, dalyvavęs literatūrinėje vakaronėje Jaunimo centre. Pasak prof. dr. E. Bojtaro, tas jo vadovėlis — pirmasis ne tik lituanistikos, bet ir baltistikos veikaliukas Vengrijoje. Įvade jis pabrėžia lietuvių kalbos archaiškumą, jos mokslinę reikšmę indoeuropeistikai, nemažą vengrų susidomėjimą dabartine lietuvių kalba ir kultūra. Kadangi vadovėlis pirmiausia skirtas pramokti skaityti, jame yra daugiau gramatinių žinių nei kituose panašaus pobūdžio leidiniuose ir 136 psl. lietuvių-vengrų kalbų žodynas su svarbesniais geografiniais pavadinimais. Pagrindinę vadovėlio dalį sudaro 25 pamokos, turinčios gramatinę temą, pratimus ir tekstus, kuriems pritaikytos lietuvių liaudies pasakos, praktiški pokalbiai pašte, ligoninėje, restorane bei kitose institucijose. Juos papildo vilniečio Vytauto Karaliaus aforizmai. Kalbos atžvilgiu rankraštį peržiūrėjo J. Išganaitytė ir Danutė Sirmai.

Tris koncertus Australijos lietuviams atvežė Los Angeles vyrų kvartetas — Rimantas Dabšys, dr. Emanuelis Jarašūnas, Antanas Polikaitis ir Bronius Seliukas. Jie taipgi atsivežė antrąją savo plokštelę "Apie tave svajoju", kurią su dainuojančių inžinierių autografais mielai pirko koncertų dalyviai. Svečiai iš Los Angeles koncertus pradėjo Melburne rugpjūčio 17 d., tęsė Adelaidėje rugpjūčio 22 d. ir užbaigė Sydnėjuje rugpjūčio 24 d. Kvarteto nariai patys padengė kelionės išlaidas ir koncertų pelną paskyrė VIjam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Australijoje. Jaunimo vardu jiems nuoširdžiai dėkojo rengėjų komiteto pirm. Henrikas Antanaitis. Koncertuose programa buvo suskirstyta į keturias dalis. Tarpuose pasikeisdami kalbėjo kvarteto nariai. Bene labiausiai visus domino dr. E. Jarašūno žemaitiškai pagarbinti žemaičiai, kurių netrūksta net ir Australijoje. Koncertuose daugiausia skambėjo lietuvių kompozitorių kūriniai: B. Budriūno "Tėviškėlė", A. Bražinsko "Kur gimta padangė", Z. Venckaus "Nemunas atves", A. Raudonikio "Krantų gėlė", R. Apeikytės "Romansas", G. Gudauskienės "Pabučiavimas", A. Jurgučio "Auksinės žvaigždės", V. Juozapaičio "Tamošiaus pagavimas", G. Paugos "Sulaukti negalėsiu". Akompanavo vietiniai pianistai.

Švenčionių dainų ir liaudies šokių ansamblis "Aukštaitija" paruošė naują koncertinę programą "Ežerų sietuva", su kuria lankėsi Vilniuje ir Kaune, Anykščių, Ukmergės, Utenos ir Širvintų rajonuose. Su kita programa "Mūsų draugystė amžina" liepos 5-6 d.d. buvo lankytasi Lenkijoje, gastroliuota Ukrainoje.

Rajoniniuose Ukmergės kultūros rūmuose įvyko tradicinis Kauno zonos senimo tautinių šokių grupių konkursas "Sustatysma gubelas". Jame dalyvavo penkiolika grupių, jungiančių apie pustrečio šimto šokėjų. Į tradicinį konkursą pirmą kartą įsijungė saviveiklininkai ir iš Panevėžio rajono. Šventė sutraukė daug žiūrovų. Konkurso nugalėtojų prizą išsivežė Vilkaviškio siuvimo fabriko senimo šokių grupė, vadovaujama Irenos Šunokienės.

Vysk. A. Baranausko "Anykščių šilelio" posmai lydi Lietuvos kino studijos dviejų dalių filmą "Žmogus ir miškas". Filme atskleidžiamas Lietuvos miškų grožis, jų svarba ūkiui ir žmonių poilsiui, keliamos opios miško ir žmogaus santykių, miško išsaugojimo ateities kartoms problemos. Filmą pagal I. Losickajos ir V. Markovo scenarijų su "Anykščių šilelio" posmais sukūrė rež. S. Kopajevas ir operatorius E. Ostašenkovas.

Į vasaros sezoną Palangoje gražiai įsijungė jau XV-sis estradinės muzikos festivalis "Baltijos jaunystė-86", trukęs beveik visą rugpjūtį. Dalyvavo nemažas vokalinių ir instrumentinių ansamblių skaičius su savo solistais. Vertintojų komisija, vadovaujama kompozitoriaus T. Makačino, šiemet nutarė neskirti pagrindinio prizo. Laimėtojus ji apdovanojo įvairių institucijų parūpintais prizais, kuriuos laimėjo: M. Tamošiūno vadovaujama "Oktava" — už profesinį meistriškumą, jos sol. Ž. Bubelis — už geriausią dainavimą jaunųjų grupėje, G. Abarius — už naujas dainas, B. Sriubas — už dainų tekstus, V. Kernagis — už sėkmingus kūrybinius jieškojimus, A. ir G. Tautkų vadovaujamas "Rondo" ansamblis – už geriausią lietuvišką muziką diskotekų programoms, Leningrado "Lyros" atstovas D. Grigorjevas — už įvairiapusį pasirodymą. Prizai už geriausią dainavimą teko "Oktavos" sol. J. Miščiukaitei ir Kijevo vokalinei grupei "Kobza". Prizų taipgi susilaukė džiazo muzikantai – P. Vyšniauskas, K. Lušas, M. Granovskaja.

Garbingą aštuoniasdešimt metų veiklos sukaktį specialiu koncertu atšventė Skriaudžių kultūros namų "Kanklių" liaudies ansamblis Prienų rajone, įsteigtas Skriaudžiuose vargoninkavusio kanklių entuziasto Prano Puskunigio (1860 — 1946). Jis, parašęs pirmąsias daineles ir pirmuosius šokius kanklėms, 1906 m. pradėjo repetuoti su jaunimu ir netrukus surengė pirmą koncertą netolimame Sasnavos bažnytkaimyje. Vėliau P. Puskunigis rūpinosi, kad Lietuvoje būtų atidaryta kanklių mokykla. Pas jį pakalbėti apie kankles, pasisemti patirties atvykdavo suomiai, latviai ir estai. Šiandien jau sunku rasti tolimos praeities liudininkus, kurie prisimintų 1908 m., kai vieno Veiverių apylinkės ūkininko klojime buvo suvaidinta Keturakio komedija "Amerika pirtyje", o po jos buvo surengtas Skriaudžių kanklininkų koncertas. 1920 m. kanklininkams pradėjo vadovauti Prano Puskunigio mokinys Antanas Degutis, kuris pats savo parašytiems poezijos kūrinėliams pritaikydavo melodiją. Dabartiniam "Kanklių" liaudies ansambliui Skriaudžių kultūros namuose vadovauja Jaunius Vylius ir Salomėja Liorentienė. Sunku šiandien būtų suskaičiuoti, kiek per savo gyvenimą išskobė kanklių Kajetonas Naudžius, Vytautas Veiverys, Antanas Siaurusaitis bei kiti jų gamintojai. Sukaktuviniame koncerte dalyvavo buvusieji Prano Puskunigio skriaudiečiai mokiniai — Kazys Banionis, Antanas Degutis ir Vilniaus konservatorijos prof. Pranas Stepulis. Visi žavėjosi jaunosiomis kanklininkėmis — Skriaudžių aštuonemetės mokyklos mokinukėmis, tęsiančiomis garbingos praeities tradicijas. Aštuonis dešimtmečius Skriaudžių žmonės nesiskiria su kanklių muzika, liaudies dainomis. Ansamblio repeticijas lanko šeimos — vieni dainuoja, kiti kankliuoja.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400, 532-3414

AKTYVAI virš 31 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	6½%
180-185 d. termin. ind.	7 %
term. indėlius 1 metų	7½%
term. indėlius 2 metų	7½%
term. indėlius 3 metų	7½%
pensijų s-tą	7¾%
spec. taup. s-tą	6½%
taupomąją s-tą	6 %
kasd. taupymo s-tą	6½%
depozitų-čekių s-tą	5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	11 %
mortgičius nuo	9¾% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

PASIRINKITE SAU NAMĄ -
su
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

"Bache Securities" registruotas atstovas
VILIUS SERGAUTIS, *B.Sc.,*
mielai jums patarnaus šėrų, lakštų, pelningo investavimo reikaluose.
Tel. 860-3280
18 King St. E.
Toronto, Ont., M5C 1E3

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

18 metų amžiaus. Pasak Toronto policijos, vietnamiečių gangsterių gaujos kiniečių kvartaluose baigia išstumti pačių kiniečių nusikaltėlius ir ruošiasi perimti tų kinietiškų kvartalų kontrolę. Kiniečių verslininkai yra nugąsdinti gerai ginkluotų vientamiečių. Jie ne tik pareikalauja atiduoti pinigus, bet ir restoranuose palieka lėbaujančios gaujos neapmokėtas sąskaitas iki $500 ar dar daugiau už maistą ir brangius gėrimus. Tačiau ir šiuo atveju spaudoje pasigirdo balsų, kad Kanados vyriausybė negali gangsterių vadu tapusio jaunuolio grąžinti į komunistų valdomą Saigoną, pavadintą Hočimino miestu. Mat jis yra politinis pabėgėlis iš buvusio P. Vietnamo.

Spaudoje vėl buvo paliestas nelegalus 155 tamilų atplaukimas Kanadon iš V. Vokietijos nedideliu "Aurigae" laivu, kapitonui W. Bindeliui už atvežimą sumokėjus $500.000. RCMP policija W. Bindelį ir du tamilus, suorganizavusius šią suktą kelionę, apkaltino Kanados imigracijos įstatymų pažeidimu, bet jie nesusilauks bylos, jeigu patys neatvyks Kanadon iš V. Vokietijos. Hamburgo policija kpt. W. Bindelį paliko ramybėje, nes jis nėra pažeidęs V. Vokietijos įstatymų. Tie 155 aviantiūristinio plauko tamilai, patys užsimokėję kelionę lėktuvu iš Sri Lankos į R. Berlyną, gavę politinę globą V. Vokietijoje ir paskui vėl už savo pinigus nelegaliai atplaukę prie Niufaundlandijos krantų, sustabdė kitų tamilų pabėgimą V. Vokietijon. R. Vokietija, susilaukusi griežto V. Vokietijos protesto ir grasinimo sumažinti finansines paskolas, įsipareigojo neatgabenti ir neįleisti į V. Berlyną keleivių, neturinčių įvažiavimo vizos V. Vokietijon. Po šio suvaržymo devyni nestokojantys pinigo tamilai Kanadą pasiekė keleiviniu Kubos lėktuvu iš R. Vokietijos. Jie išlipo Ganderio orauostyje ir ten pasiprašė politinės globos, kai lėktuvas nusileido pasipildyti kuro. Ši spraga tebėra neužkimšta nei tamilams, nei kitiems pakankamai pinigo turintiems ateiviams. Jie lengvai gauna Kubos vizą, kurios dėka gali nusipirkti bilietą skrydžiui į Kubą "Aerofloto" arba "Cubana Air" lėktuvais. Pernai iš tų lėktuvų Ganderyje Kanada susilaukė 102 politiniais pabėgėliais pasivadinusių keleivių.

Iš Sri Lankos Kanada nuo 1983 m. įsileido apie 2.000 tamilų, kurių didžioji dalis atvyko pas gimines iš "nenormalios šalies", ir tik apie 700 buvo pripažinti politiniais pabėgėliais dėl jiem gresiančio pavojaus Sri Lankoje. Ta Ceilono sala, nepriklausomybę gavusi iš Britanijos 1948 m. ir vėliau pasivadinusi Sri Lanka, turi 15 milijonų gyventojų, kurių tik 13% yra tamilai, o kiti — singaliečiai. Juos skiria kalba ir religija: tamilai — indusai, singaliečiai — budistai. Kol Ceilonas buvo Britanijos kolonija, oficialia buvo laikoma anglų kalba. Tik 1956 m. singaliečių dominuojama vyriausybė oficialia paskelbė savo kalbą. Išsilavinę tamilai, mokantys singaliečių kalbą, yra neblogai įsitvirtinę valdinėse tarnybose, trys netgi yra Sri Lanko ministeriai sostinėje Kolumbe. Tamilų mažuma susitelkusi dviejose Sri Lankos provincijose — šiaurinėje ir vakarinėje. Joms tamilai pradėjo reikalauti nepriklausomybės, už kurią kovą veda tamilų partizanai. Su ta kova ir prasidėjo kerštu paremtos abipusės žudynės, kurias sustabdyti bando Sri Lankos kariuomenė. Tamilus kursto Sovietų Sąjungos remiami marksistai. Spėjama, kad marksistų laimėjimo atveju Sovietų Sąjunga gautų bazę savo laivynui Sri Lankoje, kuri yra Indijos pašonėje.

Tą kovą tamilai atvežė ir Kanadon. Jie staiga tamilų kankinimu Jaffnos mieste apkaltino Sri Lankos atstovu Kanadai paskirtą T. Weeratungą, pensijon išėjusį brigados generolą, anksčau nesulaukusį jokių kaltinimų. Iš Paryžiaus Otavon staiga atskrido tamilas pabėgėlis U. Pararajesegaranas, rodantis randą ant galvos, kurį sakosi gavęs 1979 m. Jaffnos kalėjime iš brigados gen. T. Weeratungo. Pastarasis prisipažino tada vadovavęs kariuomenės daliniams Jaffnoje, bet sakosi nedalyvavęs tardymuose ir niekada nesutikęs savo kaltintojo. Kanadoje įsikūrę tamilai reikalauja, kad Kanada ištremtų Sri Lankos atstovą T. Weeratungą kaip tamilų kankintoją. Kanados užsienio reikalų ministerija sakosi neturinti įrodomos medžiagos ir pati negalinti jieškoti staiga mestų kaltinimų patvirtinimo Sri Lankoje. Tai turėtų padaryti pati Sri Lankos valdžia. Ji betgi savo atstovo T. Weeratungo kaltintoją U. Pararajesegaraną paskelbė Sri Lankoje jieškomu asmeniu dėl įvykdytos žmogžudystės ir išeikvotų lėšų. Grupė našlių ir našlaičių, netekusių vyrų ir tėvų dėl tamilų partizanų teroro, siūlosi atvykti Otavon liudyti to teroro, jeigu bus parūpintas lėktuvas. Sri Lankos vyriausybė pareikalavo, kad Kanados vyriausybė sustabdytų jos atstovo T. Weeratungo nepagrįstus kaltinimus kanadiečių spaudoje. Esą Sri Lanka nuo nepagrįstų demonstracijų apsaugo Kanados atstovybę. Tamilų ir singaliečių sankirtis daugeliui kanadiečių primena Š. Afriją. Ten kova vyksta tarp protestantų ir katalikų, o Sri Lankoje — tarp budistų ir indusų.

Ateitininkų žinios

Jaunučių ir jaunių susirinkimas — spalio 25, šeštadienį, pas seseles. Po to susirinkimai vyks reguliariai kas antrą šeštadienį.

Iškylą. rengia studentai High Parke, spalio 19, sekmadienį, po 10.15 v. Mišių. Kviečiami visų kuopų nariai, sendraugiai ir tėvai. Jeigu tą sekmadienį lis, iškylausime sekantį sekmadienį.

Pradedant naujo sezono veiklą, spalio 5 d. 10.15 v. Mišios Prisikėlimo šventovėje buvo atnašautos ateitininkų intencija. Agapės metu dr. O. Gustainienė pasveikino kuopų globėjas, naująją moksleivių valdybą ir visus agapės dalyvius. Studentų pirm. L. Daukša trumpai apžvelgė 1985 m. studentų veiklą, supažindino su naujosios valdybos nariais ir pakvietė visus dalyvauti iškyloje. V. Čuplinskas ragino visus tuoj po agapės parašyti po laišką sąžinės kaliniams. Adresai ir rašomoji medžiaga buvo paruošta ir laiškai bus studentų pasiųsti. Tėvų komiteto narėms — p.p. Marcinkevičienei, Ažubalienei ir Pargauskienei, pasitraukusioms iš šių pareigų, padėkota už rūpestingą darbą. Tėvų komitete sutiko ir toliau dirbti J. Freimanas. Išrinktos naujos narės: B. Prakapienė ir N. Slivinskienė. Teks kooptuoti dar du asmenis. Agapė užbaigta ateitininkų himnu.

Nuoširdus ačiū dr. A. Lukienei, paaukojusiai $20 ateitininkų veiklai. **O. G.**

Skautų veikla

• Romuvos 25-mečio sukaktuvinę stovyklą nutarta rengti 1987 m. rugpjūčio 1–15 d.d. Ja rūpinasi Kanados rajono vadeivos s. A. Baltakienė ir ps. dr. A. Dailydė, talkon kviesdami atskiroms sritims atitinkamus vadovus-ves. Antrasis tuo reikalu pasitarimas įvyko rugsėjo 22 d. Buvo apžvelgti vadeivės paruošti projektai. Sekantis posėdis šaukiamas spalio 28 d., 6.30 v.v. skautų būkle.

Stov.inf.

• A. a. sktn. A. Baziliauskui įamžinti skautų fondui paaukojo: $50 — dr. A. ir S. Kazlauskai; $25 — B. ir V. Biretos; $20 — dr. A. Dailydė, H. Stepaitis; $15 — F. Mockus; $10 — K. Batūra, B. Bijūnas, P. Butėnas, A. Empakeris, M. E. Kazakevičiai, V. Morkūnas, Č. Senkevičius, V. Sendžikas, A. Simanavičius, V. Skrinskas, G. Venckaitis, V. Turūta; $5 — O. Gailiūnaitė, V. Simanavičius.

• Iškeliavus amžinybėn a. a. sktn. A. Baziliauskui, reiškiame užuojautą šeimai ir kartu liūdime — "Rambyno" tuntas

SPORTAS

LAUKO TENISAS

Dr. Algis Barauskas, Detroito LSK "Kovo" narys, nuo 1986 m. rugsėjo 17 d. yra oficialiai tvirtinamas naujuoju ŠALFASS lauko teniso komiteto vadovu. Šias pareigas jis laikinai jau ėjo nuo šių metų pradžios. Lauko teniso reikalais kreiptis į naująjį vadovą šiuo adresu: Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013, USA. Tel. (313) 258-6535. ŠALFASS centro valdyba dėkoja ligšioliniam ilgamečiam l. teniso k-to vadovui Antanui Bartkui, Čikagos lietuvių teniso klubo nariui, už pareigų ėjimą, o naujajam vadovui linki sėkmės.

ŠALFASS centro valdyba praneša, kad 37-sias metines ŠALFASS sporto žaidynes rengti pavesta Niujorko lietuvių atletų klubui 1987 m. pavasarį Niujorke. Žaidynių data ir programa bus pranešta vėliau.

ŠALFASS centro valdyba

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:		IMA:	
6½% už 90 dienų term. indėl.		už asmenines paskolas nuo	11 %
7 % už 6 mėn. term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
7¼% už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuošimčiu	
7¼% už 2 m. term. indėlius		1 metų	10 %
7¼% už 3 m. term. indėlius		2 metų	10¼%
7¾% už pensijų planą		3 metų	10½%
6½% už specialią taup. s-tą		(fixed rate)	
6 % už taupymo s-tas		su keičiamu nuošimčiu	
6-7 % kasd. palūkanų sąskaita		1, 2 ar 3 metų	9¾%
5½% už čekių s-tas (dep.)		(variable rate)	

AKTYVAI virš 56 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Taupyk ir skolinkis pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE PARAMA

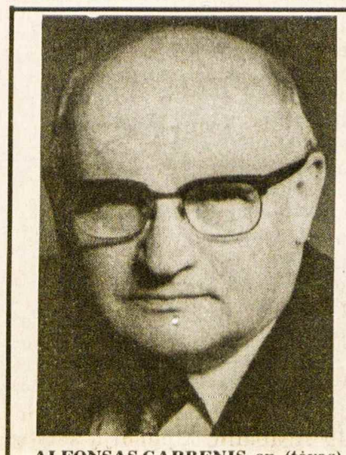
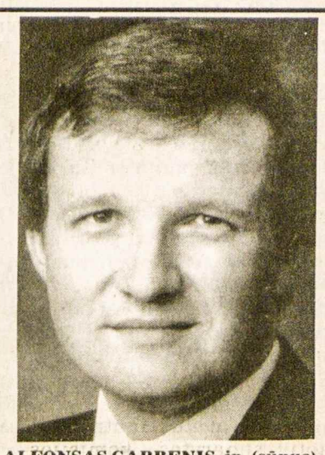
ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau jį tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st, west islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
ISLINGTON-MANOR, puikus vienaaukštis – $268,000.
PALACE PIER – dviejų miegamųjų — $189,900.
ETOBICOKE – trijų miegamųjų — $169,900.
BLOOR WEST VILLAGE – keturių miegamųjų — $215,000.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SOLD x. De LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.
Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas: 445-9469

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai
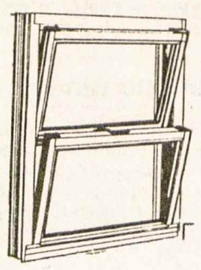
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. *Nemokamas įkainojimas. Lietuviams 10% nuolaida.* Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"
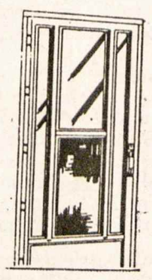

Toronto miestas

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

1986 metų spalio 13, pirmadienį,

Padėkos diena

1986 m. spalio 13, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus pirmadienio (spalio 13 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 14, antradienį.

Reguliarus antradienio (spalio 14 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 15, trečiadienį.

Spalio 15, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį – spalio 22.

PASTABA: Toronte yra 18 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo sandėlių. Liepos mėnesį buvo surinkta 363 tonos laikraščių, 39 tonos stiklų ir 7 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.

PRAŠOME NEDĖTI STIKLINIŲ ŠUKIŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS MAIŠUS

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Gerry Lougheed Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

SKAITYTOJAI PASISAKO

VIDUGIRIAI IR TROJA

"TŽ" 1986 m. 37 nr. prel. Ignas Dzermeika plačiai išdėstė savo mintis apie nuomonių skirtumus dėl šventovės statybos Vidugiriuose. Ten minima ir mano pavardė, esą aš jį pavadinęs "parsidavėliu". Tokio žodžio mano rašinyje visai nebuvo. Tai galima patikrinti "TŽ" 1986 m. 11 nr. Tame rašinyje pataisau netikslumus kun. St. Šileikos straipsnyje, išspausdintame "TŽ" 1986 m. 9 nr., kartu primindamas lenkiškumo pavojų, gresiantį Seinams ir Punskui. Prel. I. Dzermeika visai nebuvo puolamas mano rašinyje.

Prelatas cituoja mane: "Kun. Dzermeika gimė kažkokioj Rūdelėj". Tokio išsireiškimo mano rašinyje nėra. Mano aiškiai parašyta, kad kun. Dzermeika "yra kilęs iš Rūdelės parapijos". Rūdelė kai kurie lietuviai vadina lenkiškai "Rutka Tartak". Tai pavadinimas parapijos, kurios paštui priklauso ir Kreivėnų kaimas — prel. Dzermeikos gimtinė. Liubavo parapija yra Lietuvoje. Kreivėnų kaimas buvo atskirtas nuo jos po I D. karo, kaip ir visas Suvalkų trikampis. Savo rašinyje aš patikslinau kun. St. Šileiką, primindamas, kad prel. Dzermeika nėra kilęs iš Punsko parapijos. Tą klaidą atitaisė ir kun. St. Šileika "TŽ" 1986 m. 37 nr.

Prel. Dzermeika savo straipsnyje užtikrina, kad pastatytoji Vidugirių šventovė pasitarnaus ir lietuviškumui, nesusilpnins lietuvių pozicijos Punske. Duok Dieve, kad taip būtų. Trikampiečiai, o ypač punskiečiai išeiviai, niekad neatsisakė padėti tuose reikaluose, kurie tarnauja Suvalkų trikampio lietuvių gerovei. Beveik kiekvienas trikampietis, ten apsilankęs, palieka auką ir parapijai. Jeigu praėjus keletui metų matysime, kad Vidugiriuose viskas daroma taip, kaip dabar žadama, padėsime išmokėti skolas. Be to, prisidėsime prie išlaikymo lietuvio kunigo, kuris darbuosis Vidugirių šventovėje, su sąlyga, jeigu Punske pasiliks dabartinė tvarka ir dėl sumažėjusio maldininkų skaičiaus nebus skriaudžiami lietuviai, kurie dabar turi pirmenybę Punsko parapijoje.

Bet antra vertus, gerai žinome lenkų užmačias. Jie nuo seno lenkina lietuvius per šventoves. Ir lietuvių statyta šventovė gali būti paversta lenkinimo židiniu, kaip pvz. įvyko Seinuose. Lenkinimo pavojus Suvalkų trikampyje yra didelis. Besikeičiant klebonams, visi dabartiniai pažadai trikampiečiams gali nueiti niekais.

Žinodami tokią grėsmę, Suvalkų trikampio išeiviai yra pasiryžę remti tokias pastangas, kurios neabejotinai pasitarnauja lietuviškumui. Pvz. jie dosniai rėmė Punsko šventovės remontą prieš 15 metų. Tuomet aš pats rinkau aukas, pirkau skardą šventovės stogui, nugabenau daug drabužių, mišiolėlių lietuvių kalba, dalinau maldaknyges, nuvežiau nemažai pinigų. Ir dabar Vidugirių šventovės statybos atveju trikampiečių parama plauktų, jeigu ne ta pagrįsta abejonė dėl jos naudingumo lietuviškumo reikalui nuolatinėje lenkų grėsmėje. Dėl to reikia budėti, kad statomoji Vidugirių šventovė netaptų legendiniu Trojos arkliu, t.y. pavojingu užmoju.

Vytautas Pečiulis

TAI BUVO KLAIDA

"TŽ" 1986 m. rugpjūčio 26 d. "Atsiųsta paminėti" skyrelyje, prie "Tautos gyvybės" žurnalo paminėjimo, yra toks prierašas: "Šiame numeryje cituojamas V. Bgd. straipsnis iš "Tėviškės žiburių" sausio 11 d. Tai klaida: nėra nei tokios "TŽ" 1986 m. laidos, nei tokio straipsnio".

Teisinga pastaba. "Tautos gyvybės" 1986 m. 3 (12) nr., psl. 1, skyrelyje I, turėjo būti parašyta: "Drauge" sausio 11 d. V. Bgd., rašo . . . ", o ne "Tėviškės žiburiuose", kaip per neapdairumą buvo surinkta. Už šią klaidą atsiprašau.

Birutė Kemežaitė

Pastaba. Naujas žurnalo adresas: "Tautos gyvybė", c/o Birutė Kemežaitė, 7000 So. Rockwell St., Chicago, IL 60629, USA. Telefonas tas pats: (312) 436-6281. Metinė prenumerata 12 dol.

Važiuos popiežius...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bendriją Lietuvoje ir formaliai buvo pakviestas rugsėjo mėn. dalyvauti tūkstantmečiui minėti sudarytos komisijos pasitarimuose. Miuncheno kardinolas po to nuvažiavo į Romą padaryti pranešimo popiežiui, specialiai Amerikos kardinolų tarybai ir Rytų Europos Bendrijų vadovams.

Prieš tai popiežius privačioje audiencijoje priėmė sovietinių žurnalistų delegaciją ir kiekvieną jos dalyvį apdovanojo puikiu leidiniu apie Vatikano meno turtus ir visose lotynų kalba įrašė linkėjimus. Tie sovietiniai kirstukai, sako, didžiuojasi dovana.

Esą dabar tik kiltų klausimas, kokios kainos popiežius ir Vatikano diplomatija galėtų reikalauti, kad jis dalyvautų tame minėjime ir prisidėtų prie iškilmių. Nors tai vargu turi ką nors bendro su visa tuo, bet sutapimus mėgstantieji ortodoksų kunigai, kurių žiniomis galima pasikliauti, M. Walkerį įtikinėję, kad Stavropolio vyskupijoje viena ištikimųjų cerkvės lankytojų esanti 75 m. amžiaus Marija Pantelejevna Gorbačiova, motina ištikimo leninisto Kremliuje.

TORONTO

A. a. mokytojo Antano Baziliausko atminimui I. R. Punkriai paaukojo Toronto Maironio mokyklai $20.

A. S. Sakai, įvertindami Kun. P. Ažubalio stipendijų fondo pagalbą studijuojantiems, įteikė $20 auką.

Pagerbdami a.a. Antaną Baziliauską, vietoj gėlių laidotuvėm, V. L. Pevcevičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $25.

A. a. aktorius Henrikas Kačinskas, ne kartą lankęsis Toronte, mirė Floridoje 1986 m. rugsėjo 28 d., o dail. **Algirdas Kurauskas** — Čikagoje rugsėjo 30 d.

A. a. Jono Sadausko atminimui, užjausdami velionies šeimą, paaukojo "Tėviškės žiburiams": K. A. Ratavičiai iš Ottervillės $25, Laima ir Justas Kriaučiūnai $20, M. G. Kucinai iš Čikagos $10.

ŠYPSENOS

Vaistas nuo kurtumo

— Daktare, aš pradėjau apkursti. Negirdžiu nei savo kosėjimo.

— Štai, receiptas. Imkite po tris tabletes kasdien.

— Ar jos grąžins man girdėjimą?

— Ne, bet pradėsite garsiau kosėti.

Parinko **Pr. Alš.**

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

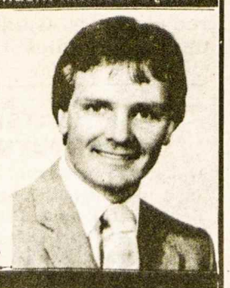

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO LIETUVIŲ LEDO RITULIO IR KĖGLIAVIMO KLUBAI kviečia visus į

SUSIPAŽINIMO ŽAIDYNES ir KAUKIŲ BALIŲ

1986 m. lapkričio 1, šeštadienį

LEDO RITULYS
Žaidynių pradžia – 11 v.r.
Vieta bus pranešta savaitę prieš.
Registracija – $15.00 asmeniui (garantuojam du žaidimus).
REGISTRUOJAM ASMENIS, NE KOMANDAS!
Dėl platesnės informacijos skambinti – Rick Dresher (namų) **233-8788**, (darbo) **233-3334** arba Rimui Kuliavui: **766-2996**
Registruotis ne vėliau ***spalio 24 dienos.***

KĖGLIAVIMAS
Žaidynių pradžia – 11 v.r.
"Plantation Bowlerama", 5429 Dundas St. West.
Registracija – $10 asmeniui
REGISTRUOJAM ASMENIS, NE KOMANDAS!
Dėl platesnės informacijos skambinti – Mykolui Jaglowitz: **622-9919** arba Audrai Danaitytei: (namų) **626-8994**; (darbo) **252-4659.**
Registruotis ne vėliau ***spalio 24 dienos.***

KAUKIŲ BALIUS
Pradžia – 8 v.v.
Toronto Lietuvių namuose,
1573 Bloor St. West
Įėjimas $5.00.
Įsigykite bilietus iš anksto!
ŽAIDYNIŲ IR KAUKIŲ PREMIJOS bus išdalintos per šokius!

Išrinkime Bendruomenės tarybą!

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Sekmadienis. Po pamaldų parapijų šventovėse einame į sales pasisveikinti su pažįstamais, pavartyti kioske knygas, išgerti kavos. Kampe pastatytas stalas su baltai apvynionata dėžute. Ak, tai renka aukas. Ne, žiūrėk — lapelius dalina. Tai va vėl kažkokie rinkimai. Tos pavardės čia lyg ir pažįstamos, bet nei aš žinau ką ta Bendruomenė daro, nei aš ką gero pridursiu su savo balsu . . .

Anaiptol! Gali ir privalo balsuoti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje, sulaukęs 18 metų. Juk Bendruomenė tai ne kokia paslaptinga draugija, bet bendra lietuvių visuomenė. Jai priklausome visi, kurie pritariame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui.

Kanados Lietuvių Bendruomenė veikia pasiskirsčiusi apylinkėmis, kurios per visuotinius susirinkimus arba tarybas renka apylinkės valdybas, aptaria veiklos planus, metines sąmatas ir kitus vietinius klausimus.

Panašiai, Kanados mastu, pagrindinis KLB reikalų sprendėjas yra KLB krašto taryba. Pilnateisiais jos nariais yra 57 Kanados lietuviai, išrinkti trejiem metam. Krašto valdybos nariai, garbės teismo nariai ir KLB apylinkių pirmininkai arba jų įgaliotiniai ir penki Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos atstovai krašto tarybos suvažiavime išrenka trejiem metam krašto valdybą. Krašto tarybos suvažiavimas šaukiamas ne rečiau kaip kartą per metus praėjusių metų darbams apžvelgti ir naujom gairėm nustatyti.

Šį rudenį baigiasi dabartinės krašto tarybos kadencija. XIII-sios tarybos rinkimai įvyks spalio 19 d. Kas tais rinkimais rūpinasi? Krašto valdyba, Vyriausioji rinkiminė komisija ir apylinkių rinkiminės komisijos. Tai joms yra eilinis, statutuose nurodytas uždavinys. Jų kviečiami visi turime dalyvauti rinkimuose.

Per eilę metų, užsiėmę savais darbais bei visokeriopais užsimojimais, esame pamiršę tą pirmųjų Bendruomenės dienų deganti domesį mūsų visuomenės valdžia. Betkurioje civilizuotoje santvarkoje kiekvieno piliečio pareiga prisidėti bent savo balsu rinkimuose. Kai kur žmonės dar vis kovoja už balsavimo teises, o Kanadoje reikia raginti balsuotojus. Per trejetą dešimtmečių išblėso mūsų entuziazmas. Pasitenkiname permetę akimis žinias spaudoje ir tik iš fotelių komentuojame "valdančiųjų" pastangas.

Su tokia apatija mes žudome savo išeivijos gyvastingumą. Sužlugs ne tik veikla savųjų tarpe, bet ir mūsų balsas nepasieks pajėgesnių pagalbos šaltinių kanadiečių visuomenėje. Pro pirštus leidžiame savo ateitį, nes patys nedalyvaudami veikloje ir jaunajai kartai neduodame gero pavyzdžio.

Aišku, ne visiems įmanoma aktyviai reikštis. Visi turime kitokius polinkius. Tačiau yra kiekvieno pareiga bent domėtis savo krašto lietuvių veikla.

Kodėl svarbu atkreipti dėmesį į KLB krašto tarybos rinkimus? Todėl, kad taryba aptaria reikalus, kurie rišasi su mūsų visų kasdieniniu gyvenimu.

Jei mūsų vaikai lanko lituanistinę mokyklą, mums yra įdomu, kokius sprendimus daro švietimo komisija, kurios pirmininkas yra krašto valdybos narys. Jis savo pranešimą pateikia tarybos suvažiavimui. Jeigu kurioje kolonijoje nėra lituanistinės mokyklos ar darželio, per tarybos narius galima pateikti komisijai prašymus medžiagos, finansinės paramos ar kitokios pagalbos. Mažųjų kolonijų reikalai visuomet figūruoja valdybos ir tarybos darbotvarkėse.

Taryba taip pat rūpinasi lietuvių kultūros reikalais, kuriuos valdyba stengiasi vykdyti. Jei mūsų vaikai priklauso tautinių šokių grupei, gal turime bendrų rūpesčių ar sumanymų, kurie taryboje sprendžiami. Be viso to krašto valdyboje dalyvaujantys sporto apygardos ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovai suvažiavimui daro pranešimus ir aiškina apie jų veiklą, priimdami pasiūlymus ar patarimus.

Daugelis mūsų turime kokį nors ryšį su viena ar kita veiklos sritimi. Savo patirtimi galime padėti tarybos nariams atlikti jų vaidmenį. Bet pirma reikia juos išrinkti.

Mes visi esame atsakingi už lietuvišką veiklą. Savo prisidėjimu prie darbų, dalyvavimu, pritarimu, idėjomis, konstruktyvia kritika mes ją gyviname ir praturtiname, o savo nedalyvavimu ją žlugdome, trumpiname jos ateitį ir žengiame į tyliosios minios eiles.

Pradėkime sklaidyti apatijos miglas. Susidomėkime kandidatais tarybon ir balsuokime už lietuviškų reikalų sprendėjus, kurie pradės naują veiklos kadenciją su Jūsų pagalba.

Pranešimas

KLB Toronto apylinkės kandidatai į XIII krašto tarybą, kuri bus renkama 1986 m. spalio 19 d.

Abromaitytė Angelė
Arštikaitytė-Uleckienė Marija
Aušrotas Vytautas
Batūra Kazys
Bireta Vytautas
Bubelis Vytautas
Čepas Silvestras
Danaitis Jonas
Dauginis Valteris
Delkus Osvaldas
Grigaliūnas Stasys
Gustainienė Ona
Jankaitienė Aldona
Jonys Česlovas
Kaknevičius Kazys
Karasiejus Juozas
Kazilis Algis
Kuras Paulius
Kurienė Rasa
Kuzmas Stasys
Lapas Haris
Kuraitė-Lasienė Joana
Pacevičius Algis
Pacevičius Antanas
Petrauskienė Gabija
Sakalaitė-Jonaitienė Ramūnė
Simanavičius Augustinas
Skukauskaitė Danutė
Stepaitis Herbertas
Stravinskas Edis
Šernas Gytis
Vaičiūnas Algirdas

Iš šių 32 kandidatų reikia išrinkti 18 asmenų, kurie atstovaus Toronto apylinkei krašto taryboje. Rinkimai įvyks 1986 m. spalio 19 d. Prisikėlimo parapijos salėje (1011 College St. Toronte) nuo 10 iki 14 v., Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W. Toronte) nuo 12 iki 16 v., Lietuvos kankinių parapijos salėje (2185 Stavebank Rd. Mississaugoje) nuo 10 iki 14 v.

Balsavimo teisę turi lietuviai ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus ir pageidaujama, kad būtų sumokėję solidarumo mokestį už 1986 metus. Mokestį galima bus susimokėti užpildant pareiškimą lietuvių bankuose kasmetiniam solidarumo mokesčio atskaitymui arba sumokant $5 prieš balsavimą.

Bendruomenės rinkimai

Kanados lietuvių bendruomenės vyriausios rinkiminės komisijos pranešimas

KLB vyriausia rinkiminė komisija 1986 m. rugsėjo 24 d. posėdyje nutarė:

1. Laikyti išrinktais į Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybą aklamacijos būdu šių apylinkių kandidatus: Kalgario, Delhi, Londono, Oakvillės, Otavos, Montrealio, Rodnės, Sault Ste. Marie, St. Catharines, Sudburio, Wasagos-Staynerio, Thunder Bay ir Windsoro.

2. Tarybos narių į Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybą rinkimai vyks šiose apylinkėse – Hamiltone ir Toronte.

Apylinkių rinkiminės komisijos skelbia kandidatų sąrašus ir praveda rinkimus pagal KLB statute nurodytas taisykles.

Iškilus nesklandumams, skundą raštu siųsti KLB garbės teismo pirmininkui: Romas Išganaitis, KLB garbės teismo pirmininkas, 519 Gerard St., La Salle, Quebec H8P 2A4.

V. Skrinskas,
KLB vyriausios rinkiminės komisijos pirmininkas

London, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

vyje jai praneštų iki gruodžio 1 d., nurodydami, kiek asmenų numato dalyvauti. Pranešti pirm. A. Petrašiūnui, 54 Hydro St., London, Ont. N5Z 2H4 arba tel. (519) 451-6493.

Susirinkime dalyvao apie 40 asmenų, ir jis buvo vienas sklandžiausių — baigtas per pusę valandos! Prieš porą savaičių, išgirdus apie susirinkimą, buvo pradėta bijoti, kad vėl teks būti be valdybos. Šis rūpestis atpuolė. **D. E.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

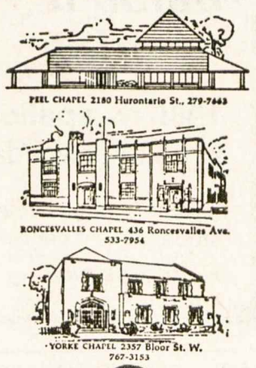

Turner & Porter

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Registration No. 0009239

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo pirmadienio iki penktadienio 3 v.p.p.-7 v.v.
tel. 245-9990
nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

A†A
MARIJAI SENKUVIENEI
mirus,

sūnui VITUI ir jo šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime –

Elvyra ir Antanas Šelmiai
Magdalena ir Alfonsas Seliokai

Advokatė
JOANA E. KURAS, LL. B.
atidarė savo raštinę
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416) **762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos
perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3425 Dundas St.W., Suite 201 — Telefonai:
prie Windermere Ave. — įstaigos (416)**763-4319**
Toronto, Ontario M6S 2S4 — namų **621-2136**

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*
allan BROWN
624-6336 namų **624-2199**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas
* uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena — lapkričio 2, Vėlinių sekmadienį, 3 v.p.p. Pamaldų metu giedos parapijos choras ir sol. Rimas Strimaitis.

— Pamaldos Wasagoje — spalio 12, Padėkos sekmadienį, 11 v.r. Lapkričio 2, sekmadienį, pamaldų nebus. Jos bus sekantį sekmadienį — lapkričio 9.

— Anapilio moterų būrelio susirinkimas — spalio 19, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, buvusioje bankelio patalpoje. Bus aptariami kapinių lankymo dienos reikalai.

— Parapijos tarybos posėdis — lapkričio 4, antradienį, 7.30 v.v., posėdžių kambaryje.

— Baigtos mokėti fortepijono skolos ir įsigytas specialus uždangalas. Lėšų telkimu rūpinosi D. Garbaliauskienė.

— Spalio 4 d. susituokė Vincas Radzevičius su Stase Iviene.

— Spalio 4 d. pakrikštyta Raimundo ir Ramonos (Vaičiūnaitės) Valadkų dukrelė Vilija-Aldona-Aurelija.

— Rengiasi tuoktis Kornelija Vaitiekūnaitė su Francis T. Despond.

— Paaukojo: religinei Lietuvos šalpai $100 — V. B. Vaičiūnai, V. V. Baliūnai; $20 — J. S. Andruliai; kapinėms $100 — M. Rudzinskaitė, E. Senkus; a.a. kun. St. Kulbio paminklui $100 — L. D. Garbaliauskai; parapijai $300 — A. V. Bersėnai; $100 — A. Petkevičienė, dr. J. L. Yčai; $70 — D. V. Paškai; $50 — J. A. Lukošiūnai, A. S. Draugeliai.

— Mišios spalio 12, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Julių Drabato, 11 v.r. — už a.a. Birutę Pšezdzeckienę, Antaną Bubelį, Iloną Bakienę; Wasagoje — vietinės misijos intencija.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas Pjūties ir padėkos šventėje spalio 19 d., 9.45 v.r., laikys kun. P. Dilys, giedos parapijos choras. Po pamaldų moterų draugija kviečia pietų Lietuvių namuose. Ten bus svarstomi parapijos reikalai.

— Parapijos tarybos posėdis — spalio 15 d., 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Choras pirmadieniais renkasi parapijos salėje, 7.30 v.v.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdyje spalio 2 d. nutarta tęsti socialinės veiklos komisijos darbą. Vida Turūtaitė tęs savo darbą kaip socialinės pagalbos patarėja-talkininkė.

— Savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" yra specialiu pasiuntiniu pristatomas į LN. Su šiuo pristatymu susijusias išlaidas apmokės LN.

— Nuo lapkričio mėn. LN priklausantis namas 1579 Bloor St. W. bus pernuomuotas.

— Nutarta įsigyti modernesnę telefono sistemą LN raštinėse.

— Nesant skubių reikalų, informacinis LN narių susirinkimas šį rudenį nebus šaukiamas.

— Bilietai į tradicinį LN balių — koncertą gaunami LN raštinėje. Iki lapkričio 12 d. LN nariai gali gauti bilietus nemokamai.

A. a. Antano Baziliausko atminimui vietoje gėlių Ignas ir Adelė Pakarnos paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

A. a. Juozo Jankaičio atminimui, užjausdami velionies artimuosius gilaus skausmo valandoje, paaukojo "Tėviškės žiburiams": A. ir B. Arūnai $10, R. ir M. Yčai — $10.

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių par. skyriaus poatostoginis susirinkimas įvyko spalio 5 d. Anapilio Parodų salėje. Pirm. G. Trinkienės pakviesta A. Augaitienė perskaitė savo sukurtą maldą. Kun. E. Putrimas savo paskaitoje kalbėjo apie gyvąją krikščionybės dvasią ryšium su Lietuvos krikšto sukaktimi. Pranešimą apie nuveiktus darbus padarė pirm. G. Trinkienė ir priminė, kad lapkričio 2, kapinių lankymo dieną, rengiama paroda, kurioje savo darbus išstatys dail. A. Totoraitienė (tapyba), A. Kazanavičienė (kūriniai iš lapų) ir A. Šalnienė (gėlės bei vainikai). Metinė draugijos šventė — gruodžio 7 d. Religinės šalpos popietė numatyta 1987 m. po parapijos rekolekcijų. Draugijos narės reiškiasi daugiausia labdara, šventovės puošimu, parama spaudai. Į garbės nares pakeltos ilgametės narės: A. Aperavičienė, O. Jakimavičienė, S. Jagelienė. Bendrame atstovių suvažiavime dalyvavo 12 šio skyriaus narių; N. Budrienė ir S. Petraitienė buvo išrinktos į centro valdybą. Susirinkimas baigtas suneštinėmis narių vaišėmis.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Spalio 5, sekmadienį, per 10.15 v. Mišias organizuotai dalyvavo ateitininkai pradėdami veiklos sezoną. Giedojo "Volungės" choras, pamokslus sakė svečias iš Australijos prel. Pr. Vaseris.

— Ruošiasi tuoktis Edvardas R. P. Tamošauskas su Beverly J. M. Barron. Susituokė Rimas Ulba su Cynthia Recchia.

— Spalio 2 d. palaidotas a.a. Antanas Baziliauskas, 55 m.

— Pakrikštytas David-John, Silvijos (Ranonytės) ir Phillip O'Sullivan sūnus.

— Spalio mėnesį Prisikėlimo šventovėje Rožinis kalbamas kiekvieną dieną prieš 8 v. Mišias, o sekmadieniais — prieš 8.30 ir 11.30 v. Mišias.

— Sąmoningo tikėjimo savaitgalis, kuriam vadovaus sesuo Ignė su kun. Jonu Bacevičium ir kitom seselėm bei kunigais ir pasauliečiais, įvyks Prisikėlimo patalpose spalio 30 ir lapkričio 1-2 d.d.

— 600 metų Lietuvos krikščionybės sukakties proga organizuojama kelionė į iškilmes Romoje. Po šių iškilmių ekskursija keliaus po Š. Italiją ir Prancūziją. Ekskursija išvyks iš Toronto birželio 11 d. ir iš Paryžiaus grįš į Torontą birželio 25 d. Registruotis galima dabar, įmokant $250 ir $80 draudai.

— Parapijai aukojo: $200 — J. O. Gustainiai, El. Senkuvienė; $100 — A. O. Bersėnai, A. Jankaitienė, V. Kecorienė, K. D. Dauniai, S. E. Pusvaškiai, S. Vasiliauskienė, P. Skabliauskas; $80 — R. A. Siručiai; $50 — V. P. Melnykai, K. Starkutienė, A. Baltrūnas, T. V. Kasperavičiai; labdarai ir misijoms: $100 — K. Daunys, S. Vasiliauskienė; vyskupo fondui: $200 — prel. J. Tadarauskas, $100 — El. Senkuvienė; $100 — relig. šalpai — E. Senkuvienė; stovyklavietės "Kretinga" naujo pastato statybos fondui: $600 — R. L. Kuliavai; Aušros klubui: $100 — P. Gulbinskas.

— Mišios spalio 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Joną Valatką ir Mariją Štuikienę, 9.20 v. r. — už a.a. Emiliją Vainiuvienę, 10.15 v.r. — Prakapų intencija, už a.a. Antaną Mikšį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Motiejų Ulecką.

Į Kanados lietuvių dienas Montrealyje spalio 10-12 rengiasi važiuoti šie vienetai: sporto klubai "Vytis" ir "Aušra" (krepšinio komandos), chorai — "Aras", Lietuvos kankinių parapijos, Prisikėlimo parapijos, jaunimo ansamblis "Gintaras". Važiuos autobusais. Priima keleivius ir ne narius.

Ontario policija perspėja, kad Padėkos dienos savaitgalyje spalio 10-13 d.d. bus sustiprinta autovežimių vairuotojų kontrolė, siekant išvengti eismo nelaimių. Daugiausia nelaimių įvyksta dėl per didelio greičio, girto vairavimo, diržų nenaudojimo.

Maironio mokyklos tėvų komitetas spalio 18, šeštadienį, 9 v.r., mokyklos auditorijoje šaukia visuotinį mokinių tėvų susirinkimą, kuriame bus aptariami mokyklos reikalai. Bent vienas iš šeimos turėtų dalyvauti. Po posėdžio — kava ir skanėstai. Komitetas kviečia tėvus gausiai dalyvauti.

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos susirinkimas dėl susidėjusių aplinkybių įvyks ne spalio 19 d., o spalio 26, sekmadienį, 3 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.

Barokinio meno iš Vatikano muziejų paroda "Vatican Splendour" šiuo metu vyksta Ontario meno galerijoje Toronte. Ji atidaryta spalio 3 d. ir veiks iki lapkričio 30 d. Spalio 2 d. galerijos vadovybė pakvietė spaudos atstovus ir parodė iš Romos atgabentus paveikslus, skulptūras, gobelenus. Tai neįkainuojamos vertės rodiniai. Ypač įspūdingi didžiųjų dailininkų paveikslai. Paroda atidaryta nuo antradienio iki penktadienio 11 v.r. — 9 v.v., šeštadienį ir sekmadienį 10 v.r. — 7 v.v. Bilietai — $6 suaugusiems, $4 pensininkams ir vaikams iki 12 metų. Spaudos atstovų priėmime minėtoje galerijoje iš "TŽ" dalyvavo kun. Pr. Gaida ir V. Matulaitis.

Nina Balčiūnienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $100, reikšdama užuojautą artimiesiems šių mirusių tautiečių: a.a. Juozo Jankaičio, a.a. Uršulės Paliulienės, a.a. Marijos Senkuvienės, a.a. Elenos Večerskienės.

XXXI Kanados lietuvių dienos Montrealyje

SPALIO 10, PENKTADIENĮ

7 v.v. ***Vinco Krėvės vardo literatūros premijos įteikimas***
Aušros Vartų parapijos salėje (1465 rue de Seve).
Orkestras, baras, šalta vakarienė. Kaina – $12.50 asmeniui.

SPALIO 11, ŠEŠTADIENĮ

9 v.r. ***Krepšinio rungtynės***
Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas", Londono "Tauras", Montrealio "Tauras", Toronto "Vytis" – Verdun Catholic High School (6100 Champlain Boulevard). Įėjimas – auka.

7 v.v. ***Didysis balius***
Orkestras, šokiai, vaišės, baras, loterija
James Lyng High School (5440 Notre Dame Street West). Įėjimas – $10.00 asmeniui

SPALIO 12, SEKMADIENĮ

11 v.r. ***Pamaldos katalikams*** – Šv. Kazimiero šventovėje (3426 rue Parthenais). *Laikys kun. dr. V. Skilandžiūnas*

12.30 v.p.p. ***Pamaldos evangelikams*** – Šv. Jono šventovėje (3594 rue Jeanne Mance). *Laikys kun. P. Dilys*

3 v.p.p. ***KONCERTAS - montažas "Lietuva"***
CEGEP Andrė Laurendeau salėje (1111 rue Lapierre)
Solistai: *G. Čapkauskienė ir A. Keblys;* ***chorai:*** *Otavos "Ramunėlės", Toronto "Aras", Lietuvos kankinių parapijos iš Toronto-Mississaugos, Prisikėlimo parapijos iš Toronto, Montrealio – vyrų oktetas, "Pavasaris", Aušros vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai;* ***tautinių šokių grupės:*** *Toronto "Gintaras", Montrealio "Gintaras", Hamiltono "Gyvataras".* ***Dirigentai:*** *L. Marcinkutė, A. Stankevičius, I. Tark, V. Verikaitis.* ***Akompanuoja:*** *Montrealio lietuvių liaudies instrumentų orkestras "Gintaras", muzikai – J. Govėdas, A. Stankevičius.* Įėjimas — $10.00 asmeniui

7 v.v. ***Jaunimo atsisveikinimo vakaras***
Šv. Kazimiero parapijos salėje (3426 rue Parthenais)
Orkestras, šokiai, vaišės, baras. Įėjimas – $4.00 asmeniui

Viešbučių kambarių užsakymus priima Chris Bernotas c/o Gerry Lou and Associates tel. (514) 282-0101. Bendrą informaciją teikia Arūnas Staškevičius tel. (514) 347-0583.

MONTREALQUE

Montrealio lietuviai laukia svečių iš arti ir toli per Padėkos dieną, kai įvyks Kanados lietuvių dienos su plačia ir įdomia programa.

Į KLB XIII-ąją krašto tarybą Montrealio apylinkės kandidatais yra pasiūlyti šie asmenys: Jonas Adomonis, Algis Kličius, Petras Lukoševičius, Birutė Nagienė, Albertas Norkeliūnas, Vincas Piečaitis, Arūnas Staškevičius, Bronius Staškevičius, Juozas Šiaučiulis ir kun. Stasys Šileika.

"Pavasario" mergaičių choras džiaugiasi savo išvyka į Bostoną. Vietos lietuvių bendruomenės apylinkės valdybos kviečiamas atliko koncertinę dalį Tautos šventės minėjime, kuris buvo surengtas rugsėjo 13 d. Lietuvių klube. Publika taip šiltai koncertą priėmė, kad "Pavasaris" dar turėjo padainuoti papildomai. Po koncerto kiekviena mergaitė atskirai buvo paminėta ir apdovanota gėle. Gėlių gavo ir vadovai. Į minėjimą atsilankė daug jaunimo, su kuriuo Montrealio mergaitės po iškilmių galėjo smagiai pasišokti. Sekančią dieną, sekmadienį, "Pavasaris" giedojo Šv. Petro lietuvių šventovėje. Bostono lietuviai parodė mergaitėms didelį nuoširdumą ir vaišingumą, už kurį jos yra labai dėkingos.

Sol. Antanas Keblys rugsėjo 23 d. buvo pasikvietęs į savo namus grupelę artimųjų. Čia jis parodė šią vasarą padarytą įdomią spalvotą vaizdajuostę su savo dainomis.

Arūnas ir Silvija Staškevičiai atšventė 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktį savo namuose. Suvažiavę giminės ir artimieji buvo gražiai pavaišinti.

A. a. Pranas Kušleika, 81 m. amžiaus, mirė rugsėjo 25 d. Palaidotas iš AV šventovės rugsėjo 29 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, du sūnūs, trys dukraitės, du broliai Lietuvoje ir kiti giminės. **B. S.**

A. a. Pranys Alšėnas, žurnalistas, palaidotas 1986 m. spalio 1 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Atsisveikinimo vakaras su velioniu įvyko Turnerio-Porterio laidotuvių namuose (Bloor-Runnymede) po maldų prie karsto rugsėjo 30 d. Žurnalistų vardu kalbėjo valdybos pirm. A. Gurevičius, KLK kultūros draugijos "Žiburiai" vardu — jos vicepirm. A. Bumbulis, KLB Toronto apylinkės valdybos vardu — jos iždininkas V. Bačėnas. Laidotuvių Mišias Lietuvos kankinių šventovėje koncelebravo — kun. Pr. Gaida, prel. Pr. Vaseris, kun. E. Jurgutis, OFM. Pamokslą pasakė "TŽ" red. kun. Pr. Gaida, išryškindamas velionies tikėjimą, jo darbus ir gyvenimą, kurio pagrindinės atramos buvo Dievas ir tėvynė. Apeigas kapinėse atliko klebonas kun. J. Staškus. Laidotuvių dalyvius pietums Lietuvos kankinių par. salėje pakvietė velionies žmona ir sūnus Paulius.

Paaiškėjo, kad a.a. Pr. Alšėnas mirė ne rugsėjo 29 d., kaip buvo anksčiau skelbta, bet žymiai anksčiau. Jis buvo rastas miręs rugsėjo 26 d., savo name. Gydytojo nuomone, jis jau buvo miręs 6-7 dienas prieš tai.

A. a. Prano Alšėno atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiams" Juzė Rinkūnienė (vietoje gėlių) $25; Juozas Staškevičius, užjausdamas velionies šeimą, jo atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

A. a. Elenos Večerskienės atminimui vietoje gėlių Angelė ir Bronius Stankaičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

A. a. Juozo Bersėno atminimui, apgailestaudami jo atsiskyrimą bei užjausdami jo šeimą, Julija Čegienė ir vaikai — Vida, Jonas, Julija paaukojo "Tėviškės žiburiams" $40.

A. a. mielai LEOKADIJAI BERNOTIENEI

mirus, jos sūnų, "Lito" valdybos pirmininką JUOZĄ BERNOTĄ, marčią JULIE, vaikaičius ROBERTĄ, CHRISTOPHER ir JOSEPH nuoširdžiai užjaučia –

Montrealio lietuvių kredito unijos "Litas" valdyba, komisijos ir tarnautojos

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	——	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	——
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	——
Sekmadieniais	10.30-12.30	——	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus

Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.
Dabartinių palūkanų informacija "LITE"

VISI KELIAI VEDA Į HAMILTONĄ!

1986 m. spalio 19, sekmadienį, 3 v.p.p., rengiamas didingas Klivlando lietuvių tautinių šokių grupės

"GRANDINĖLĖ" KONCERTAS

Westdale gimnazijos salėje, 700 Main St. W., Hamiltone.

Bilietai gaunami koncerto dieną prie įėjimo arba sekmadieniais po pamaldų Jaunimo centre. Taip pat galima iš anksto užsisakyti telefonu **549-5372.**

Kainos: $7 ir $6, vaikams iki 12 metų amžiaus nemokamas, o moksleiviams – tik $3.

Westdale gimnazija: važiuojant 403 keliu sukti į Aberdeen išvažiavimą ir tuoj prie pirmų šviesų (Longwood g-vė) sukti į kairę; prie sekančių šviesų (Main St.W. ir Longwood kampas) — salė.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti. KLB Šalpos fondo Hamiltono skyrius

SOLISTĖS MARYTĖS BIZINKAUSKAITĖS

dainų ir arijų **KONCERTAS**

1986 m. spalio 19, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namų
Karaliaus Mindaugo menėje. *Akompanuoja muzikas Jonas Govėdas*

Įėjimas suaugusiems — $6.00,
studentams ir pensininkams — $5.00.

Petraukos metu — kavutė ir pyragai.

Visus dalyvauti šiame jaunos ir talentingos solistės koncerte nuoširdžiai kviečia –

Toronto Lietuvių namų moterų būrelis

KEPU TORTUS - NAPOLEONUS, sūrinius tortus bei kitus įvairius skanumynus. Skambinti vakarais tel. 588-1928 Toronte.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

NAŠLYS nori susipažinti su lietuvaite ne vyresne kaip 60 metų amžiaus. Rašyti "Tėviškės žiburiams" pažymint ant voko "Linui".

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

PARDUODAMAS šešių butų namas St. Catharines, Ont. Pajamos — $24,000. Prašoma kaina $155,000. Šalia parduodamas dviejų miegamųjų vienaaukštis namas. Skambinti tel. 1-227-4493 St. Catharines, Ont.

PARDUODAMAS dviejų aukštų namas su dviem garažais ir priestatu Vilniuje (Žvėryno rajone). Norintys pirkti giminėms, gyvenantiems Lietuvoje, prašomi kreiptis tel. (514) 259-5627 Montrealyje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė.
Savininkė **ALINA ŠALNIENĖ,**
baigusi kursą Guelph universitete (Flowers Canada of Floral design), paruošia gėles vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

HAMILTONO SENJORŲ "RAMBYNUI"
reikalinga vyresnio amžiaus pora (kad ir ne pensininkų) superintendento pareigoms. Duodamas dviejų miegamųjų butas ir atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis: A. Jankūnas, 207-1880 Main St. West, Hamilton, Ont., L8S 4P8. Tel. (416) 522-3983 arba 527-1028 — B. Pakalniškis.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba **537-2869**